

Sức mạnh ý thức dân tộc

● Hình ảnh rực rỡ cờ đỏ sao vàng chào mừng Tết Độc lập trên khắp các tuyến đường, tuyến hẻm Quận 11 TP HCM.
(Nguồn Quận Đoàn 11)

Trang: 4+5+6+7+8

PHÁT HÀNH CHỦ NHẬT HÀNG TUẦN TRÊN TOÀN QUỐC - GIÁ: 7.300Đ

Niềm tự hào mang tên “tiếng mẹ đẻ”

Việt Nam là một quốc gia độc lập, thống nhất, đa dân tộc và vì vậy cũng là quốc gia có nhiều ngôn ngữ. Trong suốt quá trình lịch sử dựng nước, giữ nước và phát triển đất nước, việc bảo tồn và phát huy sự trong sáng của tiếng Việt cũng như các ngôn ngữ dân tộc khác luôn được xem là nhiệm vụ của mỗi người dân Việt Nam.

● **Thế hệ trẻ hào hứng với cuộc thi tìm kiếm Sư giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2024.**
(Nguồn: TTXVN)

● **Bộ GD&ĐT đã xây dựng chương trình dạy song ngữ (tiếng Việt và tiếng DTTS) bằng 8 thứ tiếng dân tộc.** (Nguồn: Báo DT và PT)

Tôi yêu tiếng nước tôi...

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “Tiếng nói là thứ của cải vô cùng lâu đời và vô cùng quý báu của dân tộc. Chúng ta phải giữ gìn nó, quý trọng nó, làm cho nó phổ biến ngày càng rộng khắp” (trích bài nói chuyện tại Đại hội lần thứ III của Hội Nhà báo Việt Nam vào ngày 8/9/1962). Trước Cách mạng Tháng Tám, trong Đề cương về văn hóa Việt Nam, Đảng ta nêu nhiệm vụ “tranh đấu về tiếng nói” thành một nhiệm vụ cần thiết, chủ trương “thống nhất và làm giàu thêm tiếng nói của dân tộc”. Cách mạng Tháng Tám mở ra một giai đoạn phát triển mới của tiếng Việt. Đó là giai đoạn tiếng Việt được nâng lên địa vị ngôn ngữ chính thức của Nhà nước. Lần đầu tiên trong lịch sử, phạm vi sử dụng của tiếng Việt được mở rộng một cách không hạn chế...

Trong văn học nghệ thuật, hơn ai hết những nhà văn, nhà thơ, nhạc sĩ... là những người đã, đang góp rất nhiều công sức trong việc giữ gìn, phát huy tiếng Việt. Ngay từ thời Thơ Mới (1932 - 1945), trong hoàn cảnh nước nhà chưa độc lập, tác phẩm của hầu hết các thi nhân đương thời đều giương một nỗi buồn bàng bạc. Hoài Thanh đã tâm sự: “Bi kịch ấy họ gửi cả vào tiếng Việt. Họ yêu vô cùng thứ tiếng trong mây mười thế kỷ đã chia sẻ vui buồn với cha ông. Họ dồn tình yêu quê hương

trong tình yêu tiếng Việt. Tiếng Việt, họ nghĩ là tấm lụa đã hứng vong hồn những thế hệ qua. Đến lượt họ, họ cũng muốn mượn tấm hồn bạch chung để gửi nỗi băn khoăn riêng” (trích Một thời đại trong thi ca).

Huy Cận đã bày tỏ tình yêu tiếng Việt bằng những câu lục bát mặn nồng: “Năm trong tiếng nói yêu thương/Năm trong tiếng Việt vẫn vương một đời/Sơ sinh lòng mẹ đưa nôi/Hồn thiêng đất nước cùng ngồi bên con/Tháng ngày con mẹ lớn khôn/Yêu thơ, thơ kể lại hồn ông cha/Đời bao tâm sự thiết tha/Nói trong tiếng nói lòng ta thuở giờ” (trích Năm trong tiếng nói). Bài hát “Tình ca” của nhạc sĩ Phạm Duy được nhiều người yêu thích cũng đề cập đến tình yêu với tiếng Việt: “Tôi yêu tiếng nước tôi/Từ khi mới ra đời người ơi/Mẹ hiền ru những câu xa vời/À à ơi, tiếng ru muôn đời...”.

Tự hào cất lên tiếng nói của quê hương

Tiếng Việt là ngôn ngữ mẹ đẻ của đại đa số người Việt Nam, là công cụ giao tiếp quan trọng bậc nhất trong một cộng đồng dân cư rộng lớn. Với lịch sử hình thành và phát triển rất đáng tự hào, tiếng Việt đã, đang, sẽ mãi là tài sản quốc gia quý giá. Vấn đề đặt ra là chúng ta phải kế thừa những giá trị ngôn ngữ truyền thống và hội nhập như thế nào để đừng đánh mất bản sắc của tiếng mẹ đẻ.

Ngày 3/8/2022, Quyết định số 930/QĐ-TTg ngày

Theo Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài, Bộ Ngoại giao trong khuôn khổ Ngày Tôn vinh tiếng Việt 2024, cuộc thi tìm kiếm sư giả tiếng Việt năm 2024 được triển khai tổ chức từ tháng 4 - 8/2024 đã thu hút 158 thí sinh là người Việt Nam ở nước ngoài từ 14 địa bàn tham gia, trong đó có cả thí sinh là người nước ngoài yêu tiếng Việt. Bên cạnh đó, hoạt động xây dựng Tủ sách tiếng Việt rất được quan tâm. Đến nay, Bộ Ngoại giao phối hợp với Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam đã cung cấp 5 tủ sách cho các địa bàn và cung cấp sách phục vụ cộng đồng tại Áo, Lào, Hungary, Slovakia, Bỉ, Qatar. Các hội đoàn người Việt ở một số quốc gia đã thành lập Ban tiếng Việt chuyên trách, thành lập các trường, lớp dạy và học tiếng Việt như Trường Lạc Long Quân (Ba Lan), Trung tâm tiếng Việt (Budapest, Hungary), các lớp tiếng Việt vui, chương trình trại hè... tạo môi trường giao lưu văn hóa, ngôn ngữ...

3/8/2022 phê duyệt Đề án “Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài giai đoạn 2023 - 2030” đã được Chính phủ ban hành lấy ngày 8/9 hàng năm là ngày tôn vinh vẻ đẹp, giá trị của tiếng Việt và “tạo điều kiện để cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài gìn giữ tiếng Việt, bản sắc văn hóa dân tộc, nâng cao lòng tự hào và tự tôn dân tộc”.

Đề án nhằm nâng cao ý thức của cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài đối với tiếng Việt, tôn vinh vẻ đẹp, giá trị của tiếng Việt trong cộng đồng. Bên cạnh đó, động viên, khuyến khích và tôn vinh các cá nhân, tổ chức, hội đoàn đã có đóng góp tích cực trong việc gìn giữ và lan tỏa tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài; duy trì sử dụng tiếng Việt trong gia đình người Việt Nam ở nước ngoài trong sinh hoạt giao tiếp hàng ngày của gia đình; lan tỏa tiếng Việt đến người nước ngoài...

Đề án được triển khai trong giai đoạn 2023 - 2030, đồng thời với Chiến lược Ngoại giao văn hóa đến năm 2030 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1013/QĐ-TTg ngày 30/11/2021. Các hoạt động hướng tới Ngày Tôn vinh tiếng Việt sẽ được triển khai trong cả năm và có thể tổ chức lồng ghép vào các dịp lễ hội, kỷ

niệm các ngày lễ trọng đại của đất nước.

Hiện tại có khoảng 6 triệu người Việt Nam sinh sống ở hơn 130 quốc gia và vùng lãnh thổ. Duy trì tiếng Việt ở cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài không chỉ là gìn giữ gốc Việt mà còn phát huy bản sắc văn hoá riêng trong xã hội sở tại, phát huy tinh thần tự hào, tự tôn về dân tộc Việt. Công tác xây dựng, phát triển phong trào dạy và học tiếng Việt cho cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài từ trước đó và sau khi Đề án “Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài giai đoạn 2023 - 2030” thực hiện đã được triển khai rộng khắp.

Để lớp trẻ không quên ngôn ngữ dân tộc

Hiện nay, tiếng nói, chữ viết của đồng bào các dân tộc thiểu số (DTTS) đang đứng trước nguy cơ bị mai một. Học sinh rất ít khi sử dụng tiếng của dân tộc mình để giao tiếp. Do đó, việc bảo tồn, gìn giữ ngôn ngữ các DTTS là vấn đề cấp thiết, nhằm lưu giữ bản sắc văn hóa. Việc truyền dạy ngôn ngữ dân tộc vừa giúp các DTTS duy trì các giá trị văn hóa của dân tộc mình, vừa bảo đảm sự bình đẳng trong việc hưởng thụ các giá trị văn hóa và giáo dục.

Bộ GD&ĐT đã xây dựng chương trình dạy song ngữ (tiếng Việt và tiếng DTTS) bằng

8 thứ tiếng dân tộc bao gồm: Thái, Mông, Ba Na, Gia Rai, Xơ Đăng, Chăm, Khmer, Hoa, Ê Đê cho các trường tiểu học, phổ thông dân tộc nội trú vùng đồng bào DTTS. Dựa trên bộ tài liệu này, hiện nay cả nước có khoảng 30 tỉnh, thành phố đang tổ chức dạy học ngôn ngữ DTTS trong nhà trường.

Nhiều địa phương triển khai thực hiện dạy tiếng dân tộc cho học sinh trong trường phổ thông và đã đạt được kết quả tốt. Tỉnh Sơn La đặt kế hoạch mỗi năm mở khoảng 9 lớp với 400 học viên; tỉnh Bình Thuận dạy tiếng Chăm cho học sinh tiểu học 4 tiết/tuần; tỉnh Lào Cai cũng tổ chức dạy song ngữ trong một số trường học trên địa bàn...

Tại Trường PTĐTNT THCS và THPT huyện Bảo Thắng (tỉnh Lào Cai) “Câu lạc bộ dạy tiếng mẹ đẻ, chữ viết” cho học sinh dân tộc Mông, Dao, Tày đã được thành lập. Các CLB học tiếng Mông, Dao, Tày thu hút rất đông thành viên tham gia. Mỗi buổi sinh hoạt xoay quanh một chủ đề và học sinh sẽ trao đổi, chia sẻ với nhau. Các em học sinh có môi trường để giao tiếp, sử dụng tiếng mẹ đẻ nhiều hơn. Theo lãnh đạo Trường PTĐTNT THCS và THPT huyện Bảo Thắng, những năm qua, thế hệ trẻ phần đông không thường xuyên sử dụng ngôn ngữ của dân tộc mình. Do vậy, việc thành lập và duy trì hoạt động CLB là rất cần thiết và cần được tiếp tục duy trì, nhân rộng trong những năm học tới.

Không chỉ tại nhà trường, tại địa phương, nhiều người già, nghệ nhân đã tự đứng ra mở lớp dạy dạy ngôn ngữ dân tộc cho lớp trẻ, thu hút đông đảo học sinh tham gia...

Theo Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO), Mục tiêu 4 của Chương trình phát triển bền vững vào năm 2030 tập trung vào một nền giáo dục có chất lượng và việc học tập trong suốt cuộc đời của tất cả mọi người, để qua đó khuyến khích sự tôn trọng đầy đủ việc sử dụng tiếng mẹ đẻ trong quá trình giảng dạy và học tập, cũng như thúc đẩy và bảo tồn đa dạng ngôn ngữ.

“Là một phần của một phương pháp tiếp cận đa ngôn ngữ, tiếng mẹ đẻ là những thành phần thiết yếu của một nền giáo dục có chất lượng và chính là nền tảng cho việc trao quyền cho các cá nhân và xã hội. Chúng ta phải nhận ra và nuôi dưỡng sức mạnh này, để không để lại bất cứ ai ở ngoài lề xã hội và xây dựng một tương lai công bằng và bền vững hơn cho tất cả mọi người” - Tổng Giám đốc UNESCO nhấn mạnh.

Nhận thức và hành động về vấn đề này đã và đang được thực hiện mạnh mẽ ở Việt Nam. Để từ đó, mỗi người Việt Nam trên dải đất hình chữ S có thể hàng ngày cất lên tiếng nói của niềm tự hào mang tên “tiếng mẹ đẻ”...

HỒNG MINH

Theo UNESCO, trong số khoảng 7.000 ngôn ngữ được nói trên thế giới, hơn 50% ngôn ngữ có khả năng bị tuyệt chủng trong vòng một vài thế hệ tới, 96% được nói bởi chỉ có 4% dân số thế giới. Chỉ có vài trăm ngôn ngữ đang thực sự có giá trị trong hệ thống giáo dục và trong các lĩnh vực công cộng và chưa đầy 100 ngôn ngữ được sử dụng trong thế giới kỹ thuật số. Năm 1999, theo quyết định của UNESCO, ngày 21/2 được chọn là Ngày quốc tế tiếng mẹ đẻ nhằm nhận thức rõ rệt về tầm quan trọng của sự phong phú, đa dạng về ngôn ngữ. Từ năm 2000, Ngày quốc tế tiếng mẹ đẻ được kỷ niệm hàng năm ở khắp nơi trên thế giới, nhằm thúc đẩy sự đa dạng ngôn ngữ và văn hóa cũng như đa ngôn ngữ, nâng cao nhận thức về các truyền thống ngôn ngữ và văn hóa trên toàn thế giới, truyền cảm hứng cho tinh thần đoàn kết dựa trên sự hiểu biết, khoan dung và đối thoại.

Việt Nam trong top 10 thế giới với 69 Huy chương Vàng

Dẫn đoàn là hai nhà giáo Lê Hải Châu và Phan Đức Chính. Ngay trong lần đầu tiên tham dự, các học sinh Việt Nam đã gây bất ngờ lớn với thành tích xuất sắc 1 huy chương Vàng, 1 huy chương Bạc và 2 huy chương Đồng.

Cho đến nay, riêng đội tuyển Việt Nam có 289 lượt học sinh tham dự IMO và đã đạt được 69 huy chương Vàng, 118 huy chương Bạc, 84 huy chương Đồng, 3 bằng khen. Trong 50 năm qua, các đội tuyển IMO Việt Nam có thành tích tương đối ổn định, được bạn bè các nước đánh giá cao không chỉ về số lượng huy chương mà còn về các thành tích nổi trội đặc biệt. Như điểm tuyệt đối 40/40 của cựu học sinh Lê Bá Khánh Trình năm 1979; hai năm liền đoạt huy chương Vàng quốc tế của cựu học sinh Ngô Bảo Châu năm 1988 và 1989, của cựu học sinh Vũ Ngọc Minh năm 2001 và 2002...

Kỳ thi Olympic Toán học quốc tế (IMO) là Kỳ thi Toán học thế giới dành cho học sinh trung học được tổ chức hàng năm. Kỳ thi được tổ chức từ năm 1959 tại Romania, Việt Nam bắt đầu tham gia năm 1974 đến nay và đã có 48 lần cử đội tham gia các Kỳ thi Olympic Toán quốc tế. Trong suốt lịch sử 50 năm đã có 10 học sinh xuất sắc đạt số điểm tuyệt đối, 10 học sinh được 2 huy chương vàng. Xét theo thành tích đồng đội không chính thức, đội IMO Việt Nam nằm trong top 10 thế giới trong phần lớn các năm dự thi.

GS.TS. Lê Anh Vinh - Viện trưởng Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, người đã tham gia dẫn đoàn học sinh Việt Nam tham dự kỳ thi IMO trong 11 năm (2013-2023) cho hay, có 3 năm đội Việt Nam đứng thứ 3 trên toàn thế giới. Trong đó, năm 2017, Việt Nam có thành tích tốt nhất với 4 Huy chương Vàng, 1 Huy chương Bạc và 1 Huy chương Đồng. Đây là điều đáng tự hào, tăng vị thế của Việt Nam trên trường thế giới. Tuy nhiên, điều quan trọng hơn là đã thúc đẩy tinh thần học Toán trong các trường, đặc biệt là các trường chuyên. "IMO đã tạo nên phong trào học Toán, khoa học tốt hơn rất nhiều. Hằng năm, 6 bạn đi thi IMO chỉ là một góc nhỏ chúng ta tự hào. Ý nghĩa lớn hơn của việc này là thúc đẩy tinh thần học Toán của hàng ngàn học sinh ở các trường chuyên trên khắp cả nước", GS.TS. Lê Anh Vinh bày tỏ.

Để đạt được thành tích xuất sắc ấy, bên cạnh sự thông minh, chăm chỉ, nỗ lực của các học sinh, còn nhờ vào sự dạy bảo, chăm sóc của các thầy cô giáo, sự quan tâm, tạo điều kiện của các nhà quản lý và đặc biệt là chính sách của nhà nước và trực tiếp là của Bộ GD&ĐT. Thành tích trong các kỳ thi quốc tế bậc trung học phổ thông khẳng định khả năng tư duy của thế hệ trẻ người Việt, góp phần khuyến khích học tập, đào tạo hiện tại để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thứ trưởng Bộ GD&ĐT

KỶ NIỆM 50 NĂM VIỆT NAM THAM DỰ KỶ THI OLYMPIC TOÁN HỌC QUỐC TẾ (IMO):

Làm sao để Toán học là lựa chọn của người trẻ?

Năm 1974, khi đất nước còn chưa kết thúc chiến tranh, theo sáng kiến của một số nhà Toán học, đứng đầu là GS. Hoàng Tụy và được sự ủng hộ của Thủ tướng Phạm Văn Đồng, Việt Nam lần đầu tiên cử đoàn 5 học sinh tham dự kỳ thi Olympic Toán học quốc tế dành cho học sinh trung học tại Cộng hòa Dân chủ Đức...

● GS Ngô Bảo Châu và các diễn giả tham gia tọa đàm nhân dịp 50 năm Việt Nam tham dự IMO. (Ảnh: MT)

● Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Hoàng Minh Sơn phát biểu tại hội thảo. (Ảnh: MT)

● Các cựu IMO chia sẻ tại hội thảo. (Ảnh: MT)

Hoàng Minh Sơn cho biết, trong 50 năm Việt Nam tham dự Kỳ thi Olympic Toán quốc tế, đã đạt được thành tích rất tốt, ngay ở năm đầu tiên tham dự. Tuy nhiên, điều chúng ta tự hào không chỉ ở học sinh đi thi Olympic Toán học quốc tế, mà là nhiều nhà Toán học đã đạt được những thành công rất lớn ở trong nước và thế giới.

Theo Thứ trưởng Hoàng Minh Sơn, Bộ GD&ĐT luôn đề cao vai trò môn Toán từ phổ thông đến đào tạo đại học, sau đại học, trong nghiên cứu, nhất là trong giai đoạn phát triển khoa học công nghệ như hiện nay. Nhưng trong các trường đại học, ở một số ngành, một số lĩnh vực vẫn có hiện tượng coi nhẹ môn Toán. Nhiều chương trình, nhiều ngành đã cắt giảm thời lượng môn Toán, ngay cả chất lượng giảng dạy môn Toán ở trong nhiều trường kỹ thuật cũng không thực sự hấp dẫn. Thứ trưởng Sơn mong rằng trong thời gian tới, với sự chung tay của các nhà khoa học, lãnh đạo các trường đại học, chúng ta quan tâm hơn tới việc dạy và học môn Toán, làm sao cho học sinh, sinh viên học môn Toán có hiệu quả hơn. "Phải làm tốt hơn việc dạy Toán từ phổ thông, nghiên cứu tốt hơn ở bậc đại học. Làm sao Toán học không chỉ chiếm thời lượng nhiều hơn trong chương trình đại học mà việc dạy và học Toán phải tạo hứng thú tốt hơn, hiệu quả hơn cho người học. Như vậy, sự phát triển mới bền vững", Thứ trưởng Hoàng Minh Sơn nhấn mạnh.

Giáo sư Ngô Bảo Châu, Giám đốc Khoa học Viện Nghiên cứu cao cấp về Toán (VIASM) sau nhiều năm gắn bó với nền Toán học nước nhà, GS cảm thấy rất vui mừng về sự đoàn kết, gắn bó giữa cộng đồng Toán học Việt Nam trong và ngoài nước. Vui mừng về sự quan tâm của Chính phủ, và Toán học vẫn là một trong những môn học được yêu thích của các bạn trẻ Việt Nam. Nhưng

bên cạnh đó cũng vẫn còn những câu hỏi đặt ra như: làm sao để phong trào học Toán được bền vững, sâu rộng hơn? Làm sao để môn Toán và các môn học cơ bản khác trở thành lựa chọn một cách tự nguyện của người trẻ. Hiện nay, chúng ta đang nói rất nhiều về đào tạo nhân lực cho trí tuệ nhân tạo, bán dẫn và việc làm chủ được những công nghệ này. Tuy nhiên, làm sao có thể làm chủ được nếu như thời lượng các môn Toán và có lẽ nhiều môn học cơ bản khác bị cắt giảm, cả ở bậc phổ thông lẫn đại học? Trong thời đại bùng nổ thông tin và trí tuệ nhân tạo, GS Ngô Bảo Châu cho rằng, chúng ta cần tránh nhồi nhét thêm những kiến thức mới, mà cần trở về với những nền tảng cơ bản, với những nguyên tắc lập luận, tư duy cơ bản.

Và những triết lý cuộc đời từ môn Toán

Bản về Toán học, GS Ngô Bảo Châu cho rằng, hiện dư luận xã hội có nhiều người băn khoăn về môn Toán và học Toán. Họ thường đặt ra câu hỏi: Học Toán để làm gì? Tại sao phải học Toán nhiều như vậy trong khi cả đời chẳng bao giờ dùng đến tích phân, vi phân hay giải phương trình bậc hai?...

Theo GS Ngô Bảo Châu, học Toán không phải chỉ để giải phương trình mà để tăng khả năng ra quyết định một cách độc lập. Quyết định ở đây không phải vì nghe người ta bảo thế mà phải tự biện chứng với chính mình, rằng quyết định đó với mình là đúng đắn. Do vậy, học Toán không chỉ quan trọng với người làm khoa học mà còn quan trọng và có ý nghĩa với tất cả mọi người. Đất nước sẽ lớn mạnh khi mọi người có kỹ năng tư duy độc lập và duy lý. Diện mạo đất nước cũng thay đổi tích cực nếu học sinh và người dân học Toán tốt hơn.

PGS.TS. Nguyễn Phi Lê - Giám đốc trung tâm Nghiên cứu

quốc tế về Trí tuệ nhân tạo (BKAI), ĐH Bách Khoa Hà Nội - người từng giành Huy chương Bạc tại IMO 2000, cũng là nữ sinh thứ 11 của Việt Nam giành huy chương trong lịch sử IMO Việt Nam thì toán học có vai trò rất quan trọng trong cuộc sống. Học Toán không phải để hướng đến các cuộc thi mà quan trọng, Toán cho người ta tư duy logic tốt. Khi học Toán chuyên sâu trong một thời gian dài đồng nghĩa với việc được rèn luyện tính kiên trì, không ngại khó, ngại khổ. Bởi nếu gặp vấn đề gì thì sẽ tập trung, cố gắng vượt qua trở ngại và đạt được mục đích. PGS.TS Nguyễn Phi Lê nêu quan điểm, không phải làm nghiên cứu về Toán mới dùng đến toán mà Toán sẽ áp dụng được trong nhiều ngành, nghề, nhiều lĩnh vực. Nếu có kiến thức Toán chuyên sâu, học tốt môn Toán sẽ giúp ích rất nhiều cho mỗi người. Trong điều hành, trong cuộc sống cũng vậy, nếu người nào có tư duy tốt thì sẽ có kỹ năng tổng hợp, bao quát tốt, từ đó lên kế hoạch, giải quyết vấn đề tốt.

Với TS Phạm Tuấn Huy, ĐH Stanford, Hoa Kỳ, người từng 2 lần giành Huy chương Vàng IMO (2013, 2014), kiến thức Toán có thể không liên hệ trực tiếp với công việc nhưng rất có ý nghĩa trong rèn luyện cho anh tính kiên trì, không ngại khó. Lấy ví dụ, khi giải Toán sơ cấp, anh mong sẽ có lời giải thật đẹp nhưng khi đi thi thì không phải lúc nào cũng tìm được lời giải như mong muốn. Cũng như cuộc sống, chúng ta luôn gặp những con đường gặp ghềnh nhưng dù khó như thế nào thì vẫn phải cố gắng để đi từ từ và kiên nhẫn hết mức có thể - như vậy, sớm muộn cũng sẽ đi đến bước cuối cùng. Triết lý này anh có được từ việc học Toán và anh luôn mang theo trong hành trang cuộc sống và công việc sau này.

Ông Phạm Kim Hùng - cựu

IMO cũng là CEO của Công ty Cổ phần True Platform. Ông nổi tiếng là startup trẻ thành danh trong lĩnh vực công nghệ thông tin với nền tảng SaaS (Software-as-a-Service) đầu tiên trong khu vực. Ông Phạm Kim Hùng cũng là người từng đoạt Huy chương Vàng IMO 2004 và Huy chương Bạc IMO 2005, giành học bổng toàn phần tại ĐH Stanford, Mỹ chia sẻ, triết lý của Toán học và tư duy logic của Toán học giúp ích ông rất nhiều trong cuộc sống cũng như trong công việc. Giá trị lớn nhất khi học Toán là giúp cho ông sự kiên trì-có thể tập trung trong thời gian dài.

Và chứng minh tư duy Toán giúp ích nhiều trong các ngành nghề khác nhau, biên tập viên, bình luận viên bóng đá Đài Truyền hình Việt Nam Nguyễn Hữu Việt Khuê có chia sẻ thú vị. BTV Việt Khuê từng tốt nghiệp Thủ khoa chương trình đào tạo Cử nhân khoa tài năng Toán, Trường ĐH Khoa học Tự nhiên, ĐH Quốc gia Hà Nội và cũng là Thủ khoa đại học toàn quốc năm 2006, cựu học sinh tiêu biểu Trường THPT chuyên Hà Nội - Amsterdam, từng được cộng đồng mạng trầm trồ với bằng điểm đại học "toàn 10". Anh cho hay, tuy hiện làm một công việc không liên quan gì đến Toán nhưng kiến thức Toán và tư duy logic của người học Toán giúp ích anh rất nhiều trong công việc. Đơn cử, trong vòng chung kết EURO 2024, vòng đấu giữa Bỉ - Rumani - Slovakia - Ukraina có 4 đội bằng điểm nhau. Trước trận cuối cùng, rất nhiều khả năng có thể xảy ra với 4 đội và anh đã dành khoảng 2 phút để phân tích các khả năng này với người yêu bóng đá trên sóng truyền hình. Sau chương trình đó, anh nhận được nhiều phản hồi tích cực từ đồng nghiệp và khán giả. Theo anh, đó chỉ là ứng dụng nho nhỏ với những gì đã được học về môn Toán... **PHƯƠNG UYÊN**

SỨC MẠNH Ý THỨC DÂN TỘC

Sức mạnh chống xâm lăng và ý chí tự cường

Ngày 2/9/1945, tại Quảng trường Ba Đình lịch sử, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc bản Tuyên ngôn độc lập, trình trọng tuyên bố trước toàn dân và toàn thế giới về sự ra đời của Nhà nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa. Cho đến hôm nay, Tuyên ngôn độc lập vẫn là áng văn lập quốc vĩ đại, là văn kiện khẳng định ý thức dân tộc mạnh mẽ của Việt Nam. Đó là tinh thần yêu nước gắn liền với ý thức sâu sắc về độc lập dân tộc và chủ quyền quốc gia dân tộc: “Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập, thực sự đã thành một nước tự do và độc lập” và chân lý cuối cùng, đó là “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”.

Tinh thần ấy, ý thức dân tộc ấy đã có từ ngàn đời, từ khi lập quốc, được toàn dân ta kế thừa và phát triển suốt chiều dài lịch sử. Chúng ta có truyền thống lịch sử dựng nước và giữ nước. Một đất nước bé nhỏ, nhưng từ lúc dựng nước đã phải đấu tranh liên tục với các thế lực ngoại xâm lấn lē, kể từ thời kỳ đầu, khi nước Văn Lang và Âu Lạc ra đời cho đến suốt 1.000 năm Bắc thuộc. Đối mặt với những đội quân hùng mạnh của quân thù, mặc dù bị áp đặt văn hóa và quyền lực từ các triều đại phong kiến phương Bắc, người Việt vẫn không khuất phục. Những cuộc khởi nghĩa liên tục nổ ra qua các triều đại, có những cuộc khởi nghĩa thành công, có những khởi nghĩa kết thúc trong bi thảm, nhưng đều cho thấy tinh thần quật cường, ý thức dân tộc sáng ngời của Nhân dân ta.

Hiếm có dân tộc nhỏ bé nào, suốt hàng ngàn năm, liên tục chống chọi giặc mạnh, đối diện với những đội quân xâm lăng khiến cả thế giới khiếp sợ, mà lại liên tục có những chiến công lẫy lừng bốn bề, khiến cho năm châu phải ngả mũ kính phục như thế.

Lịch sử mãi mãi ghi tạc Chiến thắng Bạch Đằng năm 938 của Ngô Quyền trước quân Nam Hán, mở ra kỷ nguyên tự do, độc lập, chấm dứt thời kỳ Bắc thuộc. Chiến tích ba lần đại thắng trước cuộc xâm lăng của đế quốc Nguyên Mông - một thế lực quân sự hùng mạnh và tàn bạo bậc nhất thế giới thời bấy giờ của vua tôi nhà Trần đã thành biểu tượng của sự đoàn kết, của ý thức dân tộc đầy can trường. Chiến thắng thần tốc của đội quân áo vải Quang Trung trong vòng 5 ngày đêm quét sạch 29 vạn quân Thanh đã khẳng định được sức mạnh quân sự đáng nể của Việt Nam, cho thấy ý chí quật cường của quân và dân ta, không bao giờ khuất phục trước bất cứ thế lực hung tàn nào.

Ý thức ấy vẫn được tiếp nối một cách mạnh mẽ qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Khi đất nước đối mặt với sự xâm lược của thực dân Pháp vào cuối thế kỷ XIX, một lần nữa ý chí dân

Cội nguồn chiến thắng và phát triển đất nước

● Lòng yêu nước và ý thức dân tộc là vũ khí giúp Việt Nam chiến thắng mọi kẻ thù xâm lăng.

(Ảnh tư liệu chiến thắng mùa xuân năm 1975)

Trong suốt chiều dài lịch sử, Việt Nam đã phải đối mặt với nhiều cuộc xâm lăng từ những thế lực hùng mạnh. Khi hòa bình lại gặp không ít gian nan trong hành trình xây dựng đất nước. Nhưng ý thức dân tộc mạnh mẽ đã giúp người Việt vượt lên trên mọi thách thức và khó khăn, vững bước tiến về phía trước.

tộc lại được khơi dậy mạnh mẽ. Sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam vào năm 1930, dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đã đưa ý chí dân tộc lên một tầm cao mới. Đảng đã phát huy một cách mạnh mẽ nhất sức mạnh đại đoàn kết dân tộc, lòng yêu nước và ý chí dân tộc để làm nên thành công của cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945, giành lại nền độc lập cho dân tộc sau gần một thế kỷ bị thống trị.

Một quân đội non trẻ, vũ khí thô sơ, thiếu thốn về vật chất nhưng chỉ với ý chí sắt son, ý thức dân tộc mãnh liệt, đã làm nên Chiến thắng Điện Biên Phủ năm 1954 lẫy lừng năm châu, chấn động địa cầu.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, ý thức dân tộc tiếp tục được thể hiện qua sự kiên cường của toàn dân. Cả đất nước, dầu bị chia cắt về địa lý, nhưng ý chí, tấm lòng không hề bị cách ngăn. Toàn dân, toàn quân từ hậu phương miền Bắc đến tiền tuyến miền Nam, đều sẵn sàng hy sinh tất cả để hướng đến một tâm niệm duy nhất: thống nhất đất nước,

● Đối diện với thiên tai, bão lũ, ý thức dân tộc trở thành sức mạnh lớn lao nâng đỡ người dân qua nguy khốn. (Ảnh: Nhóm cứu nạn của anh Nguyễn Văn Thanh từ Nghệ An ra Bắc hỗ trợ người dân vùng lũ - NVCC)

giành lại độc lập, để rồi, chúng ta có Đại thắng mùa xuân năm 1975, đất nước hòa bình, có được nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam hôm nay.

Ý thức dân tộc là sức mạnh dựng xây đất nước

Khi khói lửa chiến tranh đã lùi xa, ý thức dân tộc không những không mất đi mà lại tỏa sáng mạnh mẽ trong hoàn cảnh đất nước phải đối mặt với những thách thức khổng lồ. Nền kinh tế bị tàn phá nặng nề sau hàng thập kỷ chiến tranh. Cơ sở hạ tầng kém phát triển, thiếu thốn nguồn lực và sự cô lập quốc tế đã đặt đất nước vào hoàn cảnh vô cùng khó khăn.

Tháng 12/1986, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đánh dấu mốc quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam với việc quyết định tiến hành công cuộc đổi mới toàn diện, đưa đất nước thoát khỏi tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội. Những chính sách tái thiết kinh tế, xã hội được triển khai, với sự tham gia tích cực của toàn dân. Các cuộc cải cách sâu rộng về kinh tế và chính trị, phong trào lao động sản xuất, xóa đói giảm

cấp, đổi mới, vươn lên, tất cả hướng về mục tiêu chung là nỗ lực đưa đất nước tiến lên, thoát khỏi nghèo đói, lạc hậu, sánh vai cùng cường quốc năm châu.

Trong thời điểm hiện nay, chúng ta lại thấy ý chí quật cường, tinh thần đoàn kết và ý thức dân tộc sáng tỏ hơn hết thấy. Đất nước chúng ta dầu trong hòa bình, nhưng gian nan, thử thách chưa bao giờ kết thúc. Vẫn luôn có “diễn biến hòa bình”, những cuộc “xâm lược mềm” âm thầm mà nguy hiểm lē le phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc. Đặc biệt là với công cụ mạng xã hội giúp lan tỏa thông tin, tiêm nhiễm các tư tưởng thù địch, sai sự thật một cách dễ dàng. Tuy nhiên, từ những người trẻ còn ngồi trên ghế nhà trường đến những người trưởng thành, những người đã kinh qua hai cuộc kháng chiến và các thời kỳ xây dựng đất nước, cái nhìn sáng rõ và tinh táo, tinh thần yêu nước và chính trực luôn ăn sâu vào trong máu huyết. Những tiếng nói ngược, phá hoại luôn bị phản ứng, những thế lực xấu luôn bị vạch mặt trước sự đồng lòng, chung ý chí của Đảng và Nhân dân.

Những ngày qua, trong những cơn bão, lũ lớn tàn phá miền Bắc, ý thức dân tộc một lần nữa lại trở thành sức mạnh lớn lao nâng đỡ mọi người. Lực lượng cứu hộ, cứu nạn từ các cơ quan đơn vị từ miền Nam, miền Trung nhanh chóng ra Bắc. Người dân cả nước lên tiếng kêu gọi, ủng hộ tiền bạc, hiện vật, sức người, tất cả đổ dồn để hỗ trợ cho miền Bắc qua cơn nguy nan. Cũng như những năm trước đây, khi khúc ruột miền Trung rơi vào lũ lớn tang thương, đồng bào miền Nam, miền Bắc cũng hết mình giúp sức, từ cứu nạn, cứu đói trong bão lũ, cho đến công cuộc tái thiết, khôi phục sản xuất sau thiên tai. Có thể nói, tinh thần “lá lành đùm lá rách” đã ăn sâu vào ý thức của dân tộc Việt, để đứng trước thử thách sẽ luôn nắm chặt tay nhau cùng vượt qua khó khăn, không để ai bị bỏ lại phía sau.

Một trong các nhiệm vụ quan trọng được nhấn mạnh trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII là khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; khơi dậy mọi tiềm năng, sức sáng tạo của mỗi người Việt Nam, lấy âm no và hạnh phúc của Nhân dân làm mục tiêu phấn đấu. Đây là yêu cầu cấp thiết trong toàn Đảng và hệ thống chính trị, đây cũng là sức mạnh mà Nhân dân Việt Nam luôn tự hào, luôn gìn giữ, là mục tiêu mà mỗi người Việt luôn hướng tới, với chung một ý thức, chung một tấm lòng.

NGỌC MAI

SỨC MẠNH Ý THỨC DÂN TỘC

Khi chúng ta biết ơn từ những điều bé nhỏ

Lòng biết ơn theo quan niệm của người Việt Nam “là sự bày tỏ thái độ trân trọng, tình cảm và những việc làm đền ơn, đáp nghĩa đối với những người đã giúp đỡ mình, với những người có công với dân tộc, đất nước” (Giáo dục công dân - Bộ GD&ĐT). Theo đó, lòng biết ơn được hiểu là một tình cảm, thái độ và hành động tốt đẹp thể hiện phẩm chất đạo đức, đức tính tốt đẹp của con người đối với cộng đồng đặt trong tổng thể các mối quan hệ xã hội diễn ra hàng ngày, hàng giờ. Đồng nghĩa với lòng biết ơn thể hiện bản ngã con người, quyết định sự sinh tồn của con người đối với cuộc sống hiện tại. Bởi thế, từ xưa đến nay, việc giáo dục lòng biết ơn luôn được chú trọng từ gia đình đến nhà trường và xã hội, bởi “Uống nước nhớ nguồn” luôn là truyền thống quý báu và tốt đẹp của dân tộc ta.

Tuy nhiên, còn đâu đó do tác động mặt trái của cơ chế thị trường, sự phát triển kinh tế, xã hội, khoa học công nghệ... Điều đáng buồn, trong đời sống xã hội hiện nay một số ít bạn trẻ có lối sống hưởng thụ, vô cảm làm cho lòng biết ơn đang dần mai một. Điều đáng nói là, lối sống lệch lạc đó vô hình trung ít nhiều xâm lấn vào các nhà trường, vào một bộ phận học sinh, nhất là lứa tuổi phổ thông hiện nay.

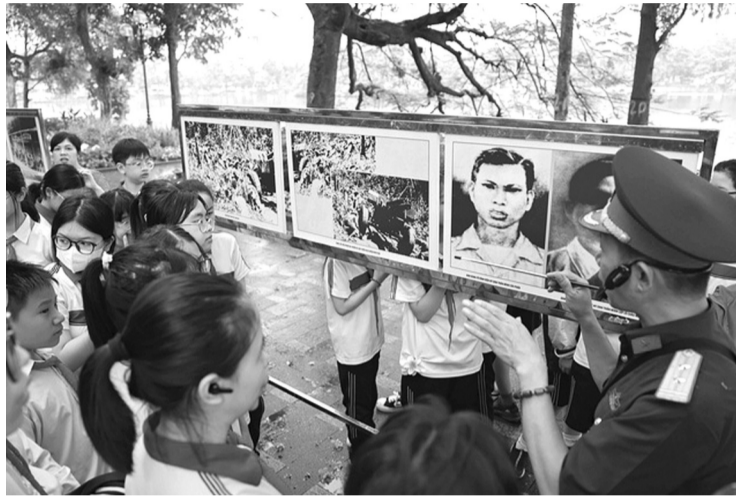
Do đó, những ngày vừa qua, với trường hợp đáng tiếc của Chu Ngọc Quang Vinh học sinh lớp 12, Trường THPT Chuyên Nguyễn Tất Thành, Yên Bái lan truyền trên mạng xã hội làm chúng ta sững lại bởi sự bông bột, phiến diện của một cậu bé chưa trưởng thành. Cùng với đó, cũng không thể không xem nhẹ việc giáo dục học sinh thân trọng, biết dùng, ứng xử với mạng xã hội đúng cách, tránh trở thành nạn nhân của dư luận trên mạng xã hội.

Lòng biết ơn không chỉ với những gì to tát. Chúng ta sẽ biết trân trọng cuộc đời khi biết tận hưởng những điều dung dị trong cuộc sống mỗi ngày. Chúng ta dành thời gian lắng lại để ngắm nhìn, thưởng thức vẻ đẹp mọi thứ xung quanh... Chúng ta coi trọng sự phong phú của thế giới này cũng là một phần của lòng biết ơn. Trân trọng hiện tại giúp chúng ta kết nối với mọi người, lan tỏa yêu thương nhiều hơn, vui vẻ và lạc quan hơn. Việc giúp các em học sinh biết trân trọng và tận hưởng những điều nhỏ bé nhưng quý giá trong cuộc sống, rèn luyện lòng biết ơn chính là những bài tập giúp các em nhận ra hạnh phúc đến từ những điều bình dị, giản đơn trong cuộc đời. Đó là sự trân trọng, sự khiêm nhường, sự độ lượng, vị tha, dung dị, yêu thương và những năng lượng tích cực cần có trong mỗi con người...

Ở góc độ giáo dục, thầy Nguyễn Văn Minh, nguyên Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm Hà Nội nhận định, giáo dục là vì

Đừng hỏi Tổ quốc đã làm gì cho ta

“Thế hệ trẻ hôm nay được sinh ra và lớn lên khi đất nước đã hòa bình và luôn tự hào nối tiếp tinh thần yêu nước trao truyền từ thế hệ cha ông đi trước. Tình yêu quê hương đất nước, niềm tự hào dân tộc luôn là một mạch nguồn đã thấm sâu, chảy mãi, ngày càng được hun đúc, tỏa sáng trong tâm hồn mỗi người trẻ”...

● Giáo dục tinh thần tự hào, tự tôn dân tộc cho học sinh Thủ đô. (Ảnh: PV)

● Bạn trẻ tham gia hành trình Tôi yêu Tổ quốc tôi tại tỉnh Điện Biên. (Ảnh: BTC)

mục tiêu thức tỉnh lương tri. Không ít sự vô cảm đang hiện hình trong cuộc sống, không ít người tìm cách bao biện cho những hành vi đó. Dù giáo viên dạy văn hay dạy toán, dạy tự nhiên hay xã hội, cuối cùng để mỗi người hiểu biết hơn, sống với nhau tử tế hơn, yêu quý nhau hơn và tôn trọng nhau hơn. Chúng ta hãy cố gắng “đánh thức” lòng trắc ẩn trong mỗi con người, dù đâu đó có lúc ngủ quên. Chớ vội vàng “ném đá” gây tội trên không gian mạng, mà hãy là những người có đủ bình tâm, trách nhiệm và tự trọng. Đừng làm xước những con tim mà hãy là người đi làm lành những tổn thương nhân thế. Thầy kỳ vọng một thế hệ sinh viên hiếu học và học thật. Học để phát triển bản thân và để phụng sự, chứ không học vì những tham vọng, vì những hào nhoáng bằng cấp. Đừng coi bằng cấp chỉ là nấc thang vì mục đích danh lợi...

Để học sinh, sinh viên hiểu về những giá trị

Em Nguyễn Trâm Anh, học sinh lớp 7A Trường THCS Nguyễn Du cho biết em đã được lòng ghép giáo dục quốc phòng và an ninh thông qua nội dung các môn học. Trong môn Ngữ văn lớp 8, có giáo dục lòng tự hào dân tộc về truyền thống đấu tranh chống giặc ngoại xâm của ông cha khi dạy văn bản “Hịch tướng sĩ”, “Nam quốc sơn hà”. Trong môn

Ông Nguyễn Quang Huy, Bí thư thứ nhất T.Ư Đoàn chia sẻ:
Bằng nhiều cách khác nhau, người trẻ đã và đang thể hiện tình yêu đất nước theo cách riêng của mình. Trong mỗi việc làm, trách nhiệm thiêng liêng với Tổ quốc luôn được đặt lên trên hết, mang nhiệt huyết, sáng tạo của tuổi trẻ để phụng sự Tổ quốc. Tôi có thể khẳng định tuổi trẻ ngày nay không ngừng học hỏi, tiếp thu cái mới tích cực và ngày ngày bồi đắp cho mình tình yêu đất nước, niềm tự hào sâu sắc khi nhắc đến hai chữ Việt Nam. Tình yêu đất nước của người trẻ được thể hiện rõ qua những việc làm rất cụ thể và có ích cho cộng đồng, cho xã hội.
Thế hệ trẻ hôm nay được sinh ra và lớn lên khi đất nước đã hòa bình và luôn tự hào nối tiếp tinh thần yêu nước trao truyền từ thế hệ cha ông đi trước. Tình yêu quê hương, đất nước, niềm tự hào dân tộc luôn là một mạch nguồn đã thấm sâu, chảy mãi, ngày càng được hun đúc, tỏa sáng trong tâm hồn mỗi người trẻ.

Địa lý 8, học sinh được chỉ ra những cơ sở pháp lý của Nhà nước ta để khẳng định chủ quyền của Việt Nam đối với Biển Đông và hai quần đảo Trường Sa và Hoàng Sa. Ngoài ra, chuyện về những tấm gương các anh hùng liệt sĩ đã cống hiến cả cuộc đời mình cho cách mạng cũng được giảng dạy rất kỹ trong môn GDCD 9;... Học sinh còn được tham gia đóng kịch, từ đó hiểu rõ các quy định và luật pháp nhà nước để thực hiện nghiêm túc. Nhiều môn học dạy về kỹ năng sống, văn hóa ứng xử, quy chuẩn đạo đức, phòng, chống tệ nạn xã hội, ý thức bảo đảm trật tự nơi công cộng. Đồng thời cũng có những bài học giáo dục về những truyền thống đạo lý của dân tộc như “Uống nước nhớ nguồn”, “Lòng ái quốc”.

Nhà trường cũng tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục đa dạng và hiệu quả dành cho học

sinh. Bên cạnh đó, học sinh tham gia các hoạt động bày tỏ lòng tưởng nhớ, tri ân các anh hùng, liệt sĩ, thương, bệnh binh, đi thăm các “địa chỉ đỏ”... học sinh được tuyên truyền, giáo dục, từ đó nêu cao cảnh giác, chủ động, tích cực tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm góp phần bảo vệ an ninh Tổ quốc và an toàn trường học.

Về việc triển khai nhiệm vụ giáo dục chính trị và công tác học sinh, sinh viên tại địa phương, Phó Giám đốc Sở GD&ĐT Bắc Giang Đào Thị Hương cho biết: 100% các trường học trên địa bàn tỉnh đã xây dựng Bộ Quy tắc ứng xử trong trường học và trên không gian mạng, 100% các trường phổ thông thành lập tổ tư vấn, hỗ trợ tâm lý học sinh. Năm học 2023 - 2024, đã có hơn 30 nghìn học sinh được phát hiện, tư vấn, hỗ trợ những khó khăn về tư tưởng, tâm lý, trong đó 54 em thuộc diện có

nguy cơ bỏ học đã được hỗ trợ kịp thời để tiếp tục theo học.

Với thế mạnh là một trường đại học đào tạo đa ngành nghề, đại diện Trường Đại học Văn Lang chia sẻ: Nhà trường luôn tích cực, chủ động trong việc lan tỏa các giá trị văn hóa, nghệ thuật, khoa học, đưa hình ảnh Việt Nam ra thế giới. Mỗi năm, nhà trường tổ chức hơn 800 sự kiện với nhiều nhóm sự kiện khác nhau bao gồm diễn đàn/hội thảo/tọa đàm/workshop đa dạng các lĩnh vực từ học thuật, kỹ năng, văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao. Ngoài ra, cũng tổ chức hơn 100 chương trình, sự kiện văn hóa văn nghệ, lễ hội truyền thống, thu hút hàng nghìn sinh viên tham gia và lan tỏa những ý nghĩa về giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Theo Vụ trưởng Vụ Học sinh, sinh viên - Bộ GD&ĐT Trần Văn Đạt, để các nhiệm vụ giáo dục chính trị và công tác học sinh, sinh viên được thực hiện hiệu quả, trong năm học tới, Bộ GD&ĐT sẽ tiếp tục rà soát, hoàn thiện các chính sách, quy định; nâng cao hiệu quả, chất lượng công tác truyền thông; tăng cường công tác quản lý, hỗ trợ người học; nâng cao chất lượng nhiệm vụ giáo dục chính trị và công tác học sinh, sinh viên. Tiếp tục thực hiện các phong trào thi đua, cuộc vận động và tăng cường phối hợp, kiểm tra, giám sát trong quá trình thực hiện.

Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Thị Kim Chi nhấn mạnh, cần phải tiếp tục có thay đổi nhận thức công tác này ở tất cả các cấp. Bởi theo Thứ trưởng, mục tiêu, nhiệm vụ, công tác tư tưởng, công tác chính trị, công tác giáo dục đạo đức, kỹ năng, lối sống là gốc là nền tảng, là cơ sở để xây dựng nên “ngôi nhà” giáo dục với những chương trình, kế hoạch và những đổi mới.

Đặc biệt là rà soát lại các văn bản, quy định, quy chế. “Nếu văn bản, quy định còn hiệu lực và phù hợp thì cần bắt buộc thực hiện. Nếu văn bản, quy định không còn phù hợp cần phải có bổ sung, điều chỉnh để phù hợp với thực tiễn. Có như vậy công tác quản lý, lãnh đạo, chỉ đạo mới đúng hướng, phù hợp và hiệu quả”, Thứ trưởng nói.

Về nội dung chuyên môn, đối với công tác chính trị, tư tưởng Thứ trưởng lưu ý, cần xây dựng nên giá trị và hệ giá trị. Học sinh và sinh viên phải được tiếp cận với những giá trị vừa truyền thống, vừa hiện đại để có những giá trị đạo đức chuẩn mực nhưng vẫn tiếp cận được với những năng lực hiện đại của công dân toàn cầu.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ giáo dục chính trị và công tác học sinh, sinh viên trong thời gian tới, Thứ trưởng cũng yêu cầu cần làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, công tác xã hội, tăng cường hoạt động trải nghiệm trong các nhà trường, lưu ý về công tác nhân sự; công tác phối hợp giữa các bên gia đình, nhà trường và xã hội...

UYÊN NA

SỨC MẠNH Ý THỨC DÂN TỘC

Ý thức dân tộc trong trái tim người nghệ sĩ

“Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em nghệ sĩ cũng là chiến sĩ trên mặt trận ấy” - lời của Bác được Đảng, Nhà nước ta vận dụng, phát triển phù hợp với tình hình thực tiễn của sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, nâng cao chất lượng xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ văn nghệ sĩ - người chiến sĩ cách mạng trên mặt trận văn hóa nghệ thuật.

● Hình ảnh cờ đỏ sao vàng tung bay khắp Việt Nam trong MV Một vòng Việt Nam (Ảnh trong MV)

● Văn nghệ sĩ - người chiến sĩ cách mạng trên mặt trận văn hóa nghệ thuật. (Ảnh tư liệu)

Khi sức mạnh dân tộc nuôi dưỡng cảm hứng nghệ thuật

Từ thời xa xưa, trong quá trình bảo vệ đất nước thơ ca cũng góp phần như khúc ca kháng chiến khích lệ tinh thần Nhân dân như bản Tuyên ngôn độc lập đầu tiên của nước Việt Nam ta của Lý Thường Kiệt “Nam Quốc Sơn Hà”, bài thơ khẳng định bờ cõi nước Nam cũng là động lực khích lệ tinh thần chiến đấu. Hay sự quyết liệt, khảng khái của Nguyễn Đình Chiểu: “Chờ bao nhiêu đạo thuyền không khâm - Đăm mấy thẳng gian bút chẳng tà”, dường như cây bút không mang ý nghĩa nhỏ bé, bình thường mà nó chính là người bạn, là người chiến sĩ nhỏ bé trong chiến đấu.

Tư tưởng văn hóa nghệ thuật của Bác Hồ luôn là tư tưởng sáng suốt và đúng đắn nhất cho văn học thời kháng chiến. Nó chính là động lực khích lệ tinh thần chiến đấu của quần chúng. Tư tưởng đó cũng được người nhắc đến trong một bài phát biểu tại triển lãm hội họa năm 1951: “Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em nghệ sĩ cũng là chiến sĩ trên mặt trận ấy”.

Về lĩnh vực văn hóa nghệ thuật nó là một khái niệm bao hàm toàn bộ các lĩnh vực nghệ thuật trong đó. Nhưng ở đây, “văn hóa nghệ thuật” được Bác nói đến mang khái niệm rất cụ thể. Văn hóa nghệ thuật chính là văn học, gồm thơ ca kháng chiến, văn học kháng chiến... Trong thời kỳ kháng chiến bảo vệ Tổ quốc đặc biệt trong giai đoạn kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, chúng ta đấu tranh không chỉ trên mặt trận chính trị mà còn dùng hình thức đấu tranh văn hóa nghệ thuật. Từ đó quyền tự do ngôn luận được tất cả các nhà văn nhà thơ sử dụng như một vũ khí sắc bén dùng để chiến đấu. Bác Hồ cũng là một người chiến sĩ cộng sản,

chính tác dụng của văn học ảnh hưởng tới đời sống chiến đấu. Nghệ thuật luôn mang đến cho người nghệ sĩ nhiều cảm hứng sáng tác. Trong quan điểm sáng tác của Bác thường xác định rằng văn chương là vũ khí chiến đấu, nhà văn cũng là chiến sĩ.

Sinh thời, nói về tác dụng của âm nhạc trong chiến đấu, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã viết: “... Giữa những loạt súng nổ ran, chợt nghe tiếng hát của chiến sĩ ta... Vào những giờ phút ác liệt của chiến tranh, tiếng hát có tác dụng kỳ lạ...”.

Không chỉ các nhạc sĩ sáng tác nên những bài hát bất hủ, mà đông đảo những nghệ sĩ biểu diễn đã góp phần đưa những lời ca, tiếng hát, mang sức mạnh tinh thần cổ vũ chiến đấu đến với các chiến sĩ nơi chiến trường ngập tràn bom đạn. Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước tại các mặt trận khốc liệt, những người lính ở đây có được một món ăn tinh thần giúp họ vượt qua được thử thách của chiến tranh, đó chính là lời ca, tiếng hát của các nghệ sĩ, ca sĩ của các đoàn văn công.

Có thể khẳng định rằng, lời ca, tiếng hát giữa mưa bom bão đạn luôn là nguồn dinh dưỡng quan trọng đối với tâm hồn con người, trong đó đặc biệt là những người lính ở chiến trường, đó là sự động viên to lớn để người lính “khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”.

Không chỉ mang đến cho người chiến sĩ cảm hứng sáng tác mà còn nuôi dưỡng tinh thần yêu nước, tinh thần chiến đấu của người dân Việt Nam. Ngay cả khi chiến tranh đã lùi xa, văn học luôn là liều thuốc bổ mỗi ngày để chúng ta nuôi dưỡng tâm hồn, bồi đắp tình yêu nước. Các nhà báo, nhà thơ mang tư tưởng yêu nước được người dân Việt Nam ta hưởng ứng, tiếp thu rất nhanh. Với lòng yêu nước

nồng nàn, tình yêu Tổ quốc, các bài báo, các văn kiện của Nhà nước, của Chính phủ ta nhằm động viên tinh thần Nhân dân, mang tình yêu văn hóa nghệ thuật tới Việt kiều nước ngoài.

Yêu Tổ quốc trong từng hành động

Hưởng ứng Đề cương về văn hóa của Đảng, ngày đó các nghệ sĩ đã có chuyên biến tích cực về nhận thức và hành động. Họ từ mọi miền đất nước dũng cảm đi theo cách mạng vừa trực tiếp đấu tranh, vừa sáng tác, biểu diễn văn nghệ. Họ đã đem cả tuổi thanh xuân của mình để dâng hiến cho Tổ quốc và họ cũng đã góp phần chứng minh rằng trên mặt trận chiến đấu mỗi nghệ sĩ đều là một chiến sĩ anh dũng kiên cường. Điều đó vẫn khẳng định tính đúng đắn cho đến ngày nay trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước hôm nay.

Vừa qua, một số nghệ sĩ khi bị phát hiện biểu diễn dưới “cờ lạ” và gửi lời xin lỗi. Trong bài viết của mình, ca sĩ M.Trần “thành khẩn nhận lỗi vì sự thiếu sót, thiếu hiểu biết của bản thân đã không tìm hiểu cẩn thận và tham gia vào những chương trình không phù hợp trong quá khứ”. Nữ ca sĩ khẳng định: “Đây là một bài học lớn” và cam kết sẽ luôn có ý thức cẩn trọng hơn trong tương lai.

Nghệ sĩ V.Hương viết trên trang cá nhân: “Xin nhận hoàn toàn trách nhiệm của bản thân đối với những sự việc đã diễn ra trong quá khứ. Sự thiếu tỉ mỉ và không tinh tế trong thời điểm đó đã dẫn đến những sự việc làm buồn lòng khán giả và bản thân tôi thấy mình thiếu sót rất nhiều”. Cô chia sẻ từng có 15 năm sinh sống và học tập ở hải ngoại nên cũng “không tránh khỏi việc vô tình xuất hiện trên một vài sân khấu không phù hợp do không tìm hiểu kỹ lưỡng và thiếu sự quan sát cẩn trọng

Nhân dịp kỷ niệm 79 năm Ngày Quốc Khánh nước CHXHCN Việt Nam, ca sĩ Quách Beem ra mắt MV “Một vòng Việt Nam”. Xuyên suốt sản phẩm âm nhạc này là hình ảnh một người công dân - nghệ sĩ cầm lá cờ đỏ sao vàng chạy xuyên Việt, đến những nơi cảnh đẹp của Việt Nam và truyền tải hình ảnh thiêng liêng của lá Quốc kỳ Việt Nam. Quách Beem cho biết: “Tôi may mắn được đi lưu diễn ở nhiều nước nhưng tôi nhận thấy không đâu đẹp bằng quê hương Việt Nam mình. Tôi luôn muốn dùng nghệ thuật để thể hiện lòng tự hào dân tộc, tình yêu quê hương, đất nước của mình. Qua đó, lan tỏa những thông điệp ý nghĩa nhất, quảng bá hình ảnh đất nước Việt Nam đến với tất cả bạn bè năm châu.

Tôi cũng muốn góp một chút công sức của mình để truyền tải những thông điệp tích cực - ý nghĩa đến khán giả Việt Nam, đặc biệt là các bạn trẻ - thế hệ tương lai của đất nước để cùng nhau nhân lên lòng yêu đất nước; cùng nhau ra sức giữ gìn và phát triển những giá trị mà các thế hệ ông cha bao đời mang đến cho chúng ta”.

khi trình diễn”. Nữ ca sĩ khẳng định “chưa bao giờ và sẽ không bao giờ có bất kỳ liên hệ nào với các tổ chức chống phá lại quê hương mình”. Các nghệ sĩ, ca sĩ T.Tiên, P.Đ.Tùng, P.K.Hưng, B.Ray... cũng đã chân thành gửi lời xin lỗi đến công chúng.

Ca sĩ trẻ Du Thiên đã chia sẻ quan điểm của mình rất rõ ràng: “Nhất định không vì tiền mà thỏa hiệp mọi mong muốn của đối tác có ý đồ xấu với dân tộc mình. Không hát thì về, bỏ show luôn. Có được hoà bình này khó lắm. Cố mà giữ lấy”...

Ca sĩ trẻ Du Thiên bày tỏ: “Thiên may mắn được sinh ra trong thời bình. Sự khốc liệt, đau thương từ chiến tranh Thiên cũng chỉ được cảm nhận qua lời kể, qua sách vở. Tuy nhiên, đi đến đâu vẫn luôn mang trong mình hình bóng của Tổ quốc linh thiêng. Thiên nhận thức được hành động của mình cũng như cái cách mình thể hiện tình yêu quê hương, đất nước. Nếu không may mắn sinh ra trong thời chiến, chắc chắn Thiên cũng sẽ lao ra chiến trường để bảo vệ Tổ quốc. Thiên cũng đã rất nhiều lần ra nước ngoài biểu diễn và cũng không ít lần Thiên phải từ chối những lời mời khi thấy chương trình đó không phù

hợp. Tất cả những lời mời biểu diễn ở nước ngoài Thiên luôn làm rõ mọi vấn đề với đối tác về hợp đồng. Tất cả hai bên phải tôn trọng lẫn nhau. Không thể vì lợi ích cá nhân, hay một tổ chức nào đó mà làm ảnh hưởng đến lòng tự tôn, hình ảnh dân tộc mình được”.

Bên cạnh kiến thức trên giảng đường, thiết nghĩ nên tăng cường hơn nữa việc giáo dục truyền thống cách mạng người dân nói chung, văn nghệ sĩ nói riêng, khơi gợi lòng tự hào dân tộc, truyền thống cách mạng của dân tộc, để họ thêm nâng niu, trân trọng và giữ gìn những di sản văn hóa của dân tộc, biết làm giàu tri thức của bản thân bằng trí tuệ, tinh hoa nhân loại nhưng không bao giờ được lãng quên cội nguồn, thờ ơ với truyền thống của quê hương, dân tộc.

Giáo dục ý thức tự tôn dân tộc trong thế hệ trẻ nói chung, các văn nghệ sĩ nói riêng là nhiệm vụ vừa có ý nghĩa chiến lược, cơ bản, lâu dài, vừa có ý nghĩa cấp bách. Ý thức tự tôn dân tộc đóng vai trò đặc biệt quan trọng, góp phần hình thành lối sống văn hóa cho thanh niên, để từ đó xây dựng những người chủ tương lai đất nước tài - đức vẹn toàn. **BẢO CHÂU**

SỨC MẠNH Ý THỨC DÂN TỘC

Giáo dục gia đình là điểm khởi đầu của lòng yêu nước

● Cháu Trần Hạnh My được trao tặng Kỷ niệm chương cho thí sinh xuất sắc đạt danh hiệu Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài trong Cuộc thi Tìm kiếm Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2024. (Ảnh trong bài: TTXVN)

Quả đúng là như vậy, giáo dục lòng yêu nước phải bắt nguồn từ tình cảm yêu gia đình, ông bà, cha mẹ, truyền thống anh dũng, bất khuất của dân tộc, tự hào với quá khứ hào hùng của dân tộc. Dạy con lòng yêu nước là chúng ta đang dạy con trở thành một con người có cội nguồn, bởi với bất kỳ một cá nhân nào dấu ấn giáo dục của gia đình dù sau này có bị phủ lấp bởi bụi bặm thời gian đi nữa, thì vẫn trường tồn như một lớp trầm tích khó đổi thay...

Yêu quê hương từ thuở ấu thơ

Tối ngày 8/9/2024, nhân dịp Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài, Bộ Ngoại giao, Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam và các cơ quan liên quan tổ chức Chương trình nghệ thuật “Tiếng Việt thân thương” năm 2024 với chủ đề “Lời quê hương, lời sắt son”. Tại Chương trình, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Nhà nước về người Việt Nam ở nước ngoài Nguyễn Mạnh Đông đã trao tặng Kỷ niệm chương cho các thí sinh xuất sắc đạt danh hiệu Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài trong Cuộc thi “Tìm kiếm Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2024”. Các Sứ giả tiếng Việt năm nay gồm: anh Nguyễn Thế Dương đến từ Australia; cháu Trần Hạnh My đến từ Nhật Bản; chị Lanny Phetnion giảng viên, người Lào; chị Thủy Lê Scherello đến từ Đức; chị Nguyễn Thị Thu Loan đến từ Algeria.

Sứ giả tiếng Việt nhí 8 tuổi Trần Hạnh My đến từ Nhật Bản hát một đoạn ngắn trong bài hát “Việt Nam quê hương tôi” đã khiến khán giả xúc động bởi giọng hát trong trẻo và nhịp nhàng. “Từ nhỏ, bố mẹ cháu dạy, là người Việt phải biết nói tiếng Việt. Khi về Việt Nam, cháu cũng thích nói chuyện với ông bà, anh chị em họ và người thân nên cháu chăm chỉ học tiếng Việt”, Hạnh My cho biết, ước mơ lớn nhất của My là trở thành giáo viên dạy tiếng Việt cho người nước ngoài.

Một ví dụ như vậy để thấy, gia đình có vai trò đặc biệt, là “cái nôi” văn hóa đầu tiên hình thành nhân cách con người, trong đó, giáo dục và nuôi dưỡng là hai yếu tố then chốt quyết định tạo nên nhân cách của mỗi người. Từ xưa ông cha ta

đã có câu nói “cha nào con ấy” để xác định tâm quan trọng của giáo dục gia đình. Những dấu ấn gia đình trong tâm hồn người niên thiếu, nếu về sau có bị phủ lấp bởi bụi bặm thời gian đi nữa, nó vẫn trường tồn như một lớp trầm tích của quả đất. Dù khi đã trưởng thành, dấu ấn gia đình không hẳn một mình quyết định tương lai của một con người, nhưng vẫn là nền tảng của ý thức hệ, là điều kiện phát triển tinh thần của mỗi người.

Tháng 5/2023, trong bài nghiên cứu “Gia đình với việc hình thành chủ nghĩa yêu nước Hồ Chí Minh” đăng tải trên Báo điện tử Đảng Cộng sản, Th.S. Đặng Công Thành - Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng đã viết: “Với Chủ tịch Hồ Chí Minh, được sinh ra trong một gia đình giàu truyền thống yêu nước, tấm lòng ái quốc của cha, tình cảm nhân ái, vị tha của mẹ, đức tính thương người, yêu nước, gan dạ từ các thành viên trong gia đình được truyền dạy đến Nguyễn Tất Thành qua tình yêu thương, sự dạy dỗ của đảng sinh thành, góp phần hình thành nên nhân cách, tầm nhìn và tư duy vĩ đại của một bậc vĩ nhân, kiến tạo nên mục tiêu, lý tưởng và con đường cứu dân, cứu nước cao cả của Người... Mỗi quan hệ giữa Hồ Chí Minh với gia đình, quê hương cho chúng ta rút ra mấy nét khái quát sau đây:

Một là, lòng yêu nước, thương đồng bào được nảy nở từ lòng yêu gia đình, quê hương, họ hàng, nơi gắn bó từ thuở nhỏ. Như vậy, từ lòng yêu thương gia đình đã mở rộng thành lòng yêu họ hàng, bà con đến lòng yêu thương đồng bào trong cả nước đang sống dưới ách thống trị của thực dân, phong kiến. Từ việc được nuôi dưỡng trong truyền thống yêu nước đã hình thành lòng yêu nước, phát triển thành ý thức cứu nước và thể hiện dẫn ở những hành động cứu nước.

Hai là, thân phụ, thân mẫu của Người đã dạy cho Người những bài học đạo đức, nhân cách đầu tiên, từ thuở ấu thơ Nguyễn Sinh Cung được nuôi dưỡng tinh thần yêu quê hương, đất nước, đã nhận thấy những khổ cực của đồng bào... ngay chính từ những người thân trong gia đình. Cũng từ gia đình mà khi ở Huế, Người càng nhận thấy rõ sự cách biệt trong đời sống xã hội giữa người giàu và người nghèo, giữa quan lại với người dân bị áp bức.

Ba là, rời Tổ quốc ra đi tìm được con đường cứu nước đúng cho dân tộc, Người đã từ lòng yêu thương đồng bào đi đến sự thông cảm, lòng yêu thương nhân dân lao động bị áp bức trên thế giới, mong muốn và thực sự đã đóng góp vào sự đoàn kết quốc tế của nhân dân các nước thuộc địa cùng chống chủ nghĩa thực dân, giành độc lập dân tộc. Trong quá trình tìm đường cứu nước, Nguyễn Tất Thành đã từ người yêu nước truyền thống trở thành người lao động, người công nhân rồi người cộng sản”.

Giáo dục lòng yêu nước phải bắt nguồn từ tình cảm yêu gia đình

Có thể nói, giáo dục lòng yêu nước phải bắt nguồn từ tình cảm yêu gia đình, ông bà, cha mẹ, truyền thống anh dũng, bất khuất của dân tộc, tự hào với quá khứ hào hùng của dân tộc.

Có câu chuyện của một bà mẹ Việt kiều rất cảm động rằng, chị sống trên đất Mỹ cùng hai con nhỏ, chồng mất sớm. Sau giờ làm việc chị tham gia công tác thiện nguyện trong một bệnh viện. Công việc của chị là giúp đỡ những du học sinh, những người Việt mới nhập cư, vốn tiếng Anh hạn chế và thẻ bảo hiểm y tế chưa được cấp... Một tối, chị mệt mỏi về nhà, không buồn ăn tối, nằm nghỉ một

● Người dân tộc Chứt tại bản Rào Tre, huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh kỷ niệm 79 năm ngày Quốc khánh.

● Ảnh minh họa. (Nguồn: Internet)

trên giường. Con gái nhỏ tám tuổi của chị bung com cho mẹ, bắt chợt hỏi: “Sao mẹ có thể cực khổ như thế vì những người lạ”. Chị ôm con vào lòng, nói nhỏ: “Vì hai chữ Việt Nam”. Con chị bỗng dưng bật khóc nói: “Việt Nam, mẹ ơi, con muốn trở về”. Từ đó, hai con chị bắt đầu học tiếng Việt. Học một cách nghiêm túc. Mẹ không phải thúc ép, không phải dụ dỗ, không phải răn đe. Cũng từ đó, mẹ con chị luôn nói chuyện với nhau bằng tiếng Việt cùng với quy ước không xen tiếng Anh vào câu chuyện.

Dạy con yêu quê hương chính là dạy con yêu những gì gần gũi nhất, cụ thể nhất quanh mình, không cao xa, không vô hình. Con thấm thấu được những điều đó thì con sẽ nuôi dưỡng dân tình yêu quê hương, đất nước lớn lên. Mới đây thôi câu chuyện một gia đình chuẩn bị cho ngày Quốc khánh 2/9, trong lúc loay hoay phụ bố mẹ treo cờ, đứa con trai 5 tuổi đã hỏi: “Mẹ ơi, tại sao phải treo cờ?”. Thế là, câu chuyện trước giờ đi ngủ của gia đình đó thay vì cô tích, kỹ năng sống đã thành câu chuyện về lá cờ Tổ quốc. Đó là máu, là nước mắt của bao nhiêu người ngã xuống, để con được học hành, được ôm mẹ vào lòng, bình yên ngày hôm nay. Lá cờ - hồn thiêng sông núi tung bay dưới bầu trời hòa bình rực sáng niềm tự hào 4.000 năm lịch sử, với ý chí quật cường, lòng yêu nước và tinh thần đại đoàn kết để giành độc lập tự chủ. Tình yêu ấy, niềm tự hào ấy lan tỏa từ thế hệ này sang thế hệ khác và trở thành nét đẹp văn hóa đậm bản sắc Việt.

“Con sẽ biết rằng, lá cờ treo trong ngày này để nhớ về một thời điểm thiêng liêng - Cụ Hồ đã đọc Tuyên ngôn độc lập tuyên bố với toàn dân đồng bào, với bè bạn năm châu rằng: Chúng ta là một quốc gia độc lập”, câu chuyện trước giờ đi ngủ đã kết thúc như vậy.

“Đất nước sẽ có một thế hệ hiểu sâu sắc hai chữ “đồng bào”

Không sai khi nói rằng giáo dục gia đình là điểm khởi đầu của lòng yêu nước. Dù vậy, người lớn không thể nuôi dưỡng tình yêu đó bằng cách bắt trẻ hô vài khẩu hiệu, đọc các bài báo yêu nước, hát Quốc ca... mà cần được lồng ghép vào từng lời nói, hành động trong đời sống hàng ngày. Nó phải được đến một cách tự nhiên nhất và được bồi đắp qua sách vở, âm nhạc, thơ ca và từ chính trải nghiệm của mỗi người trên mảnh đất mình sinh sống. Khi chúng ta dạy con lòng yêu nước là chúng ta đang dạy con lòng tự trọng, lòng yêu thương bản thân, dạy con trở thành một con người có cội nguồn. Khi ta biết yêu thương đồng bào, yêu thương tất cả những điều nhỏ bé nhất ở quê hương, đất nước mình, lúc đó ta sẽ hiểu thế nào là tình yêu đất nước.

Cách đây ít lâu, trả lời phỏng vấn báo chí, Tiền sĩ báo chí Nguyễn Thị Bích Yên - giảng viên Học viện Báo chí - Tuyên truyền, một trong nhóm người sáng lập dự án Ngày Quốc Tổ Việt Nam toàn cầu, khi nói về vai trò của trong việc giáo dục con cháu đoàn kết, yêu thương nhau, nhớ về nguồn cội đã cho biết: “Xuyên suốt ý nghĩa của Ngày Giỗ Tổ là nhằm nhắc nhở thế hệ sau luôn giữ đạo hiếu “Uống nước nhớ nguồn” - biết ơn tổ tiên; gắn bó tình thân giữa đồng bào và kiều bào hướng về quê cha đất Tổ; tăng cường sức mạnh đại đoàn kết dân tộc... từ đó mà truyền đời được giá trị cội nguồn và phẩm hạnh của người Việt, của dân tộc Việt.

Đạo hiếu “Uống nước nhớ nguồn” ấy thể hiện chẳng ở đâu xa, hiện hiện ngay trong mỗi gia đình, con cái hiếu thảo với mẹ cha, kính yêu ông bà, nhớ về quê hương... chính là những điều nhỏ nhất làm nên sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc. Bởi vậy, tình cảm gia đình chính là cội nguồn của tình yêu thương đất nước. Để phát huy được các giá trị truyền thống của dân tộc, thì không cách nào khác là đề cao và giáo dục nó từ trong chính gia đình, qua mỗi người bố, người mẹ, ông bà. Khi con cái được người lớn trong gia đình giáo dục và làm gương về lòng yêu thương, tinh thần đoàn kết, sống nhân hậu... thì chắc chắn, đất nước sẽ có một thế hệ hiểu sâu sắc hai chữ “đồng bào”.

Xin kết bài viết này bằng một câu nói của cô giáo Lê Mai Hương, giáo viên hệ thống giáo dục Montessori mà người viết rất tâm đắc: “Làm cha mẹ, nhiệm vụ của chúng ta là nuôi dạy con để độc lập, mỗi một công dân đều có thể tự lập, cả dân tộc chúng ta sẽ tự lập. Nếu người Việt Nam không yêu đất nước Việt Nam, không cố gắng xây dựng phát triển Việt Nam thì trông chờ ai làm điều đó? Hãy giúp con học cách yêu thương quê hương mình để sau này bé có thể tự hào nói “Tôi là người Việt Nam. Tôi tự hào là người Việt Nam” khi ra cộng đồng quốc tế”...

HỒNG MINH

SỨC MẠNH Ý THỨC DÂN TỘC

Ý thức dân tộc trong “thế giới phẳng”

Vào thế kỷ 21, sự phát triển nhanh chóng của công nghệ thông tin, khoa học kỹ thuật, thế giới đã không còn rào cản như xưa. Mọi người không phân biệt quốc gia, dân tộc đều có cơ hội tiếp cận luồng tư tưởng, thông tin, kiến thức tiên tiến,... Bên cạnh những mặt thuận lợi, còn đó câu hỏi về ý thức dân tộc, bản sắc văn hóa dần bị “hòa tan”.

● Điểm tựa từ quê hương, đất nước giúp các kiều bào nước ngoài phát triển và cống hiến hình ảnh đẹp cho dân tộc. (Ảnh minh họa - Nguồn: sansangduhoc)

● Thế giới phẳng khiến một bộ phận người Việt Nam thiếu ý thức dân tộc. (Ảnh minh họa, nguồn: Báo Thanh Niên)

● Toàn cầu hóa là cơ hội để người Việt Nam lan tỏa tình yêu nước, bản sắc đẹp của quê nhà. (Ảnh minh họa - Nguồn: Báo Tiền Phong)

Loay hoay trong thế giới toàn cầu hóa

Chỉ cần vài thao tác đơn giản trên điện thoại, hàng loạt thông tin về các nước trên thế giới nhanh chóng hiện ra. Hay bằng những thủ tục nhanh gọn người Việt Nam dễ dàng mua một tấm vé bay sang nước ngoài học tập, thăm thú, vui chơi. Việc bước ra biển lớn thế giới chưa bao giờ dễ dàng đến thế. Mở ra hàng loạt cơ hội để người Việt phát triển bản thân, nâng cao kiến thức cống hiến cho quê nhà.

Tuy nhiên, sống trong “đại dương” những luồng thông tin, văn hóa khiến cho một số người Việt Nam dần không thấu đáo về ý thức dân tộc. Lấy ví dụ như vài năm trước đây, trong một chương trình truyền hình thực tế của Việt Nam, cô gái trẻ tên M.A liên tục nói tiếng Việt xen lẫn tiếng Anh khiến cộng đồng “ngán ngẩm”. Khi được hỏi lý do, M.A thân nhiên chia sẻ do trình độ IELTS tốt, bạn bè chỉ thích nói chuyện bằng tiếng Anh, nên việc “trộn lẫn” hai thứ tiếng đã trở thành thói quen của cô. Thực tế, M.A là một trong rất nhiều ví dụ về việc tiếng Việt đang bị một số gia đình ở Việt Nam xem nhẹ. Hàng loạt các bậc cha mẹ không ngần ngại đầu tư cho con học tiếng Anh, tiếng Hàn Quốc, tiếng Nhật Bản từ lúc bập bẹ biết nói. Họ nuôi hy vọng con của mình có một tương lai rộng mở, sớm “xuất ngoại” sang trời Tây.

Văn hóa nước ngoài không chỉ ảnh hưởng đến ngôn ngữ mà còn chi phối phong cách sống của một bộ phận người Việt Nam. Nhiều người quan niệm phải sống thật “Tây” mới là hợp mốt. Như tài khoản mạng xã hội của P.N.P, cô là một nữ vận động viên thể dục dụng cụ trẻ ở Việt Nam đã giải nghệ không lâu. P.N.P từng được nhiều người yêu mến vì tính cách thẳng thắn và tài năng thể thao. Tuy nhiên, sau khi giải nghệ, cô lại nhiều lần có phát ngôn đề cao cuộc sống ở phương Tây.

Thậm chí, cô còn bày tỏ thẳng thắn mong muốn được “Tây hóa” của mình với lời thách thức cộng đồng mạng. Điều này khiến P.N.P nhận được những bình luận tiêu cực và sớm bị khóa các tài khoản mạng xã hội.

Hiện nay, không chỉ “sính” ngoại (phương Tây, Âu Mỹ), mà nhiều người còn “sính” Hàn Quốc, Trung Quốc, Nhật Bản. Như một nữ ca sĩ người Việt sau khi tham gia chương trình thực tế ở Trung Quốc, đã sẵn sàng nói tiếng Trung, cô vũ đội tuyển Olympic Trung Quốc thay vì nước nhà. Những hành động thiếu tinh tế của cô khiến cộng đồng người Việt Nam và Trung Quốc rất bức xúc. Hay phim ảnh, âm nhạc của Hàn Quốc đang được giới trẻ Việt Nam yêu thích trong nhiều năm trở lại đây. Kèm theo đó, phong cách ăn mặc, nói năng, cư xử, ăn uống ảnh hưởng mạnh từ Hàn Quốc. Nhiều người trẻ cảm thấy phải giống Hàn Quốc mới là đẹp, chuẩn mực.

Chỉ xét riêng về vấn đề ẩm thực, theo một bài nghiên cứu của Đại học Quốc gia Hà Nội cho kết quả: có 180 trên tổng số 240 người yêu thích ẩm thực Hàn Quốc, chiếm tỷ lệ 75%, đây là một con số lớn. Một số người độ tuổi từ 15 đến 22, mức tiêu dùng cho ẩm thực Hàn Quốc vào khoảng 50.000 đồng đến dưới 400.000 đồng một tháng, chiếm khoảng 1/8 mức lương của họ.

Ngoài một bộ phận người Việt Nam ở quê hương mất đi ý thức dân tộc. Còn những người Việt Nam ở nước ngoài đang lan truyền tư tưởng văn hóa lệch lạc cho giới trẻ. Lấy ví dụ, một cô gái người Việt theo gia đình sang Mỹ được một vài năm, đã lập tức đổi giọng “lơ lớ” giống các Việt kiều khi chia sẻ video trên mạng. Điều này khiến cô nhận được rất nhiều phản ứng tiêu cực từ người xem.

Cũng ở Mỹ, một tài khoản mạng tên

D.N (sinh năm 2003), là Việt kiều, từ nhỏ anh đã sinh ra và lớn lên cùng gia đình ở nước ngoài. Vốn tiếng Việt của D.N tương đối tốt dù anh mới chỉ về Việt Nam đúng một lần. Ban đầu, các video hài hước chia sẻ cuộc sống, tâm sự thường ngày của anh nhận về hàng triệu lượt theo dõi từ những người trẻ ở Việt Nam. Tuy nhiên, càng về sau này, các video thường xuyên có những lời nói tục, chửi bậy chỉ trích cha mẹ, nói xấu gia đình, khiến cho rất nhiều người cảm thấy phản cảm với tài khoản của D.N. Không ít phụ huynh đã lo ngại tư tưởng tự do phương Tây của D.N có thể ảnh hưởng xấu đến con trẻ của họ.

Mặc dù đây là một bộ phận rất nhỏ những người thiếu ý thức dân tộc, nhưng là một bài học cho mỗi người Việt Nam cần phải tự nhìn nhận lại trách nhiệm trong việc bảo tồn bản sắc dân tộc, văn hóa truyền thống trong xã hội hiện đại ngày nay.

Lan tỏa niềm tự hào là người Việt Nam

Tổ chức UNESCO đã từng cảnh báo: “Xu hướng toàn cầu hoá có thể gây phương hại tới tính sáng tạo và đa dạng văn hoá của thế giới, tạo ra sự đồng nhất nghèo nàn về văn hoá”. Thực tế, giá trị văn hoá mỗi dân tộc sẽ trở thành sức mạnh thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội của các quốc gia.

Việt Nam là một đất nước đang phát triển cần nhận được sự quan tâm chú ý của bạn bè trên trường quốc tế. Như ẩm thực, du lịch Việt Nam được đánh giá cao nhờ văn hóa bản địa đặc sắc. Hay lịch sử bất khuất, kiên cường Việt Nam vẫn khiến nhiều quốc gia trên thế giới ngưỡng mộ. Vì vậy, mỗi người Việt Nam đều có thể nâng cao đầu, tự hào nói nguồn gốc “máu đỏ, da vàng” của mình.

Thế giới phẳng là một cơ hội rất tốt để mỗi người Việt Nam có thể truyền bá và

đẹp quê hương, đất nước, bản sắc văn hóa độc đáo đến toàn thế giới. Hiện nay, nhận thức được tầm quan trọng của việc hướng về cội nguồn đất nước, rất nhiều người Việt trong và ngoài nước vẫn tích cực lan tỏa tình yêu nước, nâng cao ý thức dân tộc.

Mới gần đây nhất, trong những ngày Quốc khánh 2/9 ở Việt Nam. Hàng loạt các kênh truyền thông đã tạo nên các xu hướng đẹp như thay ảnh đại diện có hình cờ đỏ sao vàng và hastag liên quan đến Quốc khánh là cách nhiều người trẻ thể hiện lòng yêu nước của mình. Từ những ngày cuối tháng 8, cộng đồng mạng đã bắt đầu rục rịch hưởng ứng phong trào này.

Hay đó là ý tưởng độc đáo xuất phát từ một chàng thanh niên 29 tuổi tên Lê Quang Vũ. Ý tưởng vẽ lá cờ Tổ quốc lên mái nhà xuất hiện trên mạng xã hội từ cuối tháng 7 và sau đó được lan rộng. Nhiều gia đình tận dụng luôn mái tôn màu đỏ sẵn có, dùng thước dây đo và vẽ hình ngôi sao rồi sơn màu vàng kín hình ngôi sao này là hoàn thành Quốc kỳ. Với mái nhà không dùng tôn đỏ, có những gia chủ “chịu chơi” vẽ kín phần mái hình ảnh lá cờ Tổ quốc với nền đỏ và ngôi sao vàng năm cánh.

Người dân khắp nơi đã hưởng ứng trào lưu “biến mỗi nóc nhà thành một lá cờ Tổ quốc”, thể hiện tình yêu nước và lòng tự hào dân tộc, chào mừng Quốc khánh. Quốc kỳ trên mái nhiều ngôi nhà Việt những ngày này chính là hình ảnh phản chiếu của Quốc kỳ trong tim mỗi công dân.

Không chỉ có người Việt Nam trong nước, mà ý thức dân tộc cũng được rất nhiều kiều bào ở nước ngoài chú trọng. Nhờ việc luôn giữ được ý thức dân tộc, tinh thần yêu nước mà những Việt kiều này nhận được những thành công, sự tôn trọng của bạn bè, đồng nghiệp trong và ngoài nước. Họ đã lan tỏa nguồn năng lượng tích cực đến cho thế hệ trẻ người Việt Nam ở mọi nơi trên thế giới.

Như vào tháng 5 vừa qua, tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam diễn ra triển lãm “Tâm lòng của họa sĩ Việt kiều với Bác Hồ”. Các tác phẩm do họa sĩ Việt kiều Đào Trọng Lý sáng tác xuất phát từ tấm lòng ngưỡng mộ và tình cảm kính yêu đối với Bác Hồ, với quê hương, đất nước. Ông dành gần 7 năm vẽ những bức tranh về cuộc đời hoạt động của Bác Hồ từ những ngày đầu ra đi tìm đường cứu nước, đến những dấu mốc quan trọng của lịch sử cách mạng Việt Nam luôn gắn liền với hình ảnh vị lãnh tụ kiệt xuất nhưng bình dị, chan hòa tình yêu thương dành cho nhân dân Việt Nam và nhân dân trên toàn thế giới. Ông mong muốn những bức họa xuất phát từ trái tim kính yêu Bác của mình sẽ hun đúc thêm tình yêu Bác Hồ cho không chỉ kiều bào tại Thái Lan mà cho bất cứ ai xem tranh.

Hay như Bà Nữ - Tarnawska Hoa Kim Ngân là nữ khoa học gốc Việt đầu tiên nhận phong hàm giáo sư tại Ba Lan. Bà đã có khoảng 150 bài báo khoa học trên tạp chí uy tín thuộc danh mục ISI/Scopus và xuất bản sách lịch sử khám phá ra hiệu ứng phân hạch hạt nhân (bằng tiếng Anh, đã được dịch sang tiếng Thụy Điển và tiếng Nhật). Mặc dù đã sinh sống ở nước ngoài nhiều năm, nhưng trong lòng bà vẫn luôn dành tình yêu cho quê hương. Những câu nói của bà đã truyền cảm hứng cho rất nhiều người trẻ định cư ở bên nước ngoài. Bà từng nói: “Mỗi thành công ở Ba Lan đều gọi nhắc cho tôi nhớ đến quê hương Việt Nam, nhớ rằng mình là người Việt Nam. Tôi thường về Việt Nam dự các hội nghị khoa học quốc tế. Tôi cũng thường đưa chồng đến những địa danh nổi tiếng ở Việt Nam, giới thiệu với anh ấy quê hương xinh đẹp của tôi. Tôi thích nấu các món ăn mang hương vị quê nhà”. **HƯƠNG NGỌC**

“Hãy chiến đấu dưới lá cờ thiêng Tổ quốc”

Đây là câu thơ cùng với lá cờ Tổ quốc được nhà cách mạng Nguyễn Hữu Tiến vẽ in trên trang nhật báo Tiến lên. Bài thơ do chính ông sáng tác, kêu gọi Nhân dân Việt Nam đoàn kết chiến đấu dưới lá cờ thiêng liêng của Tổ quốc trong thời chống Pháp.

Đọc lại câu chuyện của người vẽ cờ kiên trung Nguyễn Hữu Tiến, mới thấy được lá cờ được tung bay như hôm nay đã thấm bao nhiêu máu đã đổ xuống cho nền độc lập. Lịch sử ghi rằng: “Tháng 7/1940, Xứ ủy Nam Kỳ họp mở rộng thông qua đề cương khởi nghĩa, đồng chí Nguyễn Thị Minh Khai mô tả lại một số lá Quốc kỳ của các nước. Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ đã giao cho đồng chí Nguyễn Hữu Tiến vẽ mẫu một lá cờ cách mạng để dùng cho cuộc khởi nghĩa sắp tới. Từ khi nhận nhiệm vụ vẽ mẫu cờ khởi nghĩa, Nguyễn Hữu Tiến định ninh: cờ cách mạng phải biểu hiện được ý chí cách mạng. Cờ cách mạng là phải đi tiên phong, phải cuốn trong gió, phải mang hồn thiêng liêng sông núi, xóc tới, lôi cuốn mọi người đi (...). Cho đến một đêm, sức nghĩ trong ông bừng sáng, Nguyễn Hữu Tiến khai bút và ngọn cờ đỏ sao vàng hiện ra.

Ông đã vẽ lá cờ có nền đỏ và ngôi sao vàng năm cánh, thể hiện ý tưởng máu đỏ, da vàng, tượng trưng cho dân tộc và sự đoàn kết các tầng lớp Nhân dân bao gồm sỹ, nông, công, thương, binh trong đại gia đình các dân tộc Việt Nam. Vẽ xong mẫu lá cờ cách mạng, Nguyễn Hữu Tiến đã trình bày những suy nghĩ của mình cho các đồng chí Nguyễn Văn Cừ, Võ Văn Tần, Nguyễn Thị Minh Khai, cùng các đồng chí khác trong chi bộ để mọi người góp ý. Nguyễn Hữu Tiến bày tỏ tại sao mình chọn nền cờ màu đỏ. Tại sao đặt ngôi sao vàng năm cánh ở giữa. Tổng Bí thư Nguyễn Văn Cừ và những người có mặt cùng đồng tâm, đồng lòng với Nguyễn Hữu Tiến.

Và khi cuộc khởi nghĩa Nam Kỳ diễn ra, lá cờ đỏ sao vàng đã lần đầu tiên xuất hiện vào tháng 11/1940 ở tỉnh Mỹ Tho, sau được dùng cho cả Mặt trận Việt Minh ở Bắc Kỳ. Cách mạng Tháng Tám thành công, vào ngày 5/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ra Sắc lệnh số 5-SL ấn định Quốc kỳ Việt Nam là lá cờ đỏ sao vàng. Trong cuộc họp Quốc hội lần thứ nhất, thảo luận một lần nữa nổi lên. Một số đại biểu đã có ý kiến muốn thay đổi màu cờ. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kiên quyết trả lời: “Lá cờ đỏ sao vàng đã nhuộm bao nhiêu máu chiến sỹ Việt Nam ở Nam Bộ và Nam Trung Bộ, đã đi từ Á sang Âu, lại từ Âu sang Á, tới đâu cũng được chào kính cẩn, bây giờ trừ khi cả 25 triệu đồng bào ra còn không ai có quyền gì mà đòi thay đổi nó”. Nhân dân cả nước cũng một lòng đồng tình quyết giữ lá cờ đỏ sao vàng lịch sử. Hiến pháp Việt Nam

“Cờ đỏ bay quanh tóc bạc Bác Hồ!”

● Ảnh minh họa.

Tình yêu Tổ quốc là tự nguyện trong tim mỗi người và ai cũng có quyền thể hiện theo cách riêng của mình. Nhưng thiết nghĩ, dù thế nào thì việc thể hiện tình yêu Tổ quốc cũng cần xuất phát từ ý thức sao cho để tình yêu đó luôn sống mãi cùng dân tộc thay vì là một trào lưu nhất thời...

Dân chủ Cộng hòa 1946 được thông qua, chính thức công nhận: “Cờ của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa nền đỏ, giữa có sao vàng năm cánh”.

Qua câu chuyện người vẽ cờ cho đến hành trình của lá cờ từ ngày đầu cho đến lúc cùng chiến sỹ, Nhân dân đi qua hai cuộc chiến cho đến ngày thống nhất non sông 1975 khiến chúng ta thấu hiểu rằng: Lá cờ luôn là biểu tượng, là giá trị cao quý và mọi công dân không được phép làm tâm thường nó. Tôn trọng cờ thiêng Tổ quốc chính là tôn trọng đất nước mình.

Đừng làm mất đi tính thiêng, tính biểu tượng, tính độc bản của Quốc kỳ

Vậy, việc chúng ta sơn Quốc kỳ lên mái tôn, lên tường nhà, cửa cuốn... như một trào lưu đang nổi gần đây để “thể hiện tình yêu nước” như hiện tại liệu có làm “tâm thường” hay biến lá cờ Tổ quốc thành vật trang trí nhà cửa?

Với tôi, tình yêu nước luôn được tôn trọng, nhưng Quốc kỳ linh thiêng cần đặt đúng vị trí của nó như pháp luật đã quy định. Nó không phải là thứ trào lưu hay khoe mẽ tinh thần dân tộc, đơn giản lá cờ đã là biểu tượng của non sông đất nước con người Việt Nam. Đó là lá “cờ in máu chiến thắng mang hồn nước” (lời Quốc ca - Văn Cao), theo dấu chân cha ông dựng nước và giữ nước.

Khi chúng ta sơn cờ lên những mái tôn trên nhà, lá cờ rất nhanh bay màu, bong tróc do khí hậu nóng ẩm đặc thù của Việt Nam. Sơn Quốc kỳ ở cánh cửa cuốn khi kéo cửa lên lá cờ sẽ biến mất, nhiều người còn sơn Quốc kỳ dưới biển quảng cáo cửa hàng... Đây là điều bị cấm mà nhiều người vô tư không biết. Sơn trên tấm tường lớn, đôi khi không đúng kích cỡ Quốc kỳ, rồi ai đó có ý xấu vẽ bậy, viết chữ lên tường... sẽ tạo nên hình ảnh phản cảm, làm xấu Quốc kỳ và thiếu tôn trọng.

Lá cờ luôn được đặt ở ngực trái trên áo vận động viên. Khi Quốc ca vang lên, họ hát vang Quốc ca, tay đặt lên trái tim nơi có lá cờ Tổ quốc. Đó là một không gian xúc động, trang trọng, chứ không phải vẽ vôi trên những không gian thiếu trang trọng, hoặc mặc trang phục thiếu nghiêm túc chào cờ trên mái nhà, cánh cửa...

Tôi tin rằng, không ít người cũng nghĩ như tôi. Anh Nguyễn Thanh Huy ở Nha Trang đã bày tỏ ý kiến trên mạng xã hội: “Hiện tượng vẽ cờ đỏ sao vàng trên nóc nhà, tường thành, ban đầu có thể là trò đùa vui từ hình ảnh photoshop. Ngờ đâu nó bắt đầu nhân rộng, lan xa, nó như một thứ “trend” thời thượng. Những người làm theo hòa theo, họ cho rằng đó là việc làm yêu nước. Trước tình hình này, nhiều người đã lên tiếng phản đối, mở

xè trên nhiều phương diện từ pháp lý đến thẩm mỹ. Vậy mà nó vẫn chưa có dấu hiệu dừng lại. Qua đây, một lần nữa, thấy rằng đường như tư duy độc lập, nhận thức đúng/sai, đánh giá đẹp/xấu trong xã hội chúng ta đang mờ nhạt. Đó là một vấn đề hệ trọng đáng báo động, cần được quan tâm điều chỉnh, thay đổi.

Còn nếu, giả dụ rằng đó là một thái độ yêu nước thì rõ ràng, yêu nước như vậy chỉ là cái vỏ hình thức, bề nổi màu mè, trào lưu trang trí để thể hiện mình mà thôi. Tình yêu nước đích thực không xóc nổi và phô trương như vậy. Để đánh giá được lòng yêu nước của mỗi cá nhân, đòi hỏi phải có hoàn cảnh, điều kiện, như cha ông ta đã đúc kết: “Nước mắt mới biết tôi trung, gia bản mới biết con hiếu thảo”.

Vậy nên, xin hãy đừng nhân danh lòng yêu nước theo cách ấy, trước khi đánh mất sự tôn nghiêm, thiêng liêng của tinh thần cao quý này. Yêu nước và biểu đạt tình cảm của mình là quyền của mỗi cá nhân. Nhưng có lẽ tình yêu nước chỉ thực sự mang lại nhiều ý nghĩa cao đẹp, nhiều giá trị công hiến. Trước hết, khi mỗi cá nhân cố gắng làm tròn bổn phận của công dân, hoàn thành tốt công việc mình đang thực hiện và có trách nhiệm với cộng đồng mình đang sống”.

Còn theo anh Nhật Phong (ở Hà Nội) thì: “Tình yêu Tổ quốc cao cả nên để trong tim, trong

óc, trong mỗi lời nói, việc làm, dù nhỏ hay lớn “Ôi Tổ quốc nếu cần, ta chết/Cho mỗi ngôi nhà, ngọn núi, con sông...” (Chế Lan Viên). Tình yêu nước, ý thức chính trị, ý thức công dân... nếu thể hiện bằng hình tượng nghệ thuật không nên làm mất đi tính thiêng, tính biểu tượng, tính độc bản của Quốc kỳ”.

Cờ Tổ quốc phải được treo trang trọng

Đó là quan điểm của những cá nhân trong xã hội, còn ở góc độ pháp luật, treo Quốc kỳ trong những sự kiện trọng đại thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc của mỗi người dân, đồng thời cũng thể hiện sự tri ân đối với những người đã chiến đấu, hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc. Từ trước đến nay, Nhà nước luôn chú trọng vấn đề này thể hiện qua các văn bản quy phạm pháp luật quy định về việc sử dụng Quốc kỳ sao cho đúng cũng như những chế định nghiêm khắc đối với hành vi xúc phạm Quốc kỳ.

Ngay sau thời khắc lịch sử Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập ở Quảng trường Ba Đình, Hà Nội vào ngày 2/9/1945, ngày 5/9/1945, thay mặt Chủ tịch Chính phủ lâm thời, Bộ trưởng Bộ Nội vụ Võ Nguyên Giáp đã ký Sắc lệnh số 5 ấn định Quốc kỳ Việt Nam, trong đó có đầy đủ nội dung về kích cỡ, màu sắc chuẩn của Quốc kỳ. Hiện nay, quy định về việc treo Quốc kỳ đã được nêu trong một số văn bản như: Hướng dẫn số 3420/HD-BVHTTDL ngày 2/10/2012 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc sử dụng Quốc kỳ, Quốc huy, Quốc ca, chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh. Điều 351 Bộ luật Hình sự năm 2015 quy định: “Người nào cố ý xúc phạm Quốc kỳ, Quốc huy, Quốc ca, thì bị phạt cảnh cáo, cải tạo không giam giữ đến 3 năm hoặc phạt tù từ 6 tháng đến 3 năm”. Nghị định số 28/2017/NĐ-CP (sửa đổi, bổ sung Nghị định số 158/2013/NĐ-CP) của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và quảng cáo quy định: “Treo cờ Tổ quốc không trang trọng bị phạt 5 triệu đồng”...

Có thể nói, việc treo Quốc kỳ là thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc của mỗi người dân. Nhưng hành động đó cũng cần tuân thủ theo đúng các quy định của pháp luật để không làm giảm tính trang nghiêm, ý nghĩa thiêng liêng của Quốc kỳ. Và ở một góc độ khác, tình yêu nước đôi khi chỉ đơn giản là mỗi cá nhân hãy sống và tuân thủ đúng pháp luật, không làm việc phi pháp, không làm điều xấu trái đạo đức xã hội... Như nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm đã viết: “Họ đã sống và chết/Giản dị và bình tâm/Không ai nhớ mặt đặt tên/Nhưng họ đã làm ra đất nước” (Đất nước - Nguyễn Khoa Điềm). Tình yêu Tổ quốc đôi khi chỉ giản đơn nhưng không kém phần sâu sắc như vậy... **TUẤN NGỌC**

Triệu chứng kẹt xe

Truyện ngắn của DIÊN KHÁNH

Tranh minh họa: V. Học

Sẽ không có gì đáng nói nếu như ông bỏ không rút “lệnh cho nhà”. Quân sẽ ngoan ngoãn nghe lời ông và không có gì oán thán. Đảng này ông cụ lại quay ngoắt một trăm tám mươi độ làm anh cay cú. Ngôi nhà cũ anh sẽ đầu tư xây mới, biến thành biệt thự tân thời. Một mình sở hữu hai căn, vậy coi như ổn với gã đàn ông một vợ, hai con.

Ông còn lấy cái uy của người cha hào các con “Gia đình mình phải có mặt đầy đủ trước khi bên truyền hình đến. Họ sẽ ghi hình đầy đủ”. Ông tưởng lệnh của ông ban ra sẽ được mọi người răm rắp như ở viện ông, do ông là Viện trưởng. Ngờ ngạc nhiên quá. Quân nghĩ. Anh không phải một trong số những con vẹt đó. Lời nói của ông chỉ có hiệu lực

tuyệt đối, khi mà ông có khả năng tuyệt đối chu cấp cho mọi nhu cầu của các con. Ở Viện X. ông được coi là cán bộ gương mẫu. Nhiều nhà trong một nhà. Nhưng ông thường chỉ khiêm tốn nhận mình là nhà văn hóa kiêm nhà văn.

Quân vẫn đang sở hữu một căn nhà bố cho, dù với anh nó còn đơn giản. Bỏ lại tập hợp, ông cũng đã gọi điện trước đến giám đốc nơi anh làm việc xin cho con nghỉ. Chẳng có gì anh lý do lý trầu. Đến thì đến nhưng chân tay bải hoải, lòng dạ không phục. Một buổi ghi hình về nhà văn hoá Kiệt kiêm nhà văn, vừa cho in tập thơ đầy đặn một trăm năm mươi trang do ông đầu tư gần năm mươi triệu. Truyền hình sẽ xoáy sâu vào thái độ làm việc

không mệt mỏi của nhà văn hoá, cộng thêm tài năng sáng tạo nghệ thuật. Người mà hơn một năm trước từng phát biểu trong một cuộc họp của ngành văn hoá rằng: văn chương là một thú chơi tao nhã, thường thức văn chương còn là trò giải trí bác học. Cả Viện X. rạo rức chờ đón ngày này. Một sự kiện trọng đại với Viện X. Riêng khâu chuẩn bị đã rầm rập từ hơn một tuần trước. Từ trên xuống dưới đều nề nhà văn hoá bảo vệ luận án tiến sĩ ở nước ngoài, đã được phong hàm giáo sư. Ông Kiệt đã gương mẫu đi làm sớm hơn, ăn mặc phong độ, đầu tóc keo bọt bóng lộn, giày ngày nào cũng sai người gọi trẻ đánh ngoài phố, nước hoa xịt xịt không tiếc tay. Riêng cơ quan phải bảo đảm sạch

sẽ từ trong ra ngoài, cây cảnh được thay mới và tưới tắm hàng ngày, cửa kính lau bằng nước con vẹt thơm tức mũi... Nhìn vào cơ quan sẽ thấy được thái độ của người lãnh đạo. Sau phần quay ở cơ quan, đoàn sẽ chuyển về nhà riêng để cận cảnh quay cuộc sống giản dị, đức độ của ông.

Tuy chẳng tự ca ngợi mình tử tế, nhưng Quân thấy mình có học hẳn hoi, thừa biết những việc làm của bố mình có ảnh hưởng thế nào đối với sự nghiệp quan trường của ông. Ông luôn dạy con cái sống giản dị. Lời dạy của ông hằng ngày xác suất từ “giản dị” hơi bị nhiều. Đối với ông, cái danh chi là thứ phù du. Thế ông thích lên truyền hình làm gì? Truyền hình chẳng là thứ sẽ phóng to những việc làm bé nhỏ

của ông lên tầm vĩ đại sao? Cảnh nhà báo đến viết bài tán dương. Cứ thế, thường bài viết về ông được họ nhấn mạnh hơn cái đức độ và tầm ảnh hưởng sâu rộng của Viện X. Trên mặt báo bao giờ cũng có hình ảnh của cái đầu hói, mà ông ý nhị vén mớ tóc loà xòa che bớt đi. Cặp kính lão dày cộp. Quân nghĩ, bằng giá nào mình cũng phải có mặt trong buổi ghi hình của bố. Con cái nhà văn hoá không thể thiếu vắng, sự có mặt của chúng sẽ khiến cho những cảnh quay sinh động hơn. Vợ ông, người đã đẻ ra mấy anh em Quân không còn. Ông kịp trang trí cho mình một người vợ lẽ chưa chính thức. Ông bảo có lẽ chẳng cần đăng ký làm gì, cứ về sống, đem hạnh phúc đến cho nhau là ổn, đỡ rườm rà. Cô tên Thanh Thanh, kém Quân sáu tuổi, cũng là nhân vật không thể thiếu trong buổi ghi hình.

Đường quá đông đúc. Quân vít ga từ từ cũng đã có lúc suýt đâm đuôi xe trước. Trong ngàn vạn kiểu dáng mũ bảo hiểm của những công dân chấp hành lệnh của chính phủ, cũng có cái chủ nhân của nó chỉ đội với ý chống đối. Nhìn bề ngoài chỉ thấy màu sắc của mũ. Nhưng nếu không đội mũ, người ta sẽ thấy rõ ngàn vạn cái đầu là ngàn vạn kiểu tóc, cỡ đầu to nhỏ... Trong số những người đội mũ kia, kiểu gì cũng có chữ “nhà” như nhà thơ hay nhà khoa học. Còn giáo sư với tiến sĩ thì không kể xiết.

Chẳng đi thì sợ ông trách phạt, mà đi thì... uống trà tắc. Quân là người ít thích đi chuyên. Cơ quan gần với nhà ở, chỉ cần đi bộ vài bước là tới. Có người cần gấp hay bận bịu rù nhậu nhẹt, anh thường hướng dẫn họ đến những quán gần nhà mình. Chủ quán vùng này nhẵn mặt anh, họ lấy lòng anh bằng cách thi thoảng

TIẾNG LÒNG

Những cuộc chia ly

Nỗi buồn nhỏ giọt từng chút một trong đêm, cứ tựa như những giọt sương đang nấp đầu đó trên mái nhà vắng, rồi rơi tòm vào lòng người cô tịch. Miệng mở ra nói câu đầy kiêu hãnh: “Người như tôi đau rồi sẽ chữa” nhưng rồi cuối cùng mọi thứ lại lặp lại, cứ như chưa từng có bài học nào, chưa từng có kí ức buồn thương nào lưu lại. Tôi, rồi lại tiếp tục đi vào vết xe đổ của chính tôi.

Người con gái ấy nhỏ hơn tôi bảy tuổi, tôi gặp em khi đi du học, khi em vừa tròn mười tám. Người ta hay gọi em là cô bé có “nét đẹp ôn ào” bởi sự hiền động ở lứa tuổi vốn có của em. Nét duyên ở đôi môi khi cười có hình trái tim và làn da trắng ngần dù không có lớp kem nào tô điểm khiến em trong thật nổi bật.

Em đi du học tự thân, còn tôi vì thành tựu của gia đình, nghe đã phần nào tương phản. Một con người khi đang có trong tay tất cả thường có hai loại cảm xúc đối với người thiếu thốn hơn mình: một là coi nhẹ, hai là thấy thương. Kì thực trong vô số du học sinh Việt Nam khi đó không hiểu tại sao em lại lọt thỏm vào trái tim tôi một cách dễ dàng.

Tôi mất ba tháng để có được em và hẹn hò em trong ba năm. Khi ấy dù em còn rất trẻ nhưng tôi sẵn sàng đợi em “trưởng thành thêm một chút”. Cho đến khi tôi đón sinh nhật tuổi hai mươi tám bằng lời chia tay qua

Ảnh minh họa.

tin nhắn của em. Không một lý do gì cả, chỉ một dòng ngắn gọn và sau đó sang kí túc xá tìm em đã được hay tin em đã chuyển tin chỉ học về nước học tiếp và đã về nước trước đó hai hôm. Sau đó ít lâu tôi cũng về nước để tiếp tục

công việc và cũng để kế thừa công ty gia đình.

Năm tôi ba mươi tôi lấy vợ. Một cuộc hôn nhân định sẵn nhưng môn đăng hộ đối. Vợ nhỏ hơn tôi bốn tuổi, con gái của một công ty xây dựng liên kết với công ty kiến trúc nhà tôi hợp tác làm ăn từ lâu. Thi thoảng ngắm nhìn vợ tôi lại nhớ tới em, trái tim tôi biết được người đầu tiên và cũng là cuối cùng có được nó chỉ có em. Dầu thế, tôi luôn đối xử tốt với vợ vì tôi đủ trưởng thành để hiểu đạo lý của một người chồng và sống với trách nhiệm đó. Thế nhưng, tôi không biết được, không chỉ tôi cả cô ấy cũng giấu kín trong tim một người không thể thuộc về.

Tôi tình cờ gặp lại em trong buổi họp mặt kỉ niệm năm năm sau đó dành cho những người du học năm đó bên nước bạn. Em vẫn thế, nụ cười có hình trái tim và làn da trắng ngần, tôi chợt nhận ra em đang ở độ tuổi của tôi khi bị em bỏ rơi. Thứ gọi là dấu ấn thời gian có chăng chỉ là em mang một vẻ đẹp mặn mà hơn trước rất nhiều với môi son

đỏ chót được diện trong chiếc đầm đỏ đầy quyến rũ. Mái tóc suôn mượt được uốn lượn thành gợn sóng nhẹ. Anh trưởng đoàn ngày đó gọi em lại chào tôi vì ai trong đoàn khi ấy cũng biết mối quan hệ cũ của chúng tôi và ai cũng nghĩ cuộc chia tay êm đẹp, bởi tôi giấu kín sự kiêu hãnh cho mình.

Trong khi vợ tôi khá niềm nở thì em chỉ nở nụ cười nhẹ. Không biết và cũng không còn muốn biết em đang nghĩ gì, trong tim tôi khi ấy chỉ toàn là oán hận.

***

- Minh ly hôn đi anh.

Tôi đã biết chuyện vợ tôi ngoại tình được một thời gian nhưng không ngờ người để nghị ly hôn lại là cô ấy. Thực ra vào ngày chúng tôi gặp nhau lần đầu tiên và cái gật đầu của hai đứa khi kí vào giấy đăng kí kết hôn với hai bên gia đình đủ cả cứ như đang kí vào một bản hợp đồng mà cả hai gia đình đều có lợi. Dầu thế tôi vẫn luôn cố gắng tin rằng chỉ cần mình đối xử tử tế thì gia đình sẽ được duy trì dù

giảm phần trăm. Nên sự bắt buộc phải di chuyển này có thể tổn thất của anh mất một tuổi, theo anh nghĩ. Nó không đơn giản chỉ là đi đường, hít bụi khói mà còn phải giáp mặt một ông bố trí thức muốn uốn nắn con cái bằng cái giả tạo đến điều luyện. Sẽ lại chứng kiến ông bố kính cẩn ký tặng thơ, để chẳng bao lâu, người được tặng sẽ lại tiễn chúng vào một xô nào đó, để chuyển cho đồng nát, rồi lăn lóc ở hiệu sách cũ, hoặc nhảy vào lò tái chế. Vân vân. Con người hiện đại luôn rề rúng những thứ gọi là nghệ thuật bác học. Trong mớ hỗn độn cũ - mới; cổ lỗ - tân thời, người ta thích kiêu kỳ ăn liền hơn. Ai cũng cho trình độ của mình hơn người, một tập thơ chẳng thể quá rối khả năng văn hoá của mình được. Nhưng người ta xảo trá đến độ ngay cả những người có chiều sâu sắc xảo như nhà văn hoá Kiệt phải gặt đầu. Từ đã! Không, Quân nghĩ lộn. Chưa chắc ông già mình dễ dàng nghĩ như vậy. Chắc ông thừa biết sản phẩm của mình sẽ bị tổng khứ nhanh chóng khỏi cuộc sống của người được tặng thôi, nhưng chỉ ít thì ông cũng được hãnh diện mình đã làm ra quá nhiều sản phẩm văn hoá và tinh thần.

Chẳng muốn nghĩ đến những chuyện xe pháo đông đúc thế này. Có điên ruột lên thì người ta vẫn đề, thành thị vẫn là chỗ để người ta tung ra đủ các ngón nghề kiếm sống. Lúc này, quên kẹt xe đi, nghĩ đến ông cụ thì hơn. Ông cụ có thể về hưu để an nghỉ, nhưng người còn muốn nắm quyền vót vát vài năm nữa, để công hiến. Và nếu bố anh không được quyền ra lệnh nữa, hẳn ông sẽ buồn biết bao. Có những gã sắp chết vẫn muốn vợ con thuê người về để mình ra lệnh. Đến được cơ quan của bố thì mọi cảnh quay đã xong. Nhà văn hoá Kiệt nhìn con trai, uất ức dâng lên tận cổ, nhưng ông vẫn phải ngoi đi để cười

với truyền hình. Cô Thanh Thanh - người tình của ông bố duyên dáng trong bộ cánh mới mà cô tiết lộ cho vợ Quân rằng: “Của anh Kiệt sắm cho đây, có gần chục triệu”...

“Thôi, về nhà tắt đi. Ghi ở nhà” - ông cụ gắt. Quân quay ra đất xe về trước, xe riêng đưa những người còn lại về theo. Đoạn đường này không quá đông nên anh có thể phóng lướt. Ông cụ vừa vào nhà đã hỏi “Anh Quân bận đi làm à?”. Quân giật thót: “Không, con xin lỗi bố, bị kẹt xe bố ạ”. “Tôi đã dặn là đừng làm lỡ việc. Anh bằng ngần ấy không biết tính toán làm sao cho đúng giờ”. Mấy anh làm phim phải can thiệp mới khiến tính nóng của ông cụ thôi bùng lên. Cảnh quay ở nhà rơi vào những sinh hoạt và giờ giấc làm việc của ông Kiệt, nên khuôn mặt ông rất đổi phải nhất nhất vừa thanh thản, vừa nghiêm nghị, làm sao thật thoải mái mới thấy tâm vóc ông không bị cứng trên màn ảnh. Truyền hình khen giọng ông hay, dễ ăn nhập với đạo diễn. Đúng, đâu chỉ vài lần ông đứng trước ống kính. Khuôn mặt ông giãn ra, rói tươi. Nhà văn hoá mẩu mực rất thích ôm cô Thanh Thanh để ghi hình, cô gái mà ông trân trọng tôn là “con chim nhỏ”. Điều này khiến không chỉ con cái mà nhà phim cũng thầy phản cảm. Họ chỉ thốt lên những tiếng cười. Ông Kiệt thường sâu sắc, nhưng chuyện tình cảm thì nông nổi. Cô Thanh Thanh duyên dáng ngồi cạnh ông Kiệt đúng lúc này lại bị cái bóng dờ chứng. Cô xin phép vào nhà vệ sinh hai phút. Năm phút sau cô đi ra, khuôn mặt vẫn nhẵn nhó, rồi con đau bụng dữ dội đổ đôn. Ông Kiệt như đứt từng khúc ruột. Cả nhà cuống quýt lên. Riêng khuôn mặt đang đầy đặn thần sắc và học thức của ông Kiệt chuyển sang tai tái. Dừng quay lại. Ông Kiệt hét: “Đưa cô ấy đi bệnh viện thôi”. Lúc này, chỉ mình Quân là

có thể làm được việc này. Ông Kiệt nghĩ mình cần phải hoàn thành buổi quay phim, không thể dừng giữa chừng. Ông lại ra lệnh cho con trai, với thái độ như cầu khẩn. Vì đàn bà, sao ông có thể trở nên yếu đuối đến thế.

Đặt Thanh Thanh ngồi sau xe Quân, ông không quên nói đưa cô ấy đi cẩn thận, quay xong sẽ vào viện luôn. Hường ứng cho lời ông, chiếc xe xả ra chút ít khói đen. Thanh Thanh rướn lên ôm lấy người Quân cho chắc.

Ra ngoài phố lớn, Thanh Thanh cười khanh khách, ôm Quân chặt hơn. Quân khó hiểu hỏi em khỏi nhanh thế? Thanh Thanh cười sặc: “Em chả đau đâu. Giả vờ chút xíu thôi. Chẳng qua em muốn thoát khỏi không khí ngột ngạt đó. Ông già anh chỉ thích danh hào thôi. Cả tháng nay ông ấy chả đụng chạm vào em, yếu lắm rồi. Em chỉ thích ở bên anh. Đây, nhưng em báo cho anh một tin, em có mang rồi đây”. Quân hỏi “Với ông già à?” “Không, của anh đây, nên bỏ hay đẻ?”. Quân bảo: “Vây ư, thật chứ? Cứ để rồi tính”. Quân hơi nghiêng đầu bảo Thanh Thanh: “Chịu em đây. Một người nhiều kinh nghiệm như bố anh em cũng lừa được”.

Ở nhà riêng nhà văn hoá Kiệt, cánh làm phim nhận tiền bồi dưỡng. Ông Kiệt hót hải bảo lái xe đưa ông vào viện với Thanh Thanh. Trời ơi, hẳn là cô ấy đang đau lắm. Ông giận dữ, quát cả lái xe vì thấy anh chậm chạp. Đông đúc là đặc điểm của thành phố này. Ông lại bị ngáng trở giữa đường. Nhìn đèn đỏ, nhìn dòng người nối đuôi nhau dừng lại mà ông nóng bừng. Sao tắc nghẽn cái lúc này cơ chứ! Ông Kiệt rút khăn mùi xoa lau mặt, nghĩ đến những tiếng kêu la của Thanh Thanh. Cô chắc mong ông vào lắm.

Ông già ngây thơ vẫn đóng băng ở nơi kẹt xe...

D.K

ĐỌC SÁCH

Kết thúc của chúng ta

Đây được xem là tác phẩm nổi bật nhất của Colleen Hoover, mà chính tác giả cũng thừa nhận rằng đây là “cuốn sách khó nhất tôi từng viết”. Xuất bản lần đầu năm 2016, đến năm 2019 “Kết thúc của chúng ta” đã bán được hơn một triệu bản, được dịch ra hơn hai mươi thứ tiếng. Năm 2022, “Kết thúc của chúng ta” đã đứng số 1 trong danh sách bán chạy hàng năm của tờ Publisher Weekly với 2,7 triệu bản, sang năm 2023, cuốn sách tiếp tục “làm mưa làm gió” trên các bảng xếp hạng với 1,3 triệu bản sách được bán ra. Trên Tiktok, cuốn sách được gắn hashtag hơn một tỷ lượt và là một trong những cuốn sách được nhắc đến nhiều nhất trong trào lưu BookTok.

Câu chuyện trong “Kết thúc của chúng ta” bắt đầu từ việc một sinh viên vừa tốt nghiệp đại học chuyển đến Boston để mở cửa hàng hoa. Khi đối mặt với nỗi đau từ mối quan hệ rắc rối của cha mẹ và bị ám ảnh bởi ký ức về người bạn đời cũ, Atlas Corrigan, Lily lại rơi vào tình yêu với bác sĩ phẫu thuật thần kinh Ryle Kincaid. Tuy nhiên, tương lai của họ bị đe dọa khi Atlas xuất hiện trở lại.

Điều thú vị của cuốn tiểu thuyết là khả năng xây dựng những tình huống căng thẳng giữa bộ ba Lily - Ryle - Atlas. Đằng sau những cảnh căng thẳng, người đọc có thể cảm nhận được sự quý giá của tình yêu và nỗ lực tìm kiếm bình yên ở trong chính bản thân chứ không phải sự phụ thuộc vào một ai đó.

Bất chấp khác biệt, cũng như nhờ nhiều sự kiện tình cờ thú vị không kém phần hài hước, họ vẫn đến với nhau và trở thành một gia đình. Thế nhưng, ngay khi Lily cảm thấy cuộc đời mình không thể viên mãn hơn, cô bỗng thấy mình phải đối diện với điều đã khiến cô căm ghét bố mẹ mình: bạo hành.

“Kết thúc của chúng ta” giống như một món thức uống được pha trộn rất khéo: nó vừa có vị ngọt ngào khó tả của tình yêu, lại vừa có cái đắng ngắt của những mâu thuẫn gia đình, cùng vị buồn ngầy ngầy của những kí ức được hé lộ dần dần trong khi ta thưởng thức và cũng phải nói đến cả sự hài hước, duyên dáng nó làm dịu đi những trường đoạn căng thẳng của câu chuyện. Các nhân vật dù chính hay phụ, thậm chí rất phụ, cũng được khắc họa rất sống động mà lại không lấn át lẫn nhau, tạo thành một tổng thể hết sức hài hòa.

““Kết thúc của chúng ta” đã giải quyết một đề tài khó... với một giọng điệu vừa dịu dàng lãng mạn vừa dạt dào cảm xúc. Chứa đầy những bi kịch mê hoặc, những sự thật đau đớn, cuốn sách này đã thể hiện thật ấn tượng sự tàn phá của bạo hành - cùng sự kiên cường của những người sống sót” - Kirkus.

Colleen Hoover (sinh năm 1979) là một trong những nhà văn Mỹ ăn khách bậc nhất hiện nay. Tốt nghiệp Đại học Texas A&M tại Commerce, cô đã làm nhiều công việc liên quan đến công tác xã hội và dạy học, trước khi thử sức với công việc viết văn và nhanh chóng gặt hái được nhiều thành công về mặt thương mại. Tính đến cuối năm 2022, sách của cô đã bán được khoảng 20 triệu bản. Năm 2023 Colleen Hoover được tạp chí Time đưa vào danh sách 100 người ảnh hưởng nhất thế giới.

Cuốn tiểu thuyết “Kết thúc của chúng ta” ra mắt vào đúng thời điểm bộ phim chuyển thể của tác phẩm này đang “làm mưa làm gió” tại thị trường Bắc Mỹ.

Theo thống kê của trang ScreenRant vào ngày 28/8, “It Ends with Us” hiện chính thức trở thành bộ phim có doanh thu cao nhất trong sự nghiệp của nữ diễn viên Blake Lively. Tổng doanh thu phòng vé là 242,4 triệu đôla Mỹ trên toàn thế giới. MIỄN THẢO

đó là một cuộc hôn nhân không tình yêu. Hoặc giả tôi vẫn cứ tin thời gian sẽ xóa mờ đi người cũ trong tôi và sẽ giúp tôi yêu thương người mới cưới. Nhưng dù là tình yêu hay hôn nhân đều vậy, sự cố gắng không thể từ một phía. Và tôi lại bị bỏ rơi dù đã hết lòng vì mối quan hệ của mình.

Tôi biết vợ cũng có người yêu cũ được một khoảng thời gian và cưới tôi cũng là vì sự hi sinh của cả hai người ấy dành cho nhau. Nhưng tôi không biết được khi tôi thừa chuyện với gia đình về việc ly hôn cũng là lúc cả hai gia đình làm những điều không phải.

Mất cả tháng trời tôi mới điều tra ra sự thật và cũng thêm cả tháng mới ép buộc được gia đình kể tất cả những gì xảy ra vào mùa hè rất nhiều năm về trước bên đất bạn. Em của tuổi hai mươi, khi chỉ là một cô sinh viên chưa có gì trong tay đã không thể chống lại nổi những định kiến của gia đình tôi và đã âm thầm rời xa tôi dưới nhiều sức ép mà tôi không hề hay biết. Tôi chợt nhớ lại khoảnh khắc em cuộn tròn hỏi tôi: “Nếu anh biết gia đình giấu anh...”, thì ra

trong khi tôi đang nghĩ em lo xa, em đã giấu tôi chịu đựng tất cả một mình. Kể cả sự trách hờn của tôi khi nghĩ rằng tôi đã bị bỏ rơi không lí do. Ngay cả cuộc hôn nhân vừa tan vỡ, gia đình cũng gây sức ép với vợ tôi nhưng cô ấy vẫn quyết tâm ở bên người mình yêu và rồi bằng cách nào đó, giờ hai người cũng không thể bên nhau. Cô ấy quyết định mang trái tim đỏ vỡ ra nước ngoài sinh sống...

Tôi đã dành rất nhiều tháng sau đó để tìm em. Cũng không biết tìm em để làm gì, có lẽ nợ em một lời xin lỗi và vì trái tim vẫn còn nghĩ về em, có khi còn nợ em cả một mối tình. Có quá muộn rồi không khi giờ xuất hiện trước mặt em là một người đàn ông vừa mới ly hôn? Tôi đã nhờ rất nhiều người quen trong hội năm đó và mất rất lâu mới tìm thấy em, em chọn cho mình một lối sống thu mình lại giữa lối sống xô bồ này.

Đột nhiên, những câu xin lỗi và những lời giải bày tôi đã chuẩn bị trước gương từ rất lâu chợt khựng lại khi nhìn xuống đôi bàn tay em có chiếc nhẫn ngón áp út. Tại tôi như ù đi và tôi trả lời câu hỏi cuộc

sống tôi thế nào của em bằng một lời sáo rỗng: “Anh vẫn hạnh phúc”. Những chuyện quá khứ được chọn xếp lại thay cho những lời hỏi thăm và kì vọng của tương lai. Nó không còn quan trọng nữa khi người ở bên kia thành phố có lẽ đã thuộc về một người khác. Tiếng điện thoại em reo vang, em bắt máy nghe nhỏ nhẹ: “Đến đón em được rồi nha”. Cuộc hẹn cuối đã thực sự mang đúng tên khi tôi tiễn em về trước để mình ngồi lại với thời gian.

Người con gái bé nhỏ tưởng chừng như đổ gục bên vệ đường sau khi cố gắng mình đi ra khỏi quán cà phê nơi chứa đựng bóng dáng người thương trong đó. Chiếc xe máy của cô bạn thân vừa tới, vừa nhúc nhích bóng cô bạn, không nói gì đỡ lên xe. Chiếc xe bỏ lại phía sau rất nhiều đèn đường để về với căn nhà trọ quen thuộc, từ khi đi du học về hai người đã cùng làm chung trong công ty và thân thiết với nhau. Em cởi chiếc nhẫn “cưới” ra khỏi ngón tay cất vào trong một hộp nhỏ, đầu đó có tiếng thở dài của người còn lại vang vọng trong bóng tối...

HUYỀN TRẦN

CHỮA “BỆNH NHỚ HÈ” cho học sinh, sinh viên

● Phụ huynh nên dành thời gian tâm sự, trò chuyện tháo gỡ nút thắt trong lòng các em. (Ảnh minh họa, nguồn: Kenh14)

Mặc dù đã bước vào năm học mới gần 2 tuần, nhưng vẫn còn rất nhiều học sinh, sinh viên rơi vào tình trạng “nhớ hè”, đếm ngày chờ lễ Tết tiếp tục đón các kỳ nghỉ dài. Tâm lý hậu nghỉ hè của một số học sinh khiến cho phụ huynh, giáo viên đau đầu “cứ chữa”.

Nhắm mắt thấy mùa hè

Em Trần Nguyễn Gia Hân (học lớp 8, sống tại Cầu Giấy, Hà Nội), tâm sự, gần hai tuần qua, hôm nào tâm trạng em cũng như “trên mây, trên gió”. Gia Hân không thể tập trung làm bài tập, nghe giảng ở trường. Mỗi buổi tối về, em lại nhớ kỳ nghỉ hè được về quê, đi biển, vui chơi, bơi lội với bạn bè, gia đình. Nhiều lúc, Hân liên tục giờ cuốn lịch để bàn để tính toán các ngày lễ như Trung Thu, Giáng Sinh, Tết Dương lịch,... Em mong muốn được tiếp tục vui chơi, không cần lo học hành.

Gia Hân cho biết: “Mặc dù, trước ngày khai giảng, em và các bạn đều đã đến trường được gần một tháng để chuẩn bị năm học mới. Tuy nhiên, việc học tập khi đó khá đơn giản, bài tập về nhà ít, chủ yếu ôn lại kiến thức cũ. Vì vậy, áp lực học tập không nhiều”. Đối diện năm học mới đầy đặc lịch học thêm, học chính, khiến cho Hân suy sụp, mệt mỏi.

Tình trạng uể oải đầu năm học mới của học sinh, còn khiến nhiều phụ huynh lo lắng, liên tục đốc thúc con cái. Chị Nguyễn Thùy Linh (45 tuổi, Thanh Xuân, Hà Nội), có con đang học lớp 9 chia sẻ tâm lý “hậu nghỉ hè” của con mình. Được biết do năm nay là cuối cấp, nên mùa hè, gia đình chị đã cho con đi nghỉ mát, vui chơi thoải mái. Đến tháng 8, khi sắp nhập học, con

chị Linh mới quay lại trường và bắt đầu các lớp học thêm. Tuy nhiên, lịch học rất nhẹ nhàng, một tuần con chỉ có khoảng 4 buổi đi học, chủ yếu học vào sáng. Chiều về là thời gian con chị đi học thêm, tham gia thể dục thể thao và vui chơi với bạn bè.

Chị Linh nặng nề than thở: “Cả tuần nay, tinh thần của con tôi rất uể oải. Cháu thường xuyên không làm bài tập và bị các thầy cô trên lớp nhắc nhở. Cháu cũng hay trốn các buổi học thêm để tham gia hoạt động ngoại khóa, thể dục thể thao. Năm nay là cuối cấp, nên tôi rất lo lắng, thường nhắc nhở cháu, nhưng chỉ nhận về những cái gật đầu thờ ơ”. Chị Linh đã từng dùng biện pháp mạnh như mắng mỏ, đe dọa, tuy nhiên, tình trạng càng trở nên tiêu cực hơn, con chị thậm chí còn bỏ ăn uống, trốn bố mẹ ra ngoài tham gia các hoạt động.

Tình trạng này không chỉ diễn ra ở các cấp học phổ thông, mà còn trở nên nặng nề hơn đối với những sinh viên. Nguyễn Nhật Linh (18 tuổi, Nam Định) vừa đỗ vào ngôi trường Đại học Kinh tế Quốc dân theo đúng nguyện vọng 1. Ngày đỗ, em và gia đình vui mừng, háo hức vô cùng, thậm chí Linh còn mất ngủ chờ đợi ngày nhập học. Thế nhưng, niềm vui chóng lụi tàn trong trái tim Linh, em bắt đầu bước vào những ngày đầu làm sinh viên. Cuộc sống xa nhà, tự lập, làm quen hàng loạt kiến thức

mới mẻ, cách học khác xa cấp phổ thông khiến Linh choáng ngợp. Linh chỉ đợi đến cuối tuần để về nhà một hôm lại gặp đúng lúc mưa bão, khiến cô gái vô cùng hụt hẫng.

Ngày Linh tâm sự: “Cả đêm mưa bão em chỉ dám trùm chăn khóc. Tự nhiên nhớ về năm tháng học cấp III, ở trong vòng tay gia đình, bạn bè. Em đã cố gắng chấn chỉnh tinh thần, nhưng vẫn chưa có kết quả khả quan. Mỗi ngày, nghĩ đến đi học, em cảm thấy nặng nề, không quen”.

Mặc dù, chưa có tên gọi cho hội chứng “hậu nghỉ hè” của các em học sinh, sinh viên. Nhưng có một hội chứng gần giống với trường hợp này mang tên Holiday blues - hội chứng kỳ nghỉ mùa lễ hội. Triệu chứng phổ biến nhất của “căn bệnh” này là cảm giác buồn bã kéo dài hoặc lặp đi lặp lại với các cường độ khác nhau. Một số người có thể cảm thấy u sầu và lạc quan thay đổi liên tục trong ngày. Sau những kỳ nghỉ lễ dài ngày như Tết Nguyên Đán ở phương Đông, Giáng Sinh ở phương Tây, nhiều người mắc hội chứng này và phải cố gắng vượt qua, để quay trở lại với công việc, học tập.

Gần ba tháng nghỉ hè là một khoảng thời gian tương đối dài với học sinh, sinh viên. Trong khoảng thời gian này, các em tạm rời xa áp lực từ việc học tập, thi cử căng thẳng, dành thời gian vui chơi,

nghỉ ngơi bên gia đình. Mặc dù, hiện nay, các trường tập trung nhập học từ cuối tháng 7, đầu tháng 8. Tuy nhiên, đây vẫn là thời gian lịch học các em tương đối nhẹ nhàng, ít bài tập, thời gian trên lớp ngắn. Vì vậy, sau khi khai giảng, học sinh đối mặt với cường độ học tập, học thêm, thi cử căng thẳng hơn để dẫn đến tâm lý “nhớ hè”.

Giả dụ, tâm lý này chỉ xuất hiện một thời gian đầu trong năm học thì không đáng lo lắng. Nhưng, nếu hội chứng “hậu nghỉ hè” kéo dài sẽ để lại nhiều hệ lụy cho các em học sinh, sinh viên như chán học, “hông” kiến thức, mất tập trung trên lớp, kết quả học tập không tốt.

Giúp học sinh, sinh viên dần dần vào guồng học tập

Có một số nguyên do khiến các em học sinh chán học “hậu nghỉ hè”. Đầu tiên, đó có thể do môi trường sinh hoạt, học tập thay đổi. Nhiều em mới chuyển trường, chuyển lớp, chuyển cấp, chưa kịp hòa nhập với bạn bè mới. Tâm lý cô đơn dễ khiến các em nhớ về kỳ nghỉ hè ấm áp, vui tươi. Thứ hai, có thể do học sinh phải xa bố mẹ, ông bà. Trong kỳ nghỉ hè và cả thời gian học hè, phần lớn các em đều có nhiều thời gian ở bên bố mẹ, ông bà. Vào năm học mới, các em phải bán trú cả ngày, dành 8 tiếng ở trên trường, khoảng thời gian đầu, nhiều học sinh cấp Trung học, Tiểu học, Mầm non có xu hướng nhớ gia đình. Ngoài ra áp lực học tập, thi cử liên miên, khiến học sinh mệt mỏi, không muốn đi học chỉ mong trở về ngày hè được vui chơi thỏa sức.

Để học sinh bắt nhịp học tập, đuổi kịp tiến độ trên lớp, cần có sự hỗ trợ của phụ huynh và giáo viên. Mỗi gia đình, thầy cô trên trường cần theo dõi sát sao các em học sinh để nhận ra được sự mất tập trung của học sinh, kịp thời dùng những biện pháp khéo léo, can thiệp và hỗ trợ các em.

Cô Hoàng Thị Loan (THPT Bình Minh, Hà Nội), chia sẻ, trong những tuần đầu của năm học mới, cô thường tạo không gian thoải mái trong lớp học. Cô Loan sẽ cho các em học sinh trong lớp khởi động bằng các trò chơi lấy cảm hứng từ môn học. Thay vì giao nhiều bài tập về nhà, cô sẽ cho học sinh vừa học, ôn tập, nhớ bài ngay trên lớp. Đồng thời, với những học sinh có tâm lý chệnh mảng, uể oải đầu năm học, cô thường gọi các em phát

biểu và động viên bằng lời khen ngợi. Cô Loan cho biết: “Thay vì tạo áp lực học tập ngay từ đầu năm cho các em học sinh, tôi dành khoảng hai tuần đầu khởi động giúp các em học sinh “lấy đà” chuẩn bị một năm học dài sắp tới. Đây là một cách giúp học sinh không ác cảm việc học tập và nuôi dưỡng trí tò mò, khám phá mỗi bài học cho các em”.

Thạc sĩ Nguyễn Thị Thủy Tiên (phụ trách khối Tiểu học, Trung tâm Ngôn ngữ và EQ) cho biết, học sinh đang trong độ tuổi nhạy cảm về tâm sinh lý. Vì vậy, nếu như các em xuất hiện tình trạng uể oải, chán chường vào đầu năm học mới, phụ huynh không nên mắng mỏ, đe dọa, dùng roi vọt để ép các em vào khuôn khổ. Điều này tạo nên phản ứng tiêu cực, khiến học sinh sợ hãi và ác cảm với học tập. Thay vì sử dụng biện pháp nặng, phụ huynh nên dành thời gian để tâm sự, chia sẻ, tháo gỡ những “nút thắt” trong lòng của các em. Các bậc cha mẹ có thể cùng con lập bảng kế hoạch học tập, nghỉ ngơi, vui chơi cho học sinh. Thay vì cố ép học sinh chỉ chú tâm vào mỗi việc học tập, các gia đình nên cho con cái tham gia hoạt động thể thao, ngoại khóa thư giãn tinh thần.

Đối với sinh viên, Nguyễn Hải Linh (26 tuổi), hiện đang học Thạc sĩ ở trường Đại học Sư phạm Hà Nội, chia sẻ về cách luôn giữ “lửa” trong học tập. Cô cho biết, sau kỳ nghỉ dài ngày như nghỉ hè, nghỉ Tết Âm lịch, sinh viên có xu hướng chán học. Nhiều người thường xuyên trốn tiết, bỏ học vào khoảng thời gian đầu năm, gây ra hậu quả hỏng kiến thức các môn chuyên ngành. Vì vậy, ngay từ đầu năm học mới, Hải Linh đã lên thời gian biểu học tập, đi làm, vui chơi. Cô nói: “Khi đã học ở bậc Đại học, Thạc sĩ, sẽ không ai nhắc nhở, thúc ép tôi học tập. Cho nên, tôi luôn giữ kỷ luật. Mỗi tuần thực hiện theo đúng kế hoạch, tôi sẽ tự thưởng cho mình một buổi đi chơi, xem phim, gặp gỡ bạn bè, ăn các món ngon lành. Đối với những tuần do lười biếng học tập, làm việc, tôi sẽ dùng ngày cuối tuần mượn tài liệu từ bạn bè ôn lại kiến thức và xử lý các công việc tồn đọng ở công ty”. Nhờ xây dựng nếp sống “ngăn nắp, gọn gàng” mà Hải Linh vẫn học lên những bậc cao hơn, với thành tích xuất sắc.

ANH NHI

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP HỒ CHÍ MINH THÔNG BÁO

Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh thụ lý, giải quyết vụ án dân sự sơ thẩm thụ lý số 204/2022/TLST-KDTM ngày 23/12/2022 về việc “Tranh chấp hợp đồng tín dụng” giữa: Nguyên đơn: Ngân hàng TMCP Sài Gòn Thương Tín; Trụ sở: 266-268 đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Phường 8, Quận 3, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị đơn: Công ty Cổ phần đầu tư nuôi trồng HSCB; Trụ sở: Số 1B đường 30, khu phố 2, phường Bình An, Quận 2 (nay là Thành phố Thủ Đức), Thành phố Hồ Chí Minh; Người đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Thành Công; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn Khánh Phước, xã Nhơn Hải, huyện Ninh Hải, tỉnh Ninh Thuận;

Căn cứ Điều 180 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 Tòa án thông báo trên phương tiện thông tin đại chúng nội dung:

Ngày 06/8/2024 Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã xét xử vụ án nêu trên theo thủ tục sơ thẩm và tuyên án theo Bản án số 168/2024/KDTM-ST về việc “Tranh chấp hợp đồng tín dụng”; Tòa án đã tiến hành niêm yết bản án tại địa chỉ của bị đơn, Công ty Cổ phần đầu tư nuôi trồng HSCB: Số 1B đường 30, khu phố 2, phường Bình An, Quận 2 (nay là Thành phố Thủ Đức), Thành phố Hồ Chí Minh; UBND phường Bình An, Quận 2 (nay là Thành phố Thủ Đức) và tại Trụ sở Tòa án nhân dân TP. Hồ Chí Minh.

Hậu quả tâm lý nghiêm trọng từ bạo lực mạng

Trong thập kỷ qua, mạng xã hội đã trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống của thanh thiếu niên. Các nền tảng như Facebook, Instagram, TikTok và Twitter cho phép người dùng kết nối với nhau, chia sẻ thông tin và trải nghiệm. Mặt trái của sự kết nối này là sự gia tăng của bạo lực mạng - một hình thức quấy rối, bắt nạt và đe dọa được thực hiện thông qua internet. Bạo lực mạng thường xuất hiện dưới nhiều hình thức khác nhau, bao gồm những bình luận tiêu cực, lăng mạ, đe dọa bạo lực, hoặc phát tán thông tin sai lệch. Thanh thiếu niên dễ trở thành mục tiêu vì độ nhạy cảm và tâm lý chưa vững chắc.

Trên các nền tảng như TikTok, trẻ em và thanh thiếu niên thường đăng tải các video cá nhân, từ đó dễ bị chỉ trích, chế giễu, hoặc thậm chí bị đe dọa. Một số trẻ trở thành nạn nhân của việc mĩa mai và đe dọa bởi những kẻ ẩn danh trên mạng. Trên Instagram, bạo lực mạng thường xuất hiện thông qua các tin nhắn trực tiếp hoặc bình luận dưới các bài đăng cá nhân. Những hành vi như này khiến nạn nhân cảm thấy bị cô lập và lo sợ, vì không thể đối mặt với kẻ tấn công.

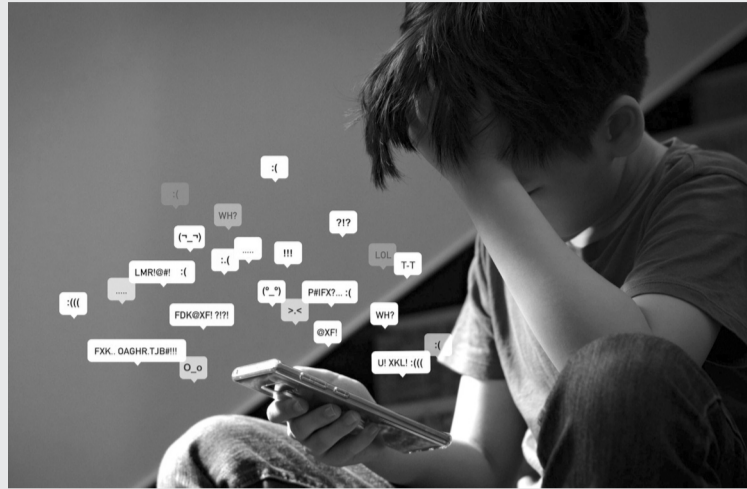
Các vụ việc bạo lực mạng không chỉ giới hạn ở quốc gia hay vùng lãnh thổ nào. Ở Nhật Bản, các diễn viên, ca sĩ trẻ tuổi thường trở thành nạn nhân của những lời bình luận ác ý và đe dọa tính mạng. Hàn Quốc cũng chứng kiến nhiều trường hợp thanh thiếu niên bị quấy rối trực tuyến đến mức trầm cảm và tự tử. Điều này cho thấy sự nguy hiểm của bạo lực mạng và cách nó có thể lan rộng trên quy mô toàn cầu. Theo một nghiên cứu tại Mỹ, có đến 59% thanh thiếu niên thừa nhận từng bị quấy rối trên mạng ít nhất một lần tại quốc gia này.

Tác động của bạo lực mạng đối với tâm lý của trẻ em và thanh thiếu niên là rất lớn. Bị lăng mạ, đe dọa hoặc chế giễu công khai có thể gây ra những tổn thương tâm lý kéo dài, từ lo âu, trầm cảm, đến sang chấn tâm lý (PTSD). Những trẻ em bị bắt nạt trên mạng có nguy cơ phát triển các vấn đề tâm lý cao hơn so với những trẻ em không bị ảnh hưởng. Theo tổ chức UNICEF, cảm giác bị người khác cười nhạo hoặc quấy rối có thể khiến mọi người không thể lên tiếng hoặc cố gắng giải quyết vấn đề. Nạn nhân của bắt nạt trực tuyến có thể cảm thấy như thể đang bị tấn công ở khắp mọi nơi, ngay cả trong nhà

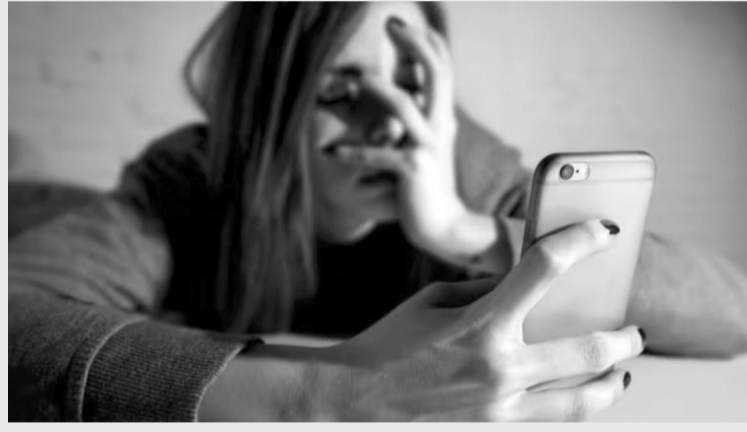
BẠO LỰC MẠNG VỚI THANH THIẾU NIÊN: Không phải là "trò đùa"

Bạo lực mạng hay chỉ là trò đùa giỡn vô hại, đôi khi rất khó để xác định ai đó chỉ đang vui vẻ hay đang cố tình bắt nạt người khác trên mạng. Tuy nhiên, điều khó thể phủ nhận là thực trạng trẻ em và thanh thiếu niên trở thành nạn nhân của bạo lực mạng đang ngày càng gia tăng trên khắp thế giới. Đây là vấn đề nghiêm trọng, ảnh hưởng sâu sắc đến sức khỏe tâm lý của thế hệ trẻ, thậm chí có thể dẫn đến việc các em tự kết liễu mạng sống của mình.

● **Bạo lực mạng ảnh hưởng sâu sắc đến sức khỏe tâm lý của thế hệ trẻ.**
(Ảnh: Shutterstock)

● **Phân biệt trò đùa hay bạo lực mạng đôi khi không hề dễ với trẻ em và thanh thiếu niên.** (Ảnh: CDLA)

riêng của mình và "có vẻ như không có lối thoát". Bắt nạt có thể gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng cho sức khỏe tâm lý, từ lo lắng, trầm cảm, đến cảm giác bị cô lập. Những hậu quả về thể chất như mất ngủ, đau đầu, và đau bụng cũng thường xảy ra. Trẻ em và thanh thiếu niên bị bắt nạt trực tuyến đôi khi cảm thấy xấu hổ và thu mình khỏi gia đình và bạn bè. Các tác động có thể kéo dài một thời gian dài và ảnh hưởng đến một người theo nhiều cách khác nhau. Trong những trường hợp nghiêm trọng, đe dọa trực tuyến thậm chí có thể dẫn đến việc mọi người tự kết liễu mạng sống của mình.

Một nghiên cứu ở Mỹ cho thấy rằng 37% thanh thiếu niên trải qua bạo lực mạng đã xuất hiện các triệu chứng trầm cảm. Ở Hàn Quốc, tỷ lệ tự tử ở thanh thiếu niên có liên quan đến bạo lực mạng cũng đang ở mức báo động. Nạn nhân của bạo lực mạng thường cảm thấy cô đơn, bị cô lập và không tìm thấy sự hỗ trợ từ người xung quanh. Điều này đặc biệt đáng lo ngại khi nhiều thanh thiếu niên cảm thấy khó khăn trong việc thảo luận về những gì họ phải đối mặt trực tuyến với người lớn.

Những hậu quả tâm lý nghiêm

trọng của bạo lực mạng không chỉ tác động ngắn hạn mà còn kéo dài trong suốt cuộc đời của một cá nhân. Trẻ em và thanh thiếu niên, nếu không nhận được sự hỗ trợ và can thiệp kịp thời, có thể trở nên tự ti, mất tự tin và có xu hướng thu mình lại khỏi xã hội. Đặc biệt, các nghiên cứu tại Nhật Bản cho thấy rằng những nạn nhân của bạo lực mạng thường có tỷ lệ mắc các chứng lo âu xã hội và trầm cảm cao gấp đôi so với những trẻ không bị ảnh hưởng.

Đáng nói, các phương tiện truyền thông đại chúng như báo chí, truyền hình, đóng vai trò thiết yếu trong việc nâng cao nhận thức về bạo lực mạng. Những thông tin này giúp cảnh báo cộng đồng về mức độ nghiêm trọng của vấn đề, khuyến khích hành động và can thiệp kịp thời. Nhiều tờ báo uy tín trên thế giới đã công bố các bài viết về hậu quả của bạo lực mạng, giúp đưa vấn đề này ra ánh sáng và khuyến khích sự thay đổi. Tuy nhiên, một mặt khác, chính các nền tảng này cũng tạo điều kiện cho việc lan truyền nhanh chóng các vụ việc bạo lực mạng. Ở Hàn Quốc và Nhật Bản, những vụ bắt nạt trên mạng thường xuyên được đưa tin rầm

rộ, dẫn đến việc thông tin tiêu cực lan truyền mạnh mẽ. Ví dụ, vụ tự tử của nhiều người nổi tiếng Hàn Quốc như Sulli và Goo Hara đã khiến vấn đề bạo lực mạng trở thành đề tài nóng bỏng, gây chấn động dư luận. Tương tự, ở Nhật Bản, trường hợp nữ đô vật Hana Kimura tự tử cũng đã gây tranh cãi lớn về tác động tiêu cực của bạo lực mạng và truyền thông.

Để thanh thiếu niên không trở thành nạn nhân

Chính phủ và các tổ chức quốc tế đã tiến hành nhiều chiến dịch nhằm ngăn chặn và giảm thiểu bạo lực mạng đối với trẻ em và thanh thiếu niên. Bên cạnh các chiến dịch quốc tế, Liên hợp quốc đã kêu gọi các quốc gia thành viên đưa ra các chính sách bảo vệ trẻ em trên mạng. Châu Âu và Mỹ đã thực hiện các chiến dịch như "Delete Cyberbullying" nhằm nâng cao nhận thức của công chúng và khuyến khích hành vi trực tuyến có trách nhiệm. Những chiến dịch này tập trung vào việc giáo dục thanh thiếu niên và phụ huynh về cách bảo vệ bản thân và con cái khỏi bạo lực mạng, cũng như cách nhận biết và đối phó với các hành vi quấy

rối trực tuyến. Tại Hàn Quốc, sau một loạt các vụ tự tử liên quan đến bạo lực mạng, chính phủ đã ban hành các quy định nghiêm ngặt hơn về an toàn mạng.

Giáo dục đóng vai trò rất quan trọng trong việc phòng chống bạo lực mạng. Các trường học và giáo viên cần nâng cao nhận thức cho học sinh về cách ứng xử trực tuyến, cũng như cung cấp các kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân khỏi bạo lực mạng. Nhiều quốc gia đã tích hợp các chương trình giáo dục về an toàn mạng vào chương trình giảng dạy chính thức. Ở Mỹ, các trường học tổ chức các buổi thảo luận và hội thảo để nâng cao nhận thức về bạo lực mạng, trong khi ở Nhật Bản và Hàn Quốc, các bài học về an toàn mạng đã trở thành một phần quan trọng trong giáo dục phổ thông.

Một trong những cách hiệu quả nhất để ngăn chặn bạo lực mạng là khuyến khích ứng xử văn minh trên mạng. Thanh thiếu niên cần được giáo dục về cách giao tiếp lịch sự, tôn trọng người khác và biết cách đối phó với các tình huống xung đột trực tuyến mà không dẫn đến hành vi bạo lực. Theo tổ chức UNICEF, thanh thiếu niên cần biết những điều cơ bản như cách nhận biết bắt nạt trên mạng, tác động của bạo lực mạng, cách ngăn chặn và ứng phó với bắt nạt trực tuyến,... để không trở thành nạn nhân của bạo lực mạng. Theo hướng dẫn của tổ chức này, một cách để phân biệt bắt nạt với trò đùa là xem xét cảm giác của bản thân về hành vi đó. Nếu các em cảm thấy bị tổn thương và tình trạng này vẫn tiếp tục dù đã yêu cầu dừng lại thì đó có thể là dấu hiệu của bắt nạt. Nếu ai đó đang bị bắt nạt, điều quan trọng là báo cáo sự việc với những người có thể giúp đỡ, chẳng hạn như cha mẹ, giáo viên hoặc sử dụng các công cụ báo cáo của các nền tảng xã hội.

Việc ngăn chặn và giảm thiểu bạo lực mạng không chỉ đòi hỏi nỗ lực từ phía chính phủ và các tổ chức quốc tế, mà còn đòi hỏi sự hợp tác giữa gia đình, trường học và các nền tảng kỹ thuật số để tạo ra môi trường an toàn cho trẻ em. Hiện nay, nhiều quốc gia đã ban hành quy định pháp luật xử lý nghiêm khắc hành vi bắt nạt trên mạng, hầu hết các trường học cũng đưa chế tài xử phạt vào nội quy. Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng, thay vì chỉ tập trung vào hình phạt, việc khắc phục tổn hại và hàn gắn các mối quan hệ cũng rất quan trọng. **DIỆU BẢO**

THÔNG BÁO

(VỀ VIỆC TRIỆU TẬP BÀ NGUYỄN THÚY TRIỆU)

Căn cứ vào Điều 180 Bộ luật Tố tụng dân sự;
Căn cứ vào hồ sơ vụ án dân sự sơ thẩm thụ lý số 925/2023/TLST-DS ngày 02 tháng 11 năm 2023 về việc "Tranh chấp hợp đồng tín dụng", giữa các đương sự sau:

- Nguyên đơn: Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam; Địa chỉ: Tháp BIDV - 194 Trần Quang Khải, phường Lý Thái Tổ, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội.
Đại diện theo pháp luật: Ông Phan Đức Tú, chức vụ: Chủ tịch Hội đồng Quản trị;
Người đại diện theo ủy quyền lại: Ông Nguyễn Văn Minh Long - Chức vụ: Chuyên viên quản lý khách hàng.
Địa chỉ liên lạc: Số 248 Đường Cách mạng tháng 8, phường Thanh Bình, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Văn bản ủy quyền số 015/BIDV.BHO-QLNB ngày 20/3/2024.
- Bị đơn: Chị Nguyễn Thúy Triệu, sinh năm 1992; Nơi cư trú cuối cùng: 81/26, tổ 28, khu phố 4A, phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan
- Ông Nguyễn Gia Cảnh, sinh năm 1960 và bà Trần Thị Thủy (mất năm 2022); Cùng cư trú: 81/26 tổ 28, khu phố 4A, phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
Người kế thừa quyền và nghĩa vụ tố tụng của bà Trần Thị Thủy:
- Ông Nguyễn Gia Cảnh, sinh năm 1960; Nơi cư trú: 81/26 tổ 28, khu phố 4A, phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
Chị Nguyễn Thúy Triệu, sinh năm 1992; Nơi cư trú cuối cùng: 81/26, tổ 28, khu phố 4A, phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
Anh Nguyễn Linh Tiến, sinh năm 1988; Nơi cư trú: 63A/34B phường Hồ Nai, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai
Xét thấy:
Theo kết quả xác minh của Công an phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai thì bà Nguyễn Thúy Triệu có đăng ký thường trú tại địa phương nhưng bà Triệu không thực tế sinh sống tại địa phương. Bà Triệu đi đâu, làm gì địa phương không nắm rõ.
Qua làm việc đại diện của nguyên đơn là ông Nguyễn Văn Minh Long trình bày: Ngoài địa chỉ của bà Triệu trước đây sinh sống thì ông không biết địa chỉ nào khác của bà Triệu ở đâu và đã có đơn đề nghị Tòa án tiến hành thủ tục cấp, tổng đạt, thông báo văn bản tố tụng trên các phương tiện thông tin đại chúng.
Căn cứ Điều 180 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai thực hiện thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng đối với bà Nguyễn Thúy Triệu theo yêu cầu của nguyên đơn.
Vi các lễ trên;

QUYẾT ĐỊNH

1. Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa thông báo cho bà Nguyễn Thúy Triệu, địa chỉ: 81/26, tổ 28, khu phố 4A, phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được biết như sau:
1.1/ Ngày 02 tháng 11 năm 2023, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa đã thụ lý vụ án dân sự sơ thẩm số 925/2023/TLST-DS về việc "Tranh chấp hợp đồng tín dụng" do nguyên đơn Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam khởi kiện.
Yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn: Bà Nguyễn Thúy Triệu phải trả tổng số tiền tính đến ngày 07/8/2024 là: 904.615.267 đồng (Chín trăm linh bốn triệu, sáu trăm mười lăm nghìn, hai trăm sáu mươi bảy đồng). Trong đó, Nợ gốc: 860.500.000 đồng (Tám trăm sáu mươi triệu, năm trăm nghìn đồng); Nợ lãi: 43.834.564 đồng (Bốn mươi ba triệu, tám trăm ba mươi bốn nghìn, năm trăm sáu mươi bốn đồng); Phí trả chậm cộng dồn: 280.703 đồng (Hai trăm tám mươi nghìn, bảy trăm linh ba đồng). Đồng thời, bà Nguyễn Thúy Triệu tiếp tục trả khoản lãi phát sinh cho đến khi bà Nguyễn Thúy Triệu thanh toán dứt điểm khoản nợ vay cho ngân hàng. Trong trường hợp bà Nguyễn Thúy Triệu không thực hiện nghĩa vụ thanh toán đầy đủ gốc lãi thì Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam có quyền yêu cầu cơ quan thi hành án dân sự phát mãi tài sản đảm bảo là Quyền sử dụng đất theo Giấy chứng nhận Quyền sử dụng đất quyền số hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất thuộc thửa số 324, tờ bản đồ số 51 tọa lạc tại phường Trảng Dài, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, số vào sổ cấp GCN: CH 11958 do UBND thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai cấp ngày 26/11/2013 đứng tên ông Nguyễn Gia Cảnh và bà Trần Thị Thủy để thu hồi nợ.
1.2/ Tòa án triệu tập bà Nguyễn Thúy Triệu có mặt:
- Triệu tập bà Nguyễn Thúy Triệu có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 25/9/2024 để tham gia phiên họp kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải.
- Triệu tập bà Nguyễn Thúy Triệu có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 11/10/2024 để tham gia phiên tòa xét xử lần 1.
- Trường hợp bà Nguyễn Thúy Triệu vắng mặt, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa quyết định hoãn phiên tòa và ấn định thời gian mở lại phiên tòa vào lúc 08 giờ 00 phút ngày 31/10/2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa.
Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai triệu tập bà Nguyễn Thúy Triệu có mặt tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa - Địa chỉ: Đường Nguyễn Du, khu phố 1, phường Bửu Long, thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai để tham gia tố tụng vào các thời gian được ấn định nói trên. Nếu bà Nguyễn Thúy Triệu vắng mặt mà không có lý do chính đáng, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa sẽ tiến hành giải quyết vụ án theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP BIÊN HÒA, TỈNH ĐỒNG NAI

Chọn cách yêu nước của riêng mình

Từ những cống hiến lớn lao, những hy sinh quên mình cho đến những hành động giản dị mà sáng tạo của người trẻ ngày nay, tất cả đều chất chứa trong ấy một tinh thần yêu quê hương, đất nước sâu sắc, mãnh liệt.

● Nhiều bạn trẻ chọn yêu nước một cách thiết thực bằng những công việc giúp người, giúp đời, không ngại gian khó. (Ảnh: Nhóm Sài Gòn xanh dọn rác thải làm sạch bờ kênh - VOV)

Những người đặt Tổ quốc ở trong tim

Mới đây, thông tin về sự hy sinh của chiến sĩ trẻ sinh năm 1997, Thượng úy Nguyễn Đình Khiêm, Đại đội trưởng Đại đội 3, Tiểu đoàn Công binh 1, Lữ đoàn Công binh 513, Quân khu 3 đã khiến người dân hết sức cảm phục và đau xót.

Thượng úy Khiêm mới 27 tuổi, quê ở Ninh Bình nhập ngũ tháng 9/2015. Trong quá trình phòng chống bão Yagi, đơn vị anh phụ trách bảo đảm an toàn các đơn vị công trình. Ngày 7/9/2024, nhận được đề nghị của nhân dân thôn Pát (bản Pát), xã Lục Hồn, huyện Bình Liêu, tỉnh Quảng Ninh, giúp chằng chống nhà cửa của nhân dân, Thượng úy Nguyễn Đình Khiêm tham gia tổ công tác cơ động đi giúp nhân dân. Trên đường về, thấy đồng đội trượt chân có thể bị cây đè lên người gây nguy hiểm, thượng úy Khiêm lao vào đỡ và bị ngã. Dù được đồng đội đưa đi cấp cứu nhanh chóng nhưng anh đã không qua khỏi do vết thương quá nặng. Sự hy sinh ấy không chỉ là một nghĩa cử giúp người trong cơn nguy nan, mà xuất phát từ trách nhiệm của người lính, từ nghĩa đồng bào, tình yêu quê hương đất nước.

Giờ đây, đất nước đã đi qua chiến tranh, đã sống trong hòa bình và hạnh phúc, thế nhưng thử thách từ thiên tai, nhân họa vẫn luôn rình rập. Những năm tháng qua, đã biết bao người lính trẻ, người cán bộ trẻ tuổi chấp nhận quên mình, hy sinh để cứu đồng bào khỏi cơn bão lớn, khỏi vùng nước lũ hay hỏa hoạn ngút trời. Sự hy sinh ấy, chính là biểu hiện cao nhất của lòng yêu nước, thương dân của những người tuổi đời còn quá trẻ.

Với nhiều người trẻ Việt Nam hôm nay, yêu nước chính là cống hiến. Lựa chọn dấn thân vào vùng sâu vùng xa, hỗ trợ đồng bào, dạy

trẻ học chữ, lặn lội dọn rác bẩn ở các vùng ô nhiễm nghiêm trọng, trồng thêm cây phủ xanh đất nước cho thế hệ mai sau... đó đều là những nghĩa cử yêu nước đầy thiết thực.

Chúng ta đang có một thế hệ năng động, giỏi giang, nỗ lực hết mình để đóng góp tài năng xây dựng Tổ quốc, cũng như luôn tâm niệm đưa hình ảnh đất nước quảng bá khắp năm châu. Hình ảnh kì thủ Lê Quang Liêm mặc áo cử nhân, cầm lá cờ đỏ sao vàng giương cao, tiến thẳng vào lễ đài trong buổi tốt nghiệp tại trường Đại học ở Hoa Kỳ cách đây vài năm khiến rất nhiều người Việt tự hào xen lẫn xúc động. Đáng nể hơn, kì thủ danh tiếng với nhiều giải thưởng quốc tế ấy theo học tại trường Đại học Webster đã tốt nghiệp cùng lúc hai bằng cử nhân với thành tích xuất sắc, là một sinh viên nổi tiếng năng nổ với các hoạt động thể thao trong nhà trường. Với thành tích nổi trội và danh tiếng, chàng trai trẻ khi giương cao cờ Tổ quốc ngay trên lễ đài, với sự chứng kiến của hàng ngàn sinh viên, giáo viên quốc tế, chính là một hành động tỏ rõ lòng tự hào và tình yêu đất nước sâu sắc, đáng ngưỡng mộ.

Nhiều người trẻ hôm nay, cũng như kì thủ Lê Quang Liêm, luôn tận dụng mọi cơ hội, mọi tài nguyên để hình ảnh đất nước Việt Nam tỏa sáng trong lòng bạn bè quốc tế. Như Tiến sĩ trẻ tuổi Nguyễn Trọng Hiếu, giảng viên cao cấp ngành năng lượng điện mặt trời tại Đại học Quốc gia Úc, từng được xướng tên là gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học - sáng tạo năm 2021. Anh là nhà khoa học trẻ Việt Nam nổi tiếng tại Úc với hàng loạt thành tích như sở hữu 75 công bố trên tạp san quốc tế, sáng lập và quản lý 2 phòng thí nghiệm quang học, có 7 công trình

đã được vinh danh trên hơn 100 mặt báo toàn cầu... Nổi tiếng ở tầm quốc tế, nhưng nhà khoa học trẻ ấy cũng luôn trăn trở, đem năng lực của mình cống hiến cho đất nước. Từ những nghiên cứu thiết thực mang tính ứng dụng cao trong nước, cho đến nỗ lực làm cầu nối cho du học sinh Việt Nam có cơ hội học tập tại Úc, đem tài năng cống hiến cho nước nhà. Trong các phát ngôn của mình, Nguyễn Trọng Hiếu luôn khẳng định, anh tự hào là người Việt, và luôn mong muốn truyền cảm hứng cho các thế hệ trẻ Việt Nam có thêm động lực học tập, góp phần xây dựng bảo vệ Tổ quốc.

Tình yêu quê hương cũng được nhiều người trẻ thể hiện thông qua việc quảng bá hình ảnh đất nước với bạn bè quốc tế. Thời gian qua, có không ít nghệ sĩ trẻ thực hiện các dự án đem các tinh hoa của nghệ thuật dân tộc như cải lương, chèo, như tranh Đông hồ, các điệu múa, trang phục truyền thống... đưa vào âm nhạc, điện ảnh, vào các cuộc triển lãm quốc tế, để người dân các nước hiểu hơn, yêu hơn những giá trị văn hóa truyền thống đẹp đẽ của dân tộc Việt.

Nhiều người trẻ hiện đại thường xuyên du học hoặc làm việc ở nước ngoài, còn là những "đại sứ" giới thiệu văn hóa, lịch sử Việt Nam tới thế giới, giúp bạn bè quốc tế hiểu hơn về đất nước hình chữ S. Đó đều là những cách thức tích cực để bày tỏ tình yêu nước, lòng biết ơn đối với cội nguồn nơi mình sinh ra và lớn lên.

Dùng mạng xã hội lan tỏa tình yêu nước

Không thể không nhắc đến vai trò của mạng xã hội trong việc thể hiện tình yêu quê hương của giới trẻ ngày nay. Trên các nền tảng như Facebook, Instagram, TikTok... không khó để bắt gặp những video, bài viết về văn hóa,

● Bộ ảnh mang áo dài màu cờ Tổ quốc "check in" các danh thắng nổi tiếng trong nước của bạn trẻ Phương Anh. (Ảnh: NVCC)

âm thực, cảnh quan Việt Nam do chính người trẻ sản xuất và chia sẻ. Những nội dung sáng tạo này không chỉ mang tính giải trí mà còn có tác dụng quảng bá hình ảnh quê hương đến đông đảo người dùng mạng xã hội toàn cầu.

Một trong những người trẻ thành công trong việc đưa hình ảnh Việt Nam lan tỏa ra ngoài biên giới chính là chàng trai trẻ Quang Linh (sinh năm 1997, Nghệ An), chủ nhân kênh Quang Linh Vlog - Cuộc sống ở Châu Phi.

Đến làm việc tại Angola - một quốc gia chưa thực sự phát triển từ năm 2019, Quang Linh bắt đầu quay những thước phim ghi lại chân thực cuộc sống hàng ngày của bản thân và những bạn bè người Việt nơi đất khách quê người. Từ từ, Quang Linh bắt đầu quay lại những hoạt động thiện nguyện của anh và bạn bè, từ việc phát gạo, tặng quần áo, xây dựng nhà, hướng dẫn trồng trọt, lắp điện nước... cho người dân nghèo châu Phi. Đi cùng hoạt động thiện nguyện ấy, anh và các bạn luôn nỗ lực quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam. Từ việc dạy trẻ em châu Phi nói tiếng Việt, hướng dẫn người dân nấu món Việt Nam, tổ chức Tết Trung thu, Tết Nguyên đán, tổ chức đám cưới kiểu Việt cho người bản địa... Và đoạn phim Quang Linh hướng dẫn người dân bản địa châu Phi hát những bài hát tiếng Việt là những thước phim lay động trái tim. Từ một châu lục xa xôi, từ những con người có màu da khác, những bài hát hào hùng của Việt Nam vang lên, xóa nhòa mọi khoảng cách biên giới.

Những hành động, nghĩa cử đẹp của Quang Linh không chỉ khiến người dân châu Phi có thiện cảm, yêu thương gắn bó với đất nước, văn hóa Việt, mà còn khiến hàng triệu khán giả kênh Youtube của anh trên khắp toàn cầu hiểu

và yêu thêm Việt Nam như một đất nước có bản sắc văn hóa phong phú, có những con người năng nổ, đầy thiện tâm.

Thời gian qua, mạng xã hội đã xuất hiện những hình ảnh rất đẹp. Đó là ảnh cờ Tổ quốc "phủ sóng" khắp nơi nhân ngày Quốc khánh của dân tộc. Những bạn trẻ sơn cờ Tổ quốc lên mái nhà, lên tường nhà. Cả những chiếc bánh ngọt, những ly nước cũng phủ màu cờ. Những bạn trẻ mang trang phục màu cờ tươi thắm "check in" các danh thắng của đất nước... Đồi khi, đồi chồ, cách làm có vẻ vụng về, nhưng đó đều là cách riêng mà những người trẻ đầy nhiệt huyết thể hiện tình yêu nước trong tim mình.

Trên mạng xã hội, các bạn trẻ cũng cho thấy một tinh thần kiên định đáng nể khi luôn mạnh mẽ phản bác các thế lực thù địch, các luận điệu chống phá đất nước, bôi nhọ lịch sử, xúc phạm sự hy sinh của cha ông. Dầu tuổi đời còn trẻ, nhưng họ đã biết cách bày tỏ chính kiến rõ ràng, xác định quan điểm đúng đắn về tinh thần dân tộc, chủ quyền đất nước. Chính kiến ấy không chỉ được thông qua lời nói, qua các cuộc tranh luận, mà còn qua những thước video ngắn, những câu chuyện hoạt hình nhỏ mà ý nghĩa về lòng yêu nước do các nhóm bạn trẻ thực hiện và lan tỏa trên mạng xã hội.

Rõ ràng, tình yêu quê hương đất nước với người trẻ ngày nay đã được thể hiện qua muôn vàn cách khác nhau, từ việc giữ gìn văn hóa, bảo vệ môi trường, đến việc quảng bá hình ảnh đất nước ra thế giới, hay những hành động nhỏ, dễ thương trên mạng xã hội. Với sự sáng tạo, nhiệt huyết và tinh thần trách nhiệm, mỗi người trẻ đang góp phần tạo nên một diện mạo mới cho tình yêu tổ quốc trong thời đại toàn cầu hóa.

NGỌC MAI

“Cõi Bác xưa” - nơi sâu lắng của trái tim Việt Nam

Với người dân Việt Nam, khi có dịp về Hà Nội, được vào Lăng viếng Bác, thăm nơi Bác ở và làm việc những năm tháng cuối đời trong khuôn viên Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, nghe những câu chuyện cảm động từ những kỷ vật được bảo quản trong không gian đặc biệt ấy, luôn là mong mỏi thiết tha...

● Đường xoài tại Khu di tích Phủ Chủ tịch tại Khu di tích Phủ Chủ tịch. (Nguồn: Khu Di tích)

Tất cả vẫn vẹn nguyên trong không gian của Người

55 năm qua, Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch (Khu di tích) đã đón gần 90 triệu khách từ khắp mọi miền đất nước và từ khoảng 160 quốc gia, vùng lãnh thổ trên thế giới đến thăm. Vào những dịp kỷ niệm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và Quốc khánh, mỗi ngày Khu di tích đón hàng vạn lượt người.

Bà Lê Thị Phụng - Giám đốc Khu di tích cho biết, ngay sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, Bộ Chính trị đã ra quyết định bảo vệ, bảo quản, giữ nguyên trạng nơi ở và làm việc của Người tại Phủ Chủ tịch. Quyết định được đưa ra với lòng biết ơn vô hạn vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc, thể theo nguyện vọng của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, đặc biệt là đồng bào chiến sĩ miền Nam đang ngày đêm chiến đấu anh dũng hy sinh để thống nhất đất nước.

Cũng theo bà Lê Thị Phụng, quần thể Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch gồm có các di tích như: Phủ Chủ tịch, Nhà 54, nhà sàn, phòng họp Bộ Chính trị, nhà 67, nhà bếp A, nhà bếp B, nhà Bác ký sắc lệnh, hầm H66, hầm D1... Và 1.738 tài liệu, hiện vật vốn có thuộc các nhà di tích. Cùng đó là các di tích ngoài trời như ao cá, giàn hoa Phủ Chủ tịch, đường Xoài, đường mòn Hồ Chí Minh, cầu gỗ qua ao... Thêm 50 cây di tích, là những cây Bác đem về trồng hoặc các tổ chức, cá nhân ở các địa phương hay nước ngoài gửi tặng và Bác trực tiếp chăm sóc.

Tại Lễ kỷ niệm và khai mạc triển lãm “55 năm ngày Bác đi xa, 55 năm bảo tồn và phát huy giá trị Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch (1969 - 2024)” do Khu di tích tổ chức vào cuối tháng 8/2024, Thứ trưởng Bộ VH,TT&DL Hoàng Đạo Cương đã nhấn mạnh: “Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc Việt Nam, nhà văn hóa kiệt xuất đã để lại cho đất nước, Nhân dân ta một di sản văn hóa vô giá, đó là Khu di tích về Người tại Phủ Chủ tịch. Nơi đây, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sống, làm việc 15 năm cuối đời (1954 - 1969), quãng thời gian trên cương vị Chủ tịch Đảng, Chủ tịch

nước, Người đã cùng Bộ Chính trị, Trung ương Đảng đề ra đường lối chiến lược, sách lược cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước. Sau khi Bác Hồ qua đời, ngày 2/9/1969, quần thể di tích lịch sử về Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được hình thành trong khu vực Phủ Chủ tịch, có giá trị, ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Trải qua bao biến động lịch sử, thời gian chiến tranh ác liệt, di sản nơi ở và làm việc của Bác tại Phủ Chủ tịch vẫn được bảo vệ an toàn, chu đáo, hạn chế đến mức thấp nhất mọi tác động ảnh hưởng từ tự nhiên và con người, đồng thời liên tục đón khách tham quan trong nước, quốc tế; tuyên truyền, giáo dục về tư tưởng và cuộc sống đời thường của Bác”. Ông Hoàng Đạo Cương khẳng định, đây chính là trường học lớn cho mọi thế hệ người Việt Nam đến nghiên cứu, học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, là nơi hội tụ tinh cảm của Nhân dân Việt Nam và bạn bè quốc tế, là “điểm đến” trong quan hệ ngoại giao của Đảng và Nhà nước.

Với giá trị, ý nghĩa đặc biệt quan trọng mang tính lịch sử, chính trị văn hóa, khoa học và tính nguyên trạng của Khu di tích, ngày 12/8/2009, Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch là một trong 10 di tích được Thủ tướng Chính phủ ký quyết định xếp hạng quốc gia đặc biệt đợt đầu tiên. Trong suốt 55 năm qua, Khu di tích đã trở thành “địa chỉ đỏ” của đất nước, là nơi hội tụ và lan tỏa những giá trị tư tưởng, đạo đức và phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh tới Nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế.

Trường học lớn về đạo lý làm người

Trong một bài thơ, nhà thơ Tố Hữu từng gọi nơi này là “Cõi Bác xưa”: “Nhà gác đơn sơ, một góc vườn/Gỗ thường mộc mạc, chẳng mùi sơn/Giường mây chiếu cói, đơn chăn gối/Tủ nhỏ vừa treo mấy áo sờn...”. Cõi ấy vừa là “cõi thiêng”, “cõi người hiền”, vừa là cõi văn hóa thanh tao, giản dị. Cõi ấy cũng là cõi của cỏ cây, hoa lá, của nếp nhà sàn đơn sơ, của ao cá thân thương. Không gian của làng quê Việt đến tận cùng từ nỗi khóm hoa, vị hương, hòn sỏi, ngọn cỏ, tiếng chim, giọt nắng...

Dừng bên đường xoài, trong tán cây

● Bác Hồ tiếp Đoàn đại biểu Anh hùng, Chiến sĩ thi đua các Lực lượng vũ trang nhân dân giải phóng miền Nam ra thăm miền Bắc năm 1965. (Ảnh tư liệu TTXVN)

● Khu Di tích nơi lưu giữ kỷ niệm trân quý về Chủ tịch Hồ Chí Minh. (Nguồn: BQL Lăng Chủ tịch HCM)

rợp mát, chuyện kể của nữ thuyết minh Khu di tích kể về cuộc gặp gỡ cảm động giữa Bác Hồ với đoàn đại biểu anh hùng, dũng sĩ miền Nam ra thăm miền Bắc năm 1965. Ngay tại con đường nhỏ này, Bác đã ân cần hỏi thăm nữ Anh hùng Tạ Thị Kiều đến từ Mỏ Cày, Bến Tre, Anh hùng Hồ Vai, đại diện tiêu biểu của đồng bào Pa Kô kiên cường, bất khuất và nhiều người con ưu tú của miền Nam. Tình cảm Bác dành cho các đại biểu như người cha đón những đứa con thân yêu lâu ngày trở về. Bức ảnh chụp Bác Hồ bình dị giữa đoàn đại biểu anh hùng, chiến sĩ miền Nam trên đường xoài hôm đó đã trở thành kỷ vật, ghi lại khoảnh khắc đẹp, làm xúc động hàng triệu trái tim đồng bào. Đường xoài cũng là con đường mà Bác thường đi bộ sau giờ làm việc và tập thể dục mỗi buổi sáng với mong muốn có đủ sức khỏe vào thăm đồng bào, chiến sĩ miền Nam...

“Chúng tôi thỉnh thoảng được Người trực tiếp đến xem việc ăn uống; được Người cho quà mỗi lần Người đi công tác nước ngoài về; được xem phim với Người vào tối thứ Bảy hàng tuần tại nhà khách Phủ Chủ tịch. Tết cổ truyền dân tộc hàng năm, Người mời một bữa cơm tất niên và chụp ảnh chung với Người” - TS. Trần Viết Hoàn, nguyên Giám đốc Khu di tích kể lại. Cũng theo tư liệu mà TS. Trần Viết Hoàn kể lại đăng tải trên Trang thông tin điện tử của Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh (<https://www.bqlang.gov.vn>) vào năm 2012, khi kinh tế khó khăn, đời sống Nhân dân còn khổ, mọi người ăn cơm độn với ngô, khoai, sắn, Bác bảo cán bộ, Nhân dân ăn độn bao nhiêu phần trăm, độn cho Bác từng ấy. Ngày hè nóng bức, Bác thường dùng chiếc quạt lá cọ, Người giải thích: “Đề dành điện cho sản xuất, dành điện cho sinh hoạt của dân”. Khi chiếc vỏ áo bông và lần hai ở vai, xin Bác cho thay vỏ áo khác, Người bảo: “Chủ tịch Đảng, Chủ tịch nước mặc áo và vai thế này là cái phúc của dân, đừng bỏ cái phúc đó đi”. Khi đôi dép cao su mà Bác đi hàng ngày đã quá cũ, Bác đề nghị lấy miếng cao su khác vá vào gót và lấy những chiếc đinh nhỏ đóng vào quai của đôi dép cũ để giữ cho quai khỏi tuột, như thế là thay dép mới cho Bác rồi”...

Theo GS.TS Lê Văn Lợi - Phó Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, trong Khu di tích Phủ Chủ tịch từ nơi ở, nơi làm việc, phòng tiếp khách, bếp ăn đến vật dụng hàng ngày, đến từng góc cây, nhánh hoa, đường đi lối lại, ao cá đến cả không khí và sắc trời đã gắn với con người vĩ đại Hồ Chí Minh. Ao cá hiện nay cũng chính là nơi mà Bác Hồ từng ngồi cho cá ăn trước kia. Con đường mà mọi người đến thăm khu nhà Bác ở cũng là con đường trước đây Bác thường đi qua với những gốc cây, những rễ cây mà tên của chúng là do Bác Hồ đặt... “Nơi đây là trường học lớn về đạo lý làm người mà Bác Hồ đã để lại cho chúng ta”, theo GS.TS Lê Văn Lợi.

Hàng rào rào bịt bên nhà sàn gợi nhớ hình ảnh ngôi nhà ở Làng Sen quê hương Bác. Đầu nhà sàn là cây vú sữa của đồng bào miền Nam gửi tặng, hàng ngày Bác vẫn dành thời gian để chăm sóc, tưới tắm cho cây như gửi gắm vào trong đó tất cả tình cảm Bác dành cho đồng bào miền Nam. Theo tư liệu của Khu di tích, trước lúc đi xa Bác còn căn dặn đồng chí Vũ Kỳ tìm thêm các giống xoài miền Nam trồng xen kẽ giữa những cây xoài cổ thụ trên con đường xoài để cây có thời gian kịp phát triển thay thế những cây đã già cỗi.

Đến với Khu di tích, có một điều dễ nhận thấy là các cán bộ làm việc ở đây đều cống hiến thầm lặng với tất cả niềm yêu kính Bác, góp phần bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị di sản về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Bác, nhân lên giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong lòng du khách trong nước cũng như quốc tế, như Thứ trưởng Bộ VH,TT&DL Hoàng Đạo Cương đã phát biểu tại Lễ kỷ niệm vừa qua: “Đó là những đóng góp vô cùng lớn lao, rất đáng tự hào trong sự nghiệp bảo tồn và phát huy giá trị di sản của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch”.

Và có lẽ cũng từ đó mà khi đến với Khu di tích, nhiều du khách quốc tế đã lý giải được, vì sao người Việt Nam mến yêu Chủ tịch Hồ Chí Minh đến thế, vì sao họ luôn gọi vị lãnh tụ của mình thật thân thương hai tiếng “Bác Hồ”... UYÊN NA

Chuyện về những tán cây lâu đời tại Hà Nội

Trước những tổn thất nặng nề từ cơn bão, những gốc cây đẹp và cao tuổi nhất của Hà Nội đã bị quật ngã. Những hàng cây từng là biểu tượng của sự sống và vẻ đẹp của thành phố giờ đây chỉ còn sống lại trong ký ức của những người từng sinh ra, lớn lên và gắn bó với Thủ đô.

● Cây đại thụ bị bật gốc tại khu vực vườn hoa Lý Thái Tổ khiến nhiều người tiếc nuối. (Ảnh: Linh Chi)

“Ngày tạm biệt” hàng vạn cây xanh

Tuần vừa rồi, sau khi cơn bão số 3 (bão Yagi) tàn phá qua các tỉnh khu vực miền Bắc, những thông tin thiệt hại nặng nề về người và của không khỏi khiến người dân cảm thấy xót xa. Cơn bão đã gây ra mưa lớn và gió mạnh làm nhiều nhà cửa và cơ sở hạ tầng bị hư hại nghiêm trọng. Hàng trăm hộ gia đình bị mất mát lớn, cuộc sống của người dân bị đảo lộn.

TP Hà Nội, một trong những địa phương chịu ảnh hưởng của bão, tuy so với một số địa phương khác như Quảng Ninh, Hải Phòng, thiệt hại không nặng nề bằng, nhưng đứng trước khung cảnh tan hoang của đường phố, nhiều người dân đã không còn nhận ra Thủ đô xinh đẹp của mình. Đặc biệt, hình ảnh nhiều cây xanh, bao gồm cả những cây lớn đã tồn tại trăm năm, bị gãy đổ trên các tuyến phố đã khiến không ít trái tim tiếc nuối.

Là một trong những biểu tượng nổi tiếng khi nhắc đến Hà Nội, cùng với 36 phố phường, hồ Gươm, hồ Tây, không thể không kể đến những cây cổ thụ. Những năm qua, cây cổ thụ ở Hà Nội đang ít dần và càng trở nên quý hiếm, vì vậy một số cây đa, cây đề hàng chục, hàng trăm năm tuổi đều được chính quyền, người dân bảo vệ, tưới tắm. Thế nhưng, sau cơn bão, nhiều “cụ cây” đã không còn trụ vững, việc phải chứng kiến và nói lời tạm biệt với những bóng cổ thụ đã gắn liền với bao thế hệ, nhiều người dân không khỏi buồn bã, xót xa.

Phố Đinh Tiên Hoàng (Hoàn Kiếm) có cây đa cổ thụ ước chừng hàng trăm năm tuổi tại

Vườn hoa Lý Thái Tổ, là một trong những biểu tượng bên hồ Gươm tuyệt đẹp. Thế nhưng, sau cơn bão số 3, cây cổ thụ từng hiên ngang vững chãi đã bị gió bão quật ngã, trên thân cây lộ rõ những vết rách dài. Chứng kiến một dấu ấn lịch sử đã không còn, nhiều người bày tỏ sự tiếc nuối và tự hỏi không biết bao giờ Hà Nội lại có những cây xanh cổ thụ thế này.

Đi lên một đoạn, cây đa phía sau đền Bà Kiệu (mặt phố Lò Sũ, Hoàn Kiếm) cũng đã bị bật gốc trước sức gió khủng khiếp. Nhà nghiên cứu âm nhạc Nguyễn Quang Long cảm thấy rất đáng tiếc, với ông đây là một trong những địa điểm đẹp và linh thiêng bậc nhất tại trung tâm Hà Nội, bởi nơi này còn có các di tích tượng đài quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh, Tháp Bút và đền Ngọc Sơn. Cây đổ còn gây thiệt hại đến công trình phụ trợ, nhà xung quanh ngôi đền, may mắn cấu trúc chính của di tích đền Bà Kiệu không bị ảnh hưởng.

Cùng với đó, cây cối xung quanh hồ Gươm cũng đổ ngã hàng loạt. Trong khu phố cổ, bên cạnh một số ngôi nhà bị hư hại, nghiêng ngả, một cây đại thụ nằm ở góc phố Hàng Cá giao với phố Chả Cá đã bị quật ngã, đổ sập xuống một phần của ngôi nhà cổ. Trước khi bị thiên tai tàn phá, nơi đây là một địa điểm “check-in” nổi tiếng với giới trẻ Hà Nội với hàng bánh mì lâu đời nằm trên vỉa hè.

Tương tự, dù được mệnh danh là một trong những con đường đẹp nhất, lãng mạn nhất Hà Nội, thu hút hàng nghìn lượt khách đến chiêm ngưỡng, chụp ảnh bốn mùa nhưng con phố Phan Đình Phùng (Ba Đình)

● Cây cổ thụ trước Nhà thờ Lớn chỉ còn trong những bức hình kỷ niệm. (Ảnh: Đào Huỳnh)

cũng không thoát khỏi cảnh hàng loạt cây xanh đổ rạp, đặc biệt là đoạn trước di tích Cửa Bắc. Chung cảnh ngộ, hai trong ba cây sưa đầu phố Tôn Thất Đàm (Ba Đình) cũng bị gãy đổ sau bão. Với tên gọi mỹ miều “những cây hoa sưa đẹp nhất Việt Nam”, đây là góc ba cây sưa trước trụ sở Bộ Ngoại giao và Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, cũng là điểm “check-in” đẹp mỗi mùa hoa nở.

Theo thống kê của TP Hà Nội, sau khi cơn bão quét qua, bão số 3 đã khiến gần 25.000 cây xanh ở thành phố bị gãy đổ. Chỉ mới ngày nào, đường phố Hà Nội còn rợp bóng cây xanh, tạo nên vẻ đẹp nên thơ và trữ tình. Giờ đây, hình ảnh hoang tàn với hàng chục nghìn cây bị đổ gãy đã làm thay đổi hoàn toàn diện mạo của Thủ đô, đồng thời gây nên sự xáo trộn trong lòng người dân, những người đã quen thuộc với vẻ đẹp xanh mướt của thành phố mình.

Nơi lưu giữ ký ức của bao thế hệ

Có thể nói, người Hà Nội lớn lên dưới bóng mát của những cây xanh lâu đời. Những hàng cây cũng vì thế được các nghệ sĩ khai thác từ lâu trong các tác phẩm nghệ thuật của họ. Những dãy xà cừ trên phố Láng, ba hàng sấu trên phố Phan Đình Phùng, cây gạo cổ thụ, cây lộc vừng lá đỏ bên hồ Gươm và dây phượng trên đường Thanh Niên đều đã trở thành những hình ảnh quen thuộc, ghi dấu ấn trong thơ ca, nhạc họa, cũng như trong trái tim của nhiều thế hệ người Hà Nội.

Ấy thế mà, giờ đây người dân Hà Nội phải chấp nhận cảnh tượng đau lòng khi những

tán cây lâu đời bị tàn phá nặng nề bởi cơn bão số 3. Trong 25.000 cây xanh gãy đổ, có những cây không đơn thuần để trang trí cho thành phố thêm đẹp hay mang lại bóng mát cho người dân, với người Hà Nội, mỗi cây còn gắn liền với nhiều kỷ niệm, cuộc đời của biết bao người và đôi khi là những dấu mốc quan trọng của thành phố.

Một tuần nay, cư dân gần Nhà thờ Lớn, quận Hoàn Kiếm và người dân Thủ đô nói chung vẫn chưa quen với sự trống trải lạ lẫm khi những cây cổ thụ, vốn đã là phần không thể thiếu trong đời sống hàng ngày của họ, giờ đây nằm ngổn ngang, bầm giập và bật gốc. Người dân sinh sống tại phố Nhà Thờ cho biết họ có rất nhiều kỷ niệm với cây, ngày bé có người đã từng chơi đu, chơi trốn tìm ở cây. Do đó, sau trận bão số 3, nhiều người bàng hoàng khi sáng dậy thấy cây đổ.

Không chỉ là hàng cây xanh gắn bó với tuổi thơ của nhiều người, đây còn từng là hai gốc cây được người dân, du khách yêu thích tới chụp ảnh, “check-in”. Được đánh giá là một trong số những địa điểm chụp ảnh đẹp nhất khi Hà Nội vào thu, cùng với kiến trúc Pháp cổ kính của Nhà thờ Lớn, những tán lá, rễ cây cổ thụ sum suê giúp khung cảnh nơi đây trở nên thơ mộng, lãng mạn. Đặc biệt, vào những buổi sáng sớm hoặc chiều tà, ánh nắng chiếu qua những ô cửa kính màu sắc của nhà thờ tạo nên khung cảnh lung linh và huyền ảo.

Sau gần 100 năm tồn tại, giờ đây cây cổ thụ trước Nhà thờ Lớn đã bị cơn bão “quật ngã”. Hà Nội giờ đây đã mất đi một biểu tượng quen thuộc, một

điểm hẹn gắn bó với nhiều thế hệ. Người trẻ, người già chỉ còn có thể nhớ về nó qua những câu chuyện. Từ nay, trong những bức hình về Thủ đô ngàn năm, sẽ không còn thấy hình bóng cây cổ thụ ấy, cũng như những hình ảnh của tán cây cổ thụ rủ xuống mặt đường chỉ còn trong những bức hình kỷ niệm.

Bên cạnh câu chuyện về cây cổ thụ ở Nhà thờ Lớn, những ngày qua, cư dân mạng cũng truyền tay nhau bức ảnh hai ông bà chụp trước một cây đa đổ chắn ngang đường, cùng với câu chuyện cảm động ẩn sau đó. Toạ lạc ở ngay đầu phố Phùng Hưng (quận Hoàn Kiếm), cây đa to, xù xì với những gốc rễ to lớn đã bị quật ngã sau những trận gió khốc liệt của cơn bão. Được biết, cây đa có cái tên đặc biệt là “cây đa ông Cường Vante” và cũng là cây đa gắn với kỷ niệm của gia đình chị Kiều Trang - chủ nhân bức ảnh.

Theo chị Kiều Trang, vào năm 1972, cây đa này được trồng bởi chính tay bố chị, ông Nguyễn Xuân Cường (sinh năm 1940), như một món quà sinh nhật tặng vợ. Tên gọi “cây đa ông Cường Vante” mà người dân phố Phùng Hưng dùng để gọi xuất phát từ biệt danh ông Cường trong thời trẻ. Đến nay, cây đa đã được 52 năm tuổi. Không chỉ mang ý nghĩa đặc biệt đối với gia đình chị Kiều Trang, cây đa còn gắn bó với nhiều cư dân quanh phố Phùng Hưng, chứng kiến biết bao câu chuyện vui buồn và các hoạt động sinh hoạt từ năm 1972 đến nay.

Khi hay tin cây đa đã bị đổ, chị Kiều Trang chia sẻ rằng cả gia đình chị đều rất buồn. Mẹ chị đã gọi điện thông báo cho từng nhà rằng cây đa của bố chị đã bị quật ngã. Ngay sau khi bão qua và mưa ngớt, chị đã đưa ông bà về thăm và tạm biệt cây đa lần cuối. Các anh chị và các cháu trong gia đình chị Kiều Trang còn thu lượm những cành đa ra quả và những chiếc lá xanh, mang về để ép và lưu giữ như một phần kỷ niệm quý giá. Qua bao nhiêu năm cây đa đứng vậy, chứng kiến sự lớn lên của các thế hệ trong gia đình, lần đầu tiên gia đình có dịp chiêm ngưỡng toàn bộ tán cây khi nó nằm ngang đường, thay vì chỉ nhìn từ dưới gốc lên như trước đây.

Sau cơn bão, người Hà Nội đều cảm thấy tiếc nuối cho những cây xanh đã mất. Dẫu biết đây là một mất mát khó lòng nguôi ngoai, nhưng đó không phải là kết thúc. Chúng ta sẽ bắt đầu trồng những cây mới để thay thế những cây đã mất và rồi những cây xanh mới này sẽ dần trưởng thành, tỏa bóng mát và trở thành biểu tượng mới cho các thế hệ mai sau.

LINH CHI

Tiềm năng lớn...

Việt Nam có rất nhiều cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, hùng vĩ, tạo nên những thước phim như chốn tiên cảnh, cổ tích. Năm 2017, bộ phim “Kong: Skull Island” quay đến hơn 70% bộ phim ở Việt Nam, đem đến những hình ảnh mãn nhãn cho người xem. Đồng thời kích cầu du lịch quốc tế, lượng khách thế giới đến tham quan những khung cảnh xuất hiện trong phim tăng một cách nhanh chóng.

Trong vài năm gần đây, những bộ phim như “Cánh đồng bất tận”, “Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh”, “Mắt biếc”, “Em và Trịnh” lấy bối cảnh quay ở Hà Giang, Đồng Tháp, Phú Yên, Huế, Đà Lạt... với những thước phim nên thơ, nhẹ nhàng đã đưa rất nhiều tỉnh, thành phố trở thành điểm du lịch được mọi người yêu thích và tìm đến trải nghiệm. Theo thống kê năm 2018 - 2019 của Tổng cục Du lịch, tỉ lệ tăng trưởng khách du lịch đến địa phương sau khi các phim trên được công chiếu là khá ấn tượng, như: Phú Yên tăng 113%, Hà Giang tăng 64%, Quảng Ninh tăng 69%, Quảng Bình tăng 141%...

Mới gần đây nhất, bộ phim “Hành trình tình yêu của một du khách” do Netflix quay tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hội An (Quảng Nam) và Hà Giang. Chỉ trong hai tuần sau khi phát hành, bộ phim đã vươn lên vị trí số 1 trong bảng xếp hạng top 10 toàn cầu cho phim tiếng Anh với 20,92 triệu giờ xem. Bộ phim cũng lọt vào top 10 phim được xem nhiều nhất tại Việt Nam cũng như tại 89 quốc gia trên nền tảng của Netflix. Một số tờ báo quốc tế nhận định, đây là bộ phim quảng cáo hoàn hảo cho du lịch Việt Nam, mang đến cho khán giả cái nhìn mới về Việt Nam, đất nước xinh đẹp, hấp dẫn với vẻ đẹp thiên nhiên, văn hóa độc đáo và con người thân thiện.

Ông Nguyễn Trùng Khánh, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cho rằng: “Điện ảnh là một lĩnh vực đặc biệt quan trọng trong đời sống xã hội, phim ảnh là món ăn tinh thần không thể thiếu đối với hầu hết mọi người. Đặc biệt đối với những quốc gia có nền công nghiệp điện ảnh phát triển như: Mỹ, Trung Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Pháp, Hàn Quốc, Anh, Italy... thì các tác phẩm điện ảnh của họ có sức lan tỏa rất lớn với lượng lớn khán giả ở trong nước, khu vực và thế giới. Những bộ phim “bom tấn” Hollywood có khả năng tiếp cận khán giả trên toàn cầu và có doanh thu lên tới hàng tỷ USD”.

Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đưa ra ví dụ nhiều quốc gia đã trở thành tiêu điểm thu hút khách du lịch trên toàn thế giới nhờ vào các bộ phim điện ảnh. Theo thống kê, từ năm 2001 sau khi các phần phim “Chúa tể của những chiếc nhẫn” (Lord of the Rings) được phát hành, lượng khách quốc tế đến New Zealand đã tăng 50%.

Còn tại Anh, trong giai đoạn

Việt Nam sở hữu bề dày lịch sử, văn hóa, vẻ đẹp thiên nhiên phù hợp phát triển du lịch điện ảnh. Trước thực tế đó, để phát triển du lịch từ điện ảnh cần có sự đầu tư rất lớn từ các Bộ, ngành, đồng thời mở rộng liên kết giữa ngành du lịch với các tỉnh, địa phương, doanh nghiệp, các thị trường điện ảnh quốc tế lớn.

● **Tọa đàm trực tuyến với chủ đề Việt Nam - điểm đến mới của điện ảnh thế giới.** (Ảnh: Thùy Dương)

● **Phim Hành trình tình yêu của một du khách là bộ phim quảng cáo hoàn hảo cho du lịch Việt Nam.** (Ảnh chụp trong phim)

2011 - 2014 loạt phim “Harry Potter” giúp tăng 230% du khách nước ngoài đến thăm các phim trường ở nước này. Các địa danh tuyệt đẹp ở Croatia, Iceland, Bắc Ireland, Scotland... xuất hiện trong bộ phim Trò chơi vương quyền (Game of Thrones) cũng đã trở thành điểm thu hút khách du lịch sau khi bộ phim được phát hành.

Ở châu Á có rất nhiều quốc gia đã thành công trong việc phát triển du lịch nhờ điện ảnh. Như Hàn Quốc, thông qua những bộ phim như “Tàng lớp Intaewon”, “Nàng Dae Jang-Geum”, “Người tình ánh trăng”... đã thu hút một lượng lớn khách du lịch trong nước và quốc tế đến các địa điểm trong phim tham quan. Ngoài ra, nhờ các bộ phim hấp dẫn mà du lịch âm thực của Hàn Quốc được nhiều hành khách yêu thích.

Theo xếp hạng của Diễn đàn Kinh tế thế giới, tài nguyên thiên nhiên của Việt Nam xếp hạng 26 và tài nguyên văn hóa xếp hạng 28/117 trên thế giới. Đây là nguồn tài nguyên rất tốt để phát triển du lịch kết hợp với điện ảnh. Sự thành công của bộ phim Kong: Skull Island với những cảnh quay hoành tráng tại Hạ Long, Quảng Bình, Ninh Bình cho thấy Việt Nam hoàn toàn có khả năng trở thành phim trường của những bộ phim “bom tấn” của Hollywood.

“VIỆT NAM - ĐIỂM ĐẾN MỚI CỦA ĐIỆN ẢNH THẾ GIỚI”:

Cần ưu đãi cho các nhà làm phim

● **Bom tấn Kong - Skull Island quay tại Ninh Bình.** (Ảnh trong phim)

Nhưng không nên “du lịch hóa tác phẩm điện ảnh”

Tại Tọa đàm trực tuyến với chủ đề “Việt Nam - điểm đến mới của điện ảnh thế giới” Báo Nhân Dân phối hợp với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Báo Văn hóa vừa tổ chức tại Hà Nội, đồng chí Lê Quốc Minh, Ủy viên Trung ương Đảng, Tổng biên tập Báo Nhân Dân, Phó trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam khẳng định, Đảng và Nhà nước ta luôn coi trọng phát triển du lịch, quan tâm đầu tư để đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, qua đó thúc đẩy sự phát triển mạnh mẽ các ngành khác. Những năm gần đây, Báo Nhân Dân đã chủ động xây dựng nhiều tuyến thông tin tuyên truyền, quảng bá hình ảnh đất nước, vẻ đẹp của con người và những giá trị đặc biệt độc đáo của văn hóa Việt Nam.

Tại tọa đàm, các đại biểu, diễn giả cùng phân tích làm rõ tiềm năng, thực trạng hợp tác phát triển du lịch và điện ảnh Việt Nam. Các ý kiến khẳng định, Việt Nam sở hữu cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ, tươi đẹp; văn hoá đặc sắc, đa dạng; âm thực phong phú, độc đáo; con người hiền hoà, thân thiện, có rất nhiều tiềm năng, lợi thế để phát triển du lịch thông qua lĩnh vực điện ảnh, có cơ hội trở thành điểm đến mới của du lịch thế giới trong thời gian tới.

Bà Ngô Phương Lan, Chủ tịch

Hiệp hội Xúc tiến và Phát triển điện ảnh Việt Nam đưa ra quan điểm không nên “du lịch hóa tác phẩm điện ảnh”. “Tôi thấy chúng ta nói rất nhiều về việc đưa hình ảnh đẹp, phải làm du lịch kết hợp với điện ảnh. Tuy nhiên, theo tôi khi làm một bộ phim chúng ta không nên du lịch hóa nó, có nghĩa là tìm mọi cách để đưa thông điệp du lịch vào trong tác phẩm, vì tác phẩm điện ảnh trước tiên phải có giá trị thì mới có sức lan tỏa và từ đó mới quảng bá được cho địa phương và điểm đến”.

“Nếu chúng ta du lịch hóa tác phẩm điện ảnh thì vô hình trung cả hai bên sẽ không đạt được hiệu quả, phim sẽ không thành công và không quảng bá được du lịch. Tôi nghĩ Luật Điện ảnh 2022 rất mới, có nhiều ưu đãi, khung pháp lý để tạo cơ chế. Nhưng những cơ chế và văn bản dưới luật dường như chưa có. Cụ thể, về thủ tục có đơn giản hơn. Ví dụ như trước đây, nếu chỉ quay 1/10 diễn biến bộ phim ở Việt Nam thì Nhà nước vẫn duyệt kịch bản 100%. Còn hiện nay, chỉ cần tóm tắt kịch bản phần không quay ở Việt Nam thôi, còn phần quay ở Việt Nam mới cần đưa kịch bản 100% cho Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch để cấp phép. Về phần cơ chế tài chính, chính sách, tôi thấy Nghị định 41 cũng có những điều tốt, tức là có các cơ chế giảm thuế, ưu đãi thuế cho nhà làm phim, nhưng theo luật thuế không có gì liên quan về cơ chế

này. Khi đưa vào thực tế, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch cũng như cơ quan thuế phải có những văn bản dưới luật, làm sao để có ưu đãi cho nhà làm phim. Điều này quyết định lớn đến việc thu hút đoàn phim vào Việt Nam”, bà Ngô Phương Lan chia sẻ.

Thứ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hồ An Phong chia sẻ về chương trình “Xúc tiến du lịch - điện ảnh Việt Nam tại Mỹ” với chủ đề “Việt Nam - Điểm đến mới của điện ảnh thế giới” sẽ được tổ chức tại Hollywood - kinh đô điện ảnh thế giới từ ngày 21 - 28/9/2024. Theo đó, chương trình dự kiến sẽ có sự tham gia của nhiều đạo diễn nổi tiếng, các hãng phim, công ty điện ảnh và những diễn viên có tầm ảnh hưởng của Hollywood. Trong chuyến xúc tiến này, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch sẽ giới thiệu, quảng bá về hình ảnh đất nước, con người, bối cảnh làm phim, du lịch, hợp tác... gắn liền với các sản phẩm du lịch, văn hóa, thương hiệu quốc gia.

Cùng với đó sẽ tập trung vào sự kết nối doanh nghiệp, lấy doanh nghiệp làm chủ thể. Bước đầu, có 5 hợp đồng sẽ được ký kết trong chuyến xúc tiến này, trong đó các địa phương cam kết sẽ bảo trợ và có cơ chế hỗ trợ các đoàn làm phim Hoa Kỳ. Dự kiến, sắp tới cũng sẽ có các cuộc xúc tiến điện ảnh Hoa Kỳ tại Việt Nam.

THÙY DƯƠNG

Châu Âu phản ứng với quá tải du khách

Sự gia tăng của các chuyến bay quốc tế, dịch vụ lưu trú giá rẻ, quảng bá du lịch rầm rộ đang khiến nhiều điểm đến ở châu Âu tràn ngập du khách quốc tế. Tuy nhiên, đây chưa hẳn là tín hiệu vui khi dòng khách du lịch quá đông đúc vào cùng một thời điểm, gây áp lực lên cơ sở hạ tầng, làm suy giảm môi trường tự nhiên và xáo trộn cuộc sống của người dân địa phương.

Thành phố Barcelona (Tây Ban Nha) và Venice (Ý) là những ví dụ tiêu biểu, nơi các con đường nhỏ hẹp và trung tâm lịch sử tràn ngập hàng triệu du khách mỗi năm. Thành phố Venice đón một lượng du khách khổng lồ hàng năm, ước khoảng gần 30 triệu người. Chính quyền địa phương đã triển khai một loạt các biện pháp nhằm giảm thiểu thiệt hại, trong đó thành phố đã thử nghiệm áp dụng thuế du lịch ngăn ngừa từ tháng 4 đến tháng 7 và đã thu về kết quả tích cực. Được biết, khoản phí 5 euro (khoảng 5,35 USD), có thể được thanh toán một lần và cho phép đi lại trong ngày đến Venice và các hòn đảo nhỏ của khu vực đầm phá xung quanh. Giải pháp này góp phần chi trả cho chi phí bảo vệ và bảo tồn các di sản văn hoá của thành phố.

Tương tự, Tây Ban Nha đã chứng kiến sự bùng nổ du khách đáng kể, đặc biệt trong các sự kiện quốc tế như Giải đua ô tô Công thức 1 tại thành phố Barcelona. Tình trạng này không chỉ gây áp lực lên hệ thống giao thông công cộng, tăng giá bất động sản mà còn khiến người dân cảm thấy khó chịu. Vì vậy, chính phủ đã hạn chế số lượng khách sạn mới và thắt chặt các quy định về cho thuê ngắn hạn nhằm kiểm soát sự gia tăng của các nền tảng như Airbnb. Ví dụ, đảo Palma de Mallorca đang áp đặt giới hạn thời gian cho khách du lịch thuê bất động sản. Trong khi đó, chính quyền thành phố Barcelona thông báo, giấy phép cho thuê khoảng 10.000 căn hộ nghỉ dưỡng sẽ hết hạn vào năm 2028 sẽ không được gia hạn với mục tiêu giảm bớt áp lực lên thị trường nhà đất. Thành phố này cũng đã ban hành kế hoạch cấm cho thuê căn hộ ngắn hạn bắt đầu từ tháng 11/2028.

Đầu tháng 9, Chính phủ New Zealand đã thông báo sẽ tăng gấp ba lần thuế nhập cảnh đối với khách du lịch quốc tế, quy định này có hiệu lực từ tháng 10/2024. Mức phí nhập cảnh mới sẽ được áp dụng, với mức tăng từ 35 đô la New Zealand lên 100 đô la New Zealand (tương đương khoảng 62,2 USD). Mục tiêu của việc tăng phí này là để bảo đảm du khách đóng góp nhiều hơn vào việc bảo vệ môi trường, nâng cao chất lượng dịch vụ công cộng trong thời gian tham quan đất nước. Được biết, phí 35 đô la New Zealand đã được áp dụng từ tháng 7/2019, nhưng

Thấy gì từ hiện tượng du lịch quốc tế quá tải?

● Nhiều điểm đến tại Việt Nam chứng kiến sự gia tăng du khách đáng kể. (Ảnh: laocaitourism.vn)

● Du khách quá đông gây áp lực lớn tại điểm đến. (Ảnh: AP)

● Quá tải du khách đang diễn ra trầm trọng hơn ở châu Âu. (Ảnh: Tourism Review)

Du lịch quá tải đang trở thành một vấn đề cấp bách, ảnh hưởng đến các điểm du lịch nổi tiếng trên toàn cầu. Thực trạng này khiến nhiều quốc gia phải điều chỉnh các chính sách du lịch như tăng thuế, phí để kiểm soát dòng du khách và giảm các tác động tiêu cực.

mức này không đủ để trang trải chi phí phát sinh từ tình trạng quá tải du lịch. Chính phủ cũng đã tăng phí thị thực và đề xuất tăng chi phí tại các sân bay khu vực nhằm tạo thêm nguồn thu hỗ trợ cho việc phục hồi du lịch.

Ngày càng nhiều điểm đến ở châu Âu áp dụng các biện pháp để hạn chế số lượng du khách vào những mùa cao điểm du lịch như mùa hè. Điều đáng quan tâm là phần lớn người dân châu Âu đều ủng hộ những động thái này từ Chính phủ. Một cuộc khảo sát của Công ty Evaneos cho thấy du khách và người dân tại các nước Pháp, Tây Ban Nha và Ý đang nhận thấy những tác động tiêu cực của tình trạng quá tải, chẳng hạn như ô nhiễm môi trường, đông đúc và sự gia tăng căng thẳng giữa du khách và người dân địa phương. Pháp ghi nhận 92% người dân đã thấy ảnh

● Người dân Barcelona (Tây Ban Nha) phản đối du lịch quá tải. (Ảnh: AP)

hương xấu từ du lịch quá tải, trong khi hơn 50% người Tây Ban Nha cảm thấy tình trạng này quá nghiêm trọng. Người Ý cũng né tránh các điểm du lịch đông đúc với 70% từ chối thăm những nơi quá tải. Họ ủng hộ việc hạn chế số lượng du khách thông qua các biện pháp như hạn ngạch và quản lý du lịch bền vững, đồng thời khuyến khích khám phá những điểm đến ít nổi tiếng hoặc du lịch trải nghiệm mùa để giảm bớt áp lực.

Bài học cho ngành Du lịch Việt Nam

Việt Nam đang nhanh chóng nổi lên như một trong những điểm đến hấp dẫn nhất tại Đông Nam Á. Gần đây, tại Lễ trao Giải thưởng Du lịch thế giới (World Travel Awards) khu vực châu Á và châu Đại Dương lần thứ 31 năm 2024, du lịch Việt Nam đã vinh dự được xướng tên

trong 48 hạng mục giải thưởng hàng đầu châu Á. Cụ thể, Việt Nam được vinh danh là “Điểm đến hàng đầu châu Á 2024”, “Điểm đến di sản hàng đầu châu Á 2024” và “Điểm đến thiên nhiên hàng đầu châu Á 2024”; trong khi Hà Nội và TP Hồ Chí Minh cũng đạt nhiều giải thưởng quan trọng. Một tín hiệu đáng mừng khác là chỉ trong 8 tháng đầu năm 2024, Việt Nam đón hơn 11,4 triệu lượt khách quốc tế, tăng 45,8% so với cùng kỳ năm 2023.

Sự phát triển mạnh mẽ này mang lại nguồn thu kinh tế lớn, nhưng cũng đặt ra những thách thức nghiêm trọng về môi trường, giao thông và đời sống xã hội. Các điểm du lịch nổi tiếng như Vịnh Hạ Long, Hội An, Hà Nội, TP Hồ Chí Minh... đều đang đối mặt với tình trạng quá tải, gây áp lực lên cơ sở hạ tầng và ảnh hưởng tiêu cực đến môi trường tự nhiên. Ở các khu

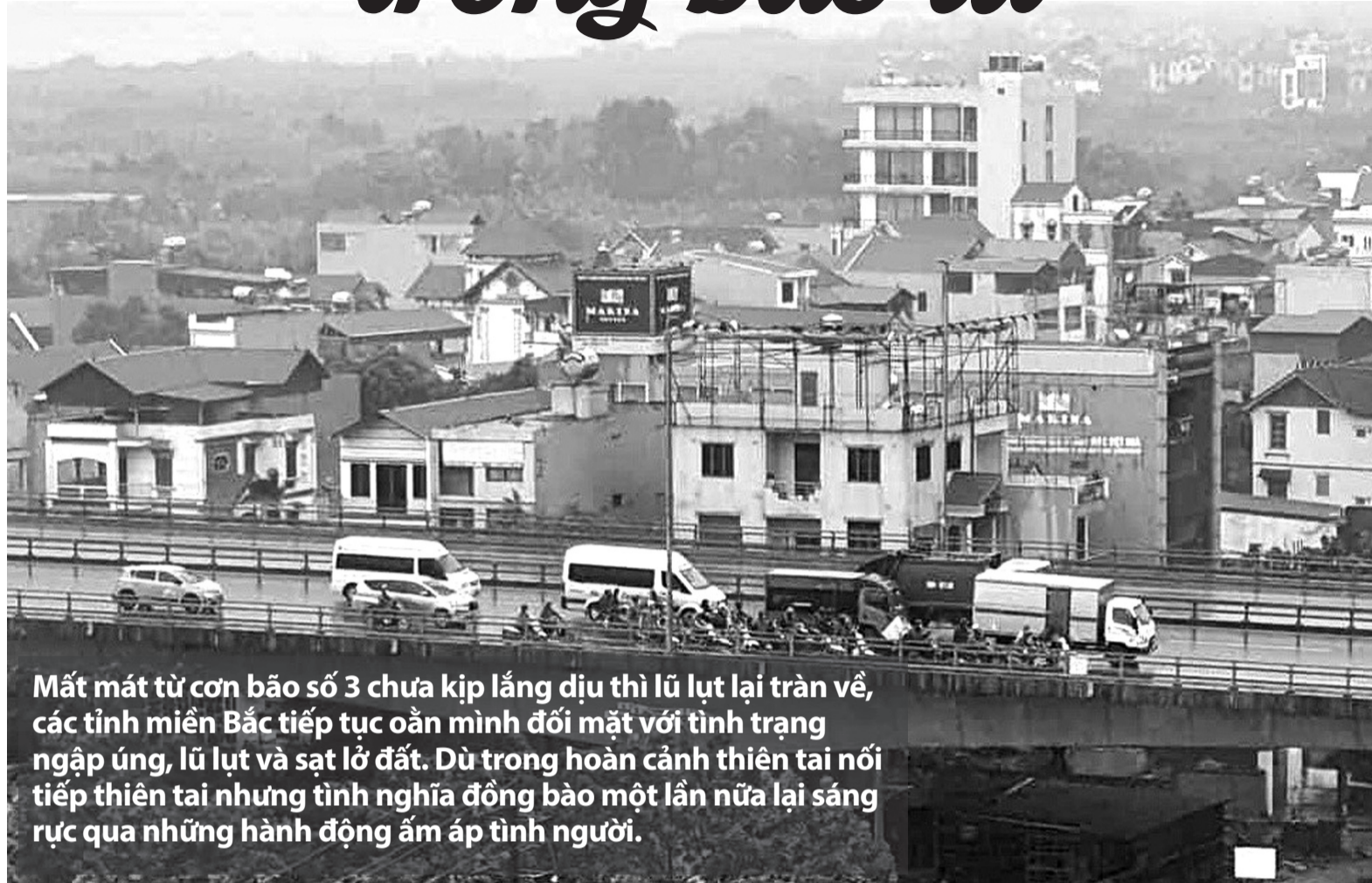
vực du lịch trọng điểm, người dân địa phương phải đối mặt với các vấn đề như tình trạng đông đúc, ùn tắc giao thông, rác thải và tiếng ồn. Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Nguyễn Trung Khánh cũng từng nhấn mạnh rằng tình trạng quá tải du khách là một trong những vấn đề lớn của ngành Du lịch Việt Nam.

Một trong những giải pháp để giải quyết tình trạng này là đa dạng hóa điểm đến và trải nghiệm du lịch, đặc biệt là phát triển các điểm đến vệ tinh, giúp giảm áp lực cho các điểm du lịch lớn, đồng thời mang lại lợi ích kinh tế cho các địa phương khác. Ví dụ, tại Sa Pa, Lào Cai, chính quyền địa phương đang phân chia các khu vực du lịch, xây dựng sản phẩm đặc trưng cho từng vùng, như Bắc Hà, Y Tý, nhằm phân tán lượng khách, giảm áp lực cho Sa Pa. Đồng thời, các địa phương và doanh nghiệp du lịch cũng cần chú trọng đến việc nâng cao chất lượng dịch vụ, đầu tư vào cơ sở hạ tầng bền vững và bảo vệ các điểm đến khỏi tình trạng khai thác quá mức. Các biện pháp như giảm thiểu lượng rác thải, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên và tôn trọng văn hóa địa phương cần được khuyến khích. Thành phố di sản UNESCO Hội An là minh chứng cho hướng phát triển du lịch bền vững dựa trên sự cân bằng giữa bảo vệ môi trường, văn hóa và lợi ích của người dân. Các chiến lược của Hội An tập trung phát triển đồng bộ ba khu vực là đô thị, biển đảo, làng quê, hướng tới trở thành thành phố “sinh thái - văn hóa và du lịch”. Cần nhấn mạnh rằng, việc thực hiện phát triển bền vững là một quá trình lâu dài, cần quy hoạch phù hợp, đòi hỏi sự liên kết giữa các điểm đến, sự tham gia tích cực của cộng đồng, sự hỗ trợ từ chính quyền và hệ thống chính sách nhất quán.

Có thể thấy, ngành Du lịch nước nhà đã chứng kiến sự tăng trưởng nhanh chóng, tạo ra nhu cầu cần có một khung pháp lý điều chỉnh phù hợp để cân bằng giữa lợi ích kinh tế và những vấn đề môi trường và xã hội. Tình trạng quá tải du lịch là thách thức chung của nhiều điểm đến nổi tiếng trên thế giới và Việt Nam cũng không phải ngoại lệ. Theo đó, xu hướng du lịch có trách nhiệm và bền vững đang ngày càng được nhiều quốc gia và du khách ủng hộ. Qua đó, Việt Nam có thể học hỏi, rút kinh nghiệm từ các quốc gia đã thành công trong việc điều tiết lượng khách du lịch và phát triển bền vững. Như tại New Zealand, với sự cam kết của cả Chính phủ và người dân, việc áp dụng các biện pháp quản lý dòng khách du lịch giúp quốc gia này trở thành một điểm đến bền vững, giữ gìn được vẻ đẹp tự nhiên và văn hóa đặc trưng, đồng thời không làm ảnh hưởng đến cuộc sống của người dân bản địa. **ĐỖ TRANG**

Tình dân tộc tỏa sáng trong bão lũ

Mất mát từ cơn bão số 3 chưa kịp lắng dịu thì lũ lụt lại tràn về, các tỉnh miền Bắc tiếp tục oằn mình đối mặt với tình trạng ngập úng, lũ lụt và sạt lở đất. Dù trong hoàn cảnh thiên tai nối tiếp thiên tai nhưng tình nghĩa đồng bào một lần nữa lại sáng rực qua những hành động ấm áp tình người.

● **Cảm động hình ảnh ô tô dàn hàng chắn gió bão cho xe máy trên cầu Nhật Tân, Hà Nội. (Nguồn: Cao Sang)**

Những câu chuyện thấm đẫm tình người

Cơn bão số 3 (bão Yagi) mang theo trận cuồng phong dữ dội đổ ập lên Quảng Ninh, Hải Phòng, Hà Nội cũng như nhiều tỉnh, thành ở khu vực phía Bắc đã gây ra những thiệt hại nặng nề cho người dân. Cảnh tượng đổ nát, hoang tàn vẫn còn hiện rõ, phản ánh những mất mát và khó khăn mà hàng triệu người dân đang phải gánh chịu. Những tưởng đó đã là đau thương tận cùng trong tháng 9, thế nhưng cơn bão số 3 vừa qua thì hoàn lưu bão gây mưa lũ, ngập lụt lại đến, một loạt địa phương rơi vào cảnh ngập lụt, sạt lở. Những tin dữ như lũ quét, sạt lở đất, cầu sập, người mất tích, người bị cô lập bởi nước lũ, xe khách bị cuốn trôi,... liên tục ập tới. Tất cả tạo nên một khung cảnh đau thương, mất mát đến nghẹn lòng.

Thế nhưng, bên cạnh những thông tin về sức ảnh hưởng và mức độ tàn phá khủng khiếp của bão lũ, những hình ảnh cảm động về tình người, về những nghĩa cử cao đẹp hỗ trợ đồng bào giảm thiểu thiệt hại, chung tay vượt qua khó khăn, hoạn nạn cũng hiện diện khắp nơi. Một lần nữa, tinh thần đoàn kết và lòng nhân ái của người dân Việt Nam trở thành điểm sáng giữa bão lũ, là minh chứng rõ nét cho sức mạnh dân tộc vượt qua thời điểm khó khăn, gian khổ.

Chắc hẳn nhiều người vẫn còn nhớ một loạt video được chia sẻ trên các diễn đàn mạng vào ngày 7/9 ghi lại hình ảnh

những chiếc xe ô tô nối đuôi nhau tạo thành lá chắn di động, che chắn cho xe máy lưu thông an toàn trên các cầu tại Hà Nội (Thanh Trì, Vĩnh Tuy, Nhật Tân...) hay khoảnh khắc hai chiếc xe cùng chắn gió cho một người đi đường. Đây đều là những tư liệu quý giá ghi lại những hành động tuy nhỏ nhưng lay động lòng người của các tài xế giữa thời tiết giông bão.

Sau khi các video được chia sẻ, nhiều người trên các diễn đàn mạng xã hội đã gửi lời cảm ơn và chúc sức khỏe đến những tài xế. Trong hoàn cảnh mưa bão khắc nghiệt, đôi bên dù không hề quen biết nhau nhưng nhiều người vẫn được các tài xế tốt bụng giúp đỡ. Thậm chí, video về hành động nghĩa cử này không chỉ thu hút sự quan tâm của cộng đồng trong nước mà còn gây ấn tượng mạnh với bạn bè quốc tế. Họ bày tỏ sự cảm động trước tinh thần tử tế của người Việt Nam và cho rằng những hình ảnh này đã củng cố niềm tin của họ vào lòng tốt và tính nhân văn vẫn tồn tại trên thế giới.

Là người có mặt trên cầu Vĩnh Tuy vào lúc bão số 3 chỉ còn cách Hà Nội 200km, anh Thành Trung (27 tuổi, Hà Nội) cho biết, lúc đó gió to và mưa lớn khiến việc di chuyển của những người đi xe máy trở nên rất khó khăn. Nhận thấy tình hình khẩn cấp, anh cùng một số tài xế ô tô đã quyết định giảm tốc độ và ra tín hiệu che chắn cho xe máy qua cầu một cách an toàn. “Khi đó, không

ai bảo ai, chúng tôi đều tự giác làm việc này. Hành động của chúng tôi xuất phát từ mong muốn giúp đỡ người dân an toàn chứ không mong cầu lời khen ngợi hay cảm ơn”, anh Thành Trung chia sẻ.

Cũng trong ngày 7/9, khi cơn bão chuẩn bị ập vào Thủ đô Hà Nội, thời điểm mọi người đã yên ấm ở trong nhà tránh bão thì vẫn còn đó những mảnh đời lưu lạc, cơ nhỡ không biết đi về đâu. Lúc này, tinh thần tương thân tương ái, đùm bọc hỗ trợ lẫn nhau của người dân Việt Nam lại hiện diện rõ nét. Hàng loạt thông tin về các địa chỉ cung cấp nơi ở miễn phí cho người vô gia cư đã được chia sẻ rộng rãi. Với tốc độ nhanh chóng, những bài đăng, tổng hợp danh sách các địa chỉ cần hộ, chung cư mini cùng số điện thoại liên hệ đã kịp đến những người cần, giúp nhiều người gặp khó khăn tìm được nơi trú ẩn an toàn khi siêu bão đang cận kề. Đáng nói, không chỉ cung cấp chỗ ở, có người còn sẵn sàng trả tiền gọi taxi đưa người cơ nhỡ về tận nhà, cung cấp đồ ăn, thức uống, nhu yếu phẩm miễn phí...

Cùng với Hà Nội, tại các địa phương khác, hành động của các chủ khách sạn ở nơi bị ảnh hưởng bởi bão cũng rất đáng khâm phục. Tại Thái Nguyên, một khách sạn đã hỗ trợ miễn phí gần 30 phòng nghỉ để mọi người tránh lũ, trong khi một khách sạn ở Quảng Ninh sẵn sàng cung cấp 13 phòng nghỉ miễn phí cho những ai cần tránh bão. Có thể nói họ là những người đặt an toàn của

đồng bào lên trên hết, không vì lợi nhuận mà chỉ vì lòng nhân ái và trách nhiệm.

Chưa dừng lại ở đó, dù cơn bão số 3 mới đi qua và người dân ở những vùng “tâm bão” vẫn đang gồng mình đối diện với thiệt hại, vậy nhưng khi nghe tin mưa lũ hoành hành ở các tỉnh miền núi phía Bắc, nước ở các con sông, con suối vẫn dâng lên không ngừng, họ - những người vừa bị tổn thương sẵn lòng chung tay giúp đỡ những người khó khăn hơn mình. Tại Quảng Ninh, địa phương mới bị ảnh hưởng nặng nề bởi bão, nhà cửa, đường phố chỉ là đồng đổ nát nhưng người dân không nề hà lên đường đi cứu trợ cho các tỉnh Lào Cai và Yên Bái. Hay tại nơi khúc ruột miền Trung gánh chịu lũ lụt thường xuyên, không chỉ gửi lương thực cứu trợ, người dân nơi đây còn tình nguyện ra miền Bắc hỗ trợ vùng bão. Có lẽ câu nói vui “lá lành đùm lá rách, lá rách đùm lá... tá toi” bỗng nhiên thật đúng trong trường hợp này.

Phát huy lòng nhân ái - giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc

Trong hoàn cảnh bão lũ hoành hành, những thông tin về sự tương trợ và đồng lòng của người dân trên khắp cả nước chợt làm lòng người thêm dịu lại. Từ những hành động giúp đỡ nhỏ bé đến những lời kêu gọi lớn lao đều thật trân quý. Những câu chuyện, hình ảnh tương chừng như nhỏ bé ấy lại chứa đựng giá trị to lớn về lòng nhân

ái và sự sẻ chia. Những người đang giúp đỡ nhau có thể không quen biết nhau và có thể sẽ không bao giờ gặp lại trong cuộc đời, nhưng họ vẫn sẵn sàng hỗ trợ vì họ hiểu rằng họ đang giúp đỡ đồng bào của mình trong thời điểm khó khăn.

Thực tế, tình cảm thiêng liêng ấy không chỉ xuất hiện trong thời điểm hiện tại mà từ bao đời nay, con người Việt Nam luôn mang tình thương yêu đối với đồng bào, với những người gặp khó khăn và sẵn lòng giúp đỡ không màng danh lợi. Truyền thống “lá lành đùm lá rách” và “thương người như thể thương thân” vẫn được gìn giữ và phát huy, ngay cả trong cuộc sống hiện đại đầy đổi thay và xô bồ.

Vẫn còn nhớ trong đại dịch COVID-19, thắng lợi của Việt Nam trong cuộc chiến chống đại dịch được xem là bắt nguồn từ những giá trị văn hóa tốt đẹp của dân tộc. Một trong số đó chính là lòng nhân ái, một giá trị văn hoá lay động đến từng con tim, khối óc. Ngày đó, lòng nhân ái của người dân Việt Nam hiện lên rõ nét qua những hành động cụ thể và thiết thực của tất cả mọi người. Đặc biệt là những y, bác sĩ, y tá nơi tuyến đầu chống dịch, những chiến sĩ thuộc lực lượng vũ trang nhân dân; những sự giúp đỡ từ nhỏ đến lớn tới bà con gặp khó khăn nơi vùng dịch hoặc trong khu cách ly...

Đến ngày hôm nay, lòng nhân ái đó lại được tiếp nối thông qua hình ảnh anh công an vượt mưa rất mặt đến giúp người neo đơn; anh tài xế xe tải chở bà con miễn phí đi qua vùng ngập lụt; những người vượt dặm xa xôi, không quản nguy hiểm đến vùng rốn lũ; những lời kêu gọi từ khắp nơi gom hàng cứu trợ, quần áo, lương thực, nhu yếu phẩm cần thiết gửi đến vùng lũ; những nghệ sĩ, người dân quây góp ủng hộ; những tấm lòng hảo tâm luôn sục sôi khát vọng giúp đỡ đồng bào,... và nhiều lắm những nghĩa cử cao đẹp, ấm áp tình người trong thời gian qua. Nếu liệt kê ra có lẽ không đếm xuể nhưng toàn bộ nghĩa cử đó đều như một lời khẳng định về sức mạnh của cộng đồng, về sự đoàn kết, rằng lòng nhân ái luôn là điểm tựa giúp người dân Việt Nam vượt qua khó khăn.

Biết rằng thiên tai là điều không thể tránh khỏi và lòng thương xót dành cho các địa phương như Thái Nguyên, Cao Bằng, Lào Cai, Yên Bái, Quảng Ninh, Hải Phòng, Hà Nội,... là vô hạn, nhưng mỗi cơn bão dù có dữ dội đến đâu rồi cũng sẽ qua đi. Chúng ta có thể phải chịu đựng những tổn thất nặng nề và bão lũ có thể cuốn trôi tất cả của cải, vật chất nhưng chắc chắn có một thứ mà nó không thể làm cuốn đi, đó là tình nghĩa đồng bào luôn tỏa sáng rực rỡ ở bất kỳ nơi đâu trên dải đất hình chữ S. **LINH CHI**

Quốc tế chia sẻ sâu sắc với Việt Nam sau thiệt hại do bão Yagi

Trong những ngày qua, truyền thông quốc tế liên tục đưa tin về những thiệt hại do cơn bão Yagi gây ra tại các quốc gia, trong đó có Việt Nam. Nhiều nhà lãnh đạo và đại diện các tổ chức quốc tế cũng đã chia sẻ và bày tỏ tinh thần đoàn kết với Đảng, Chính phủ và người dân Việt Nam trước những tổn thất nặng nề do siêu bão số 3 (Yagi) gây ra.

● Nhiều nhà cửa, công trình bị sập đổ tại Quảng Ninh.

● Báo điện tử Prensa Latina đăng tải lời chia buồn của Chủ tịch Cuba Miguel Díaz-Canel. (Ảnh cắt từ bản tin Prensa Latina)

● Lực lượng cứu nạn, cứu hộ đã tiếp cận hiện trường sau khi bị lũ quét ở Lào Cai. (Ảnh: Báo Lào Cai)

Đề cao những nỗ lực phi thường của Chính phủ và người dân Việt Nam

Theo đó, truyền thông Mexico trong những ngày qua đã liên tục cập nhật diễn biến cơn bão số 3 (Yagi), trong đó đăng tải nhiều hình ảnh và video xúc động về sự kiên cường của người dân Việt Nam trong việc ứng phó với cơn bão mạnh nhất đổ bộ vào Biển Đông trong hơn 30 năm qua.

Đề cao những nỗ lực phi thường của Chính phủ và người dân Việt Nam trong công tác phòng, chống bão và cứu hộ người dân, tờ Enfoque Noticias nêu bật dữ liệu bên cạnh huy động tổng lực các lực lượng chức năng, hơn 500.000 quân nhân cũng đã tham gia công tác cứu hộ, cứu nạn, giúp sơ tán hàng chục nghìn dân đến vùng an toàn.

Trong khi tờ Debate đề cập tới những mất mát to lớn về người và cơ sở vật chất do siêu bão Yagi gây ra, kênh truyền hình FORO chia sẻ nhiều hình ảnh về sự tàn phá khốc liệt của siêu bão lớn nhất tại Việt Nam trong hàng chục năm qua, đồng thời so sánh với cơn bão Otis tràn qua Mexico hồi cuối năm 2023 khiến hàng trăm người thương vong, phá hủy nặng nề cơ sở hạ tầng tại khu vực duyên hải miền Tây nước này.

Tiếp đó, trên Đài Truyền hình Quốc gia Venezuela (VTV), Ngoại trưởng Venezuela Yván Gil Pinto đã truyền tải thông điệp của Tổng thống Maduro đến Chính phủ và người dân Việt Nam, trong đó nhấn mạnh Venezuela sẽ theo sát diễn biến và sẵn sàng dành sự hỗ trợ cần thiết cho Việt Nam.

Những ngày qua, truyền thông Venezuela và Mỹ Latinh cũng liên tục cập nhật diễn biến của siêu bão Yagi, đề cao những nỗ lực của Chính phủ và người dân Việt Nam trong công tác ứng phó và khắc phục hậu quả của cơn bão lớn nhất trong vòng 30 năm qua này.

Trên chuyên mục Quốc tế, Đài Truyền hình quốc gia Venezuela (VTV) hôm 10/9 đã đề cao tinh thần đoàn kết của người dân Việt Nam, khẳng định tinh thần tương thân tương ái truyền thống của người Việt sẽ giúp quốc gia Đông Nam Á sớm khắc phục những tổn thất do bão Yagi gây ra.

Báo điện tử Prensa Latina mới đây đã đăng tải lời chia buồn của Chủ tịch Cuba Miguel Díaz-Canel tới Đảng Cộng sản Việt Nam, Chính phủ và người dân trước những thiệt hại do bão số 3 gây ra. Thông qua tài khoản của mình trên mạng xã hội X, nhà lãnh đạo Cuba đã truyền tải tất cả tinh thần đoàn kết của đảo quốc Caribe tới người dân Việt Nam trong thời điểm khó khăn này.

Kêu gọi cứu trợ từ cộng đồng quốc tế

Trước những thiệt hại "ngoài sức tưởng tượng" sau cơn bão Yagi, mưa lớn, lũ lụt, sạt lở đất ở nhiều tỉnh miền Bắc, trong tuần qua, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức họp chia sẻ thông tin thiên tai khẩn cấp về bão Yagi với Đối tác giảm nhẹ rủi ro thiên tai (Đối tác) gồm hơn 20 tổ chức quốc tế, đại sứ quán một số nước.

Trước tình hình thiên tai, bão lũ nghiêm trọng xảy ra trên địa bàn một số tỉnh, thành phía Bắc, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ, Lãnh đạo Bộ Ngoại giao đã trao đổi với Đại biện lâm thời Đại sứ quán Trung Quốc tại Hà Nội, đề nghị Trung Quốc phối hợp chặt chẽ trong phòng, chống lũ lụt, khắc phục hậu quả do bão Yagi (bão số 3) gây ra. Đại diện Đại sứ quán Việt Nam tại Trung Quốc và đại diện Tổng Lãnh sự quán Việt Nam tại Côn Minh đã khẩn trương làm việc với đại diện Bộ Ngoại giao Trung Quốc, Sở Ngoại vụ tỉnh Vân Nam (Trung Quốc) để nghị có những biện pháp hỗ trợ nhằm giảm thiểu nguy cơ lũ lụt gây ngập úng tại lưu vực sông Hồng. Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chính phủ, của Bộ Ngoại giao, trong thời gian tới, các Cơ quan đại diện Việt Nam ở Trung Quốc sẽ tiếp tục làm việc chặt chẽ với các cơ quan chức năng sở tại cập nhật kịp thời, thường xuyên thông tin về tình hình lũ lụt tại các địa phương ở Trung Quốc có ảnh hưởng đến các địa phương của Việt Nam. Đồng thời phối hợp trao đổi thường xuyên với sở tại nhằm thúc đẩy các biện pháp giảm thiểu tối đa lượng nước thượng nguồn của Trung Quốc đổ xuống hạ nguồn các địa phương của Việt Nam, qua đó giảm thiểu thiệt hại do lũ lụt gây ra tại lưu vực các con sông khu vực miền Bắc.

Tại cuộc họp, Thứ trưởng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Nguyễn Hoàng Hiệp chia sẻ, trước những thiệt hại gây ra do bão số 3, cần nhanh chóng cứu trợ một cách hiệu quả để kịp thời hỗ trợ các địa phương bị ảnh hưởng bởi thiên tai, giúp công tác cứu trợ không bị trùng lặp, tránh lãng phí. Đây nhanh các biện pháp khắc phục hậu quả sau bão để học sinh nhanh chóng được đến trường, người dân ổn định cuộc sống, khôi phục lại sản xuất. Đồng thời cần bảo đảm cung cấp các nhu cầu cấp thiết cho người dân bị ảnh hưởng, trong đó chú trọng vào các nhóm đối tượng dễ bị tổn thương như phụ nữ mang

thai, trẻ em, gia đình nghèo, neo đơn và người khuyết tật...

Lãnh đạo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho rằng, các nguồn cứu trợ khẩn cấp như hàng hóa, tiền mặt sẽ vô cùng hữu ích trong thời điểm hiện nay. Tuy nhiên, các nguồn hỗ trợ để khắc phục hậu quả sau đó như sửa chữa nhà cửa, bảo đảm sinh kế và an toàn xã hội còn gia tăng hữu ích hơn nữa.

Bà Pauline Tamesis, Điều phối viên Liên hợp quốc tại Việt Nam bày tỏ chia sẻ sâu sắc với người dân bị ảnh hưởng bởi bão. Nhóm lãnh đạo cơ quan Liên hợp quốc sẵn sàng hỗ trợ Chính phủ để qua đó hỗ trợ dân sớm nhất.

"Trọng tâm hỗ trợ là những đối tượng dễ bị tổn thương như người già, trẻ em. Tuy nhiên, để có phương án huy động nguồn lực, điều phối hiệu quả nhất thì chúng tôi cần đánh giá mức độ thiệt hại tại các tỉnh", bà Pauline Tamesis nói.

Bà cũng cho biết, các tổ chức theo lĩnh vực sẽ phụ trách từng vấn đề cụ thể như Quỹ Nhi đồng quốc tế (UNICEF) sẽ hỗ trợ vấn đề về trẻ em, Tổ chức Y tế Thế giới hỗ trợ về thuốc men, dịch bệnh...

Bà Silvia Danailov, Trưởng đại diện UNICEF Việt Nam cho biết, trước mắt đã huy động 300.000 USD để hỗ trợ các đối tượng dễ bị tổn thương như người già, trẻ em, người dân tộc thiểu số. Tổ chức này cũng có thể hỗ trợ nước sạch vệ sinh ngay lập tức cho 2.000 hộ dân cũng như mua sắm nhu yếu phẩm, thuốc để ngăn ngừa bệnh truyền nhiễm và tiền mặt cho các gia đình.

Ngoài ra, UNICEF cũng đang xét thiệt hại cơ sở hạ tầng của 700

trường học trong khu vực chịu ảnh hưởng của bão bao gồm hạ tầng, vấn đề sức khỏe tâm lý, tâm thần. Các tổ chức quốc tế như JICA, FAO, GIZ, USAID, đại sứ quán các nước Anh, Thụy Sĩ, Canada, Nhật Bản, Úc cũng cam kết hỗ trợ.

Chia sẻ với Việt Nam về những tổn thương, thiệt hại do bão số 3 gây ra, bà Ramla Khalidi, Trưởng Đại diện Thường trú của Chương trình phát triển Liên hợp quốc (UNDP) tại Việt

Nam khẳng định, nhóm đối tác giảm nhẹ rủi ro thiên tai sẽ có những nỗ lực nhằm giảm rủi ro đang tiềm tàng nguy cơ xảy ra sau bão Yagi.

Đồng thời, UNDP sẵn sàng cung cấp các giải pháp hỗ trợ về kỹ thuật, phân tích về những rủi ro. "Ngoài những hỗ trợ nhà ở, chúng tôi cũng sẵn sàng hỗ trợ các hạng mục về nhu yếu phẩm, đồ ăn cho những người dân yếu thế, hộ nghèo, cận nghèo. Chúng tôi hoàn toàn có thể huy động nguồn lực trong UNDP cũng như các tổ chức khác trong Liên hợp quốc để tạo ra nguồn hỗ trợ về quỹ hỗ trợ", bà Ramla Khalidi nói. **THU HOÀI (Tổng hợp)**